

PRIJEDLOG PLANA UPRAVLJANJA DESTINACIJOM 2025. – 2029.

Turistička zajednica područja Sjever Zagorja

Izradila:

Turistička zajednica područja Sjever Zagorja
Dravska 1a
42208 Cestica

Web stranica: tzpsjeverzagorja.hr

E-mail: info@sjever-zagorja.hr

Telefon: +385 42 550 554

Cestica, ožujak, 2025.

PLAN UPRAVLJANJA DESTINACIJOM

SADRŽAJ DOKUMENTA:

Sadržaj

1 UVOD	5
Što je plan upravljanja destinacijom	5
Važnost izrade plana upravljanja za destinaciju	5
Glavni dionici	5
2 ANALIZA STANJA	7
2.1. Temeljni podaci i analiza destinacije Sjever Zagorja	7
Prometna povezanost	7
Udaljenost od glavnog grada i glavnih emitivnih tržišta	8
Geografska i klimatska obilježja	8
Broj turista	8
Smještajni turistički kapaciteti	9
Eno-gastro ponuda	9
Najpopularnije turističke atrakcije	11
Postojeće manifestacije od turističkog značaja	13
Turistička infrastruktura	15
2.2. Odgovorni pristup turizmu u destinaciji	17
2.3. Održivost turizma u destinaciji	18
2.4. Analiza dolazaka i noćenja u destinaciji	19
2.5. Analiza komunikacijskih aktivnosti	20
2.6. Analiza stavova posjetitelja	23
Rezultati ankete za ispitanike koji dolaze s područja TZP Sjever Zagorja	24
Rezultati ankete za ispitanike koji ne dolaze s područja TZP Sjever Zagorja	28
2.7. Identificiranje najvećih izazova	31
2.8. Procjena konkurentnosti	33
3 RESURSNA OSNOVA	34
4 POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE	38
4.1. Ekološki pokazatelji održivosti	39
Praćenje potrošnje vode u turističkim objektima	39
Održivo korištenje električne energije	40
Količina generiranog otpada	41
Zaštita bioraznolikosti: Priroda i očuvanje prirodne baštine	42

4.2. Ekonomski pokazatelji održivosti.....	43
Ekonomski učinci turizma	43
Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu	44
Sezonalnost.....	45
4.3. Društveni pokazatelji održivosti	46
Odraž turizma na zadovoljstvo života lokalnog stanovništva	46
Podrška lokalnom stanovništvu: uključivanje lokalnog stanovništva u turističke aktivnosti	46
Kultura i očuvanje kulturne baštine: zaštićena kulturna dobra.....	49
Kultura i očuvanje kulturne baštine: UNESCO	51
Kvaliteta života i sigurnost.....	52
4.4. Pokazatelji upravljanja turizmom.....	53
Pristupačnost destinacije	53
Upravljanje i održavanje turističke infrastrukture	54
Planiranje i regulacija	55
Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom	56
5 RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA.....	57
5.1. Analiza stanja – SWOT	57
5.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma	62
5.2.1. Analiza tržišta/profil turista.....	62
5.2.2. Ciljno tržište za razvoj destinacije Sjever Zagorja	62
5.2.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta	65
5.2.4. Postavljanje ciljeva i brendiranje destinacije	65
5.3. Prijedlog smjernica i preporuka	72
5.3.1. Jedinicama lokalne samouprave	72
5.3.2. Dionicima u turizmu destinacije	72
5.3.3. Turističkoj zajednici	73
6 MJERE I AKTIVNOSTI.....	75
7 POPIS PROJEKATA	77
Literatura i izvori:	112

1 UVOD

Što je plan upravljanja destinacijom

Plan upravljanja destinacijom strateški je dokument usmjeren na razvoj održive destinacije. Izrađuje se za razdoblje od četiri godine, a njegova je svrha definiranje smjera razvoja destinacije u skladu s relevantnim strateškim aktima, prostornim planovima, planom upravljanja kulturnim dobrima te drugim važećim propisima i planovima. Cilj je osigurati konkurentnost, otpornost i održivost destinacije, uz uravnotežen razvoj koji uvažava ekonomske, ekološke i društvene aspekte.

Prema Zakonu o turizmu (NN156/23) izrađuje ga turistička zajednica. Planom se određuje smjer razvoja destinacije s ciljem poboljšanja iskustva posjetitelja, zaštite prirodnih i kulturnih dobara i dobrobiti lokalne zajednice.

Važnost izrade plana upravljanja za destinaciju

Plan upravljanja destinacijom identificira ključna pitanja vezana uz turizam koja treba uzeti u obzir pri planiranju razvoja, marketinškim aktivnostima te provedbi mjera i donošenju odluka dionika u sustavu turizma i upravljanja destinacijom.

Ovaj plan omogućuje destinaciji održiv razvoj kroz očuvanje resursa, prepoznavanje njezinih prednosti i slabosti te iskorištavanje prilika na tržištu, osiguravajući dugoročnu konkurentnost i odgovorno upravljanje.

Proces izrade kao i provedba plana upravljanja destinacijom pretpostavlja i potiče suradnju između različitih dionika, uključujući turističku zajednicu, lokalne vlasti, poduzetnike i lokalno stanovništvo. Plan upravljanja destinacijom omogućuje kontinuirano praćenje i evaluaciju turističkih aktivnosti, što pomaže u prilagodbi strategijama i postizanju postavljenih ciljeva te pridonosi učinkovitom upravljanju resursima kao što su voda, energija i otpad, smanjujući negativne utjecaje na okoliš i lokalnu zajednicu. U izradu plana upravljanja destinacijom uključuju se različiti dionici u javnom i privatnom sektoru koje imaju različite potrebe i uloge u cjelokupnom sustavu turizma. Zajednički rad i razmjena mišljenja, vizija i iskustva treba biti analizirana i usmjerena na planiranje mjera i aktivnosti koje će pridonijeti boljem korištenju resursa i upravljanju destinacijom na zadovoljstvo kako turista tako i lokalnog stanovništva te privatnog sektora.

Dobro osmišljen plan upravljanja destinacijom može značajno povećati njezinu konkurentnost na globalnom tržištu, privlačeći turiste i investicije, dok istovremeno osigurava da turizam donosi pozitivne učinke lokalnoj zajednici kroz unapređenje infrastrukture i kvalitete usluga.

Plan upravljanja destinacijom javno se objavljuje. Budući da se u njegovu izradu uključuju svi relevantni dionici, kako u fazi izrade tako i u fazi njegove provedbe, ujedno se ostvaruju i različite promotivne i edukacijske aktivnosti kojima se podiže svijest svih dionika u turizmu o važnosti razvoja turizma u smjeru održivosti, uključujući i turiste i lokalno stanovništvo.

Glavni dionici

Izrada plana upravljanja destinacijom Turističke zajednice područja Sjever Zagorja podrazumijeva uključivanje različitih dionika. Njihovo sudjelovanje bilo je omogućeno na primjeren način: sastancima

i raspravama o trenutačnom i planiranom stanju turizma, korištenjem relevantnih strateških i planskih dokumenata jedinica lokalne samouprave udruženih u ovu turističku zajednicu, anketna istraživanja usmjerena na lokalno stanovništvo, udruge, iznajmljivače i ugostitelje s ovog područja te na posjetitelje odnosno turiste.

U niže navedenoj mapi dionika vidljivo je koji su dionici uključeni u izradu ovog plana i na koji način, odnosno kojim su se metodama prikupljali njihove informacije. Cilj takvog pristupa jest identifikacija potreba i problema, poticanje suradnje i transparentnost prilikom izrade samog Plana.

Glavni dionici uključeni u izradu Plana upravljanja destinacijom na području TZP Sjever Zagorja su:

Glavni dionici	Tko?	Način uključivanja?
Turističke zajednice	Regionalna turistička zajednica odnosno Turistička zajednica Varaždinske županije	Sastanci i rasprave. Korištenjem Strategije razvoja turizma Varaždinske županije 2015.-2025.
Jedinice lokalne samouprave	Šest općina u sastavu TZP Sjever Zagorja: Općina Cestica, Općina Donja Voća, Općina Klenovnik, Općina Maruševac, Općina Petrijanec, Općina Vinica	Sastanci i rasprave. Korištenjem već postojećih strateških dokumenata na razini svake udružene Općine pojedinačno.
Energetska i komunalna mreža	Hrvatska elektroprivreda (Elektra Varaždin) Varkom d.o.o. Ivkom d.o.o. Čistoća d.o.o.	Komunikacija putem e-maila. Korištenjem službenih izvješća za protekla razdoblja.
Ugostiteljski sektor	Ugostitelji s područja TZP Sjever Zagorja	Provođenje anketnog istraživanja (uključeni restorani, privatni iznajmljivači smještaja)
Nevladine organizacije	Udruge s područja TZP Sjever Zagorja	Provođenje anketnog istraživanja kod udruga čija je djelatnost relevantna za razvoj turizma u destinaciji
Lokalno stanovništvo	Stanovnici destinacije	Provođenje anketnog istraživanja među stanovništvom šest Općina u sastavu TZP Sjever Zagorja.
Turisti	Posjetitelji destinacije na jedan ili više dana	Provođenje anketnog istraživanja među posjetiteljima.

2 ANALIZA STANJA

2.1. Temeljni podaci i analiza destinacije Sjever Zagorja

Turistička zajednica područja Sjever Zagorja okuplja šest općina smještenih na sjeverozapadu Varaždinske županije: Cestica, Donja Voća, Klenovnik, Maruševac, Petrijanec i Vinica. Ova zajednica pokriva površinu od 238,78 km², što je čini jednom od najvećih udruženih turističkih zajednica u Hrvatskoj.

Prema popisu stanovništva iz 2021. godine, na području ovih šest općina živi ukupno 22.503 stanovnika.

Prometna povezanost

Područje TZP-a odlikuje se povoljnim prometnim položajem i dobro razvijenom cestovnom infrastrukturom. Gustoća županijskih i lokalnih cesta iznad je državnog prosjeka, što je rezultat velikog broja naselja, visoke naseljenosti te povoljnog geoprometnog položaja.

Općine Cestica, Donja Voća i Petrijanec smještene su uz granicu sa Slovenijom.

Ključni prometni pravac koji prolazi kroz Turističku zajednicu područja Sjever Zagorja je državna cesta D2, tzv. Podravska magistrala, koja povezuje GP Dubrava Križovljanska - Zavrč i istočni dio Varaždinske županije te vodi sve do najistočnijeg dijela Republike Hrvatske (GP Ilok). Počevši u općini Cestica nastavlja se kroz općinu Vinica i Petrijanec prema Varaždinu te direktno vodi do autoceste A4 koja je svega 36 km udaljena od GP Dubrava Križovljanska, a predstavlja značajan prometni pravac prema Jadranskom moru za turiste iz srednje i istočne Europe.

Važan prometni pravac je i Državna cesti D35 Varaždin – Lepoglava – Sveti Križ Začretje koja prolazi kroz Maruševac, a s koje se jednako tako može pristupiti autoputu A4, te županijska cesta Ž 2029 koja povezuje GP Virje otok i državnu cestu D35, a prolazi općinama Cestica, Petrijanec, Vinica i Maruševac. Jednako važan prometni pravac predstavlja i autocesta A2 (GP Macelj - Krapina – Zagreb) koja je 25 km udaljena od rubnih područja TZP-a (općine Klenovnik) a koja se na čvorištu Jankomir (Zagreb) nadovezuje na autocestu A3.

Sve općine u sastavu TZP-a su međusobno povezane mrežom županijskih i lokalnih cesta dok gospodarski značajnije poveznice predstavljaju sljedeće prometnice:

- županijska cesta Ž 2060 Biljevec – Korenjak - Novaki – Horvatsko;
- županijska cesta Ž 2101 Lepoglava (D74) - Žarovnica - Jerovec (Ž2084) - Donja Voća - Nova Ves Petrijanečka - A.G. Grada Varaždina (Hrašćica);
- županijska cesta Ž 2056 Trakošćan (Ž2258) - Bednjica - Zlogonje - Donja Voća (Ž2101);
- županijska cesta Ž 2044 - Križanče (Ž2027) - GP Gornja Voća (granica Hrvatske/Slovenija) - Gornja Voća - Donja Voća (Ž2027).

Važno je napomenuti da kroz rubni dio općine Maruševac, točnije kroz naselja Greda i Cerje Nebojse, prolazi lokalna željeznička pruga L201 (relacija Golubovec – Varaždin). Iako se pruga proteže ovim područjem, najbliže željezničke postaje, Stažnjevec i Cerje Tužno, nalaze se izvan granica općine Maruševac i TZP-a.

Na području TZP-a nema plovnih puteva, a plovidba rijekom Dravom moguća je manjim riječnim čamcima karakterističnim za područje Drave i Mure.

Udaljenost od glavnog grada i glavnih emitivnih tržišta

Uzmemo li područje općine Vinica (centralno područje TZP Sjever Zagorja) kao početnu točku, Zagreb je udaljen 94 kilometra cestovnim putem, odnosno potrebno je prosječno 1 sat i 30 minuta vožnje.

Najbliži veći grad je Varaždin, udaljen od ranije spomenutog centra TZP-a 17 kilometara, što je otprilike 24 minute vožnje cestovnim putem.

Veće urbano središte je i grad Maribor (SLO), udaljen od spomenutog centra TZP-a 55 kilometara cestovnim putem odnosno 1 sat i 10 minuta vožnje.

Značajna emitivna tržišta udaljena su od TZP Sjever Zagorja cestovnim putem kako slijedi:

- Budimpešta (Mađarska): 295 km/ 3 sata i 10 minuta
- Graz (Austrija): 131 km/ 1 sat i 47 minuta

Beč (Austrija): 313 km/ 3 sata i 47 minuta

Geografska i klimatska obilježja

Područje se ističe raznolikim reljefom, a može se podijeliti u tri specifične cjeline:

1. Porječje rijeke Drave, koja prolazi kroz općine Cestica i Petrijanec.
2. Dravsku nizinu i ravničarski poljoprivredni kraj, koji osim Cestice i Petrijanca obuhvaća i općine Vinicu i Maruševec.
3. Brdoviti kraj prepoznatljiv po spoju vinorodnih područja i šumovitih predjela, dominantan u općinama Cestica, Vinica, Donja Voća, Klenovnik te djelomično u općini Maruševec.

Najviši vrh TZP-a nalazi se u općini Klenovnik, na 500 mnnv u naselju Goranec, u blizini vidikovca "Tri Žakli". Iako se vidikovac nalazi izvan općine Klenovnik, jedini put do njega vodi kroz klenovničko područje pa je stoga također važan u turističkom smislu.

Kombinacija prirodnih raznolikosti, ali i povoljnog prometnog položaja kroz povijest je rezultirala razvojem gospodarstva i poljoprivrede te utjecala na bogatstvo kulturne baštine na cijelom području TZP-a.

Područje obiluje pitkom vodom (što je vidljivo iz velikog broja izvora i zdenaca) te je karakteristično po većem broju speleoloških objekata koji su dominantni na području općina Donja Voća, Klenovnik i Vinica.

Područje TZP-a odlikuje se kontinentalnom klimom, koju karakteriziraju umjereno tople temperature, obilne oborine i jasno izražena godišnja doba s ravnomjernom raspodjelom padalina tijekom godine. Prema podacima Hrvatskog hidrometeorološkog zavoda za Varaždin, najbliže gradsko područje TZP-a, najviše sunčanih sati u prosjeku bilježi se u srpnju (285 sati), dok je najmanje sunčanih dana u prosincu (63,7 sati).

Isti izvor navodi da je srpanj mjesec s najvećom prosječnom količinom oborina (95,5 mm), dok je najmanje padalina zabilježeno u siječnju (44,8 mm).

Broj turista

Tijekom 2023. godine na području TZP-a, prema sustavu eVisitor, evidentirano je 3.116 dolaska i 9.554 noćenja. Prosječna duljina boravka turista na području Sjevera Zagorja iznosila je 2,81 dana.

Zabilježen je najveći broj noćenja turista iz sljedećih zemalja: Hrvatska (3.125), Njemačka (2.585), Poljska (632), Nizozemska (477), Austrija (433), Češka (323), Slovenija (307) te ostale zemlje.

Tijekom 2024. godine na području TZP Sjever Zagorja evidentirano je 3.919 dolazaka i 12.403 noćenja. Prosječna duljina boravka iznosila je 3,16 dana.

U ukupnom broju noćenja, najveći udio ostvarili su strani gosti odnosno 70%. Brojčano, najviše noćenja ostvaruju gosti iz Hrvatske (3.849), potom Njemačke (2.611), Poljske (659), Nizozemske (569), Mađarske (510) te gosti iz drugih zemalja.

Smještajni turistički kapaciteti

Na području TZP-a prema sustavu eVisitor u siječnju 2025. godine aktivno je poslovalo 60 smještajnih objekata:

- 1 pansion
- 1 objekt za robinzonski smještaj
- 2 nekomercijalna smještaja
- 2 objekta na OPG-u
- 44 objekta u domaćinstvu
- 10 objekata svrstanih pod „ostali ugostiteljski objekti za smještaj“

Prema kategorizaciji, na području TZP nalaze se:

- 1 objekt bez navedene kategorizacije
- 2 objekta s dvije zvjezdice
- 35 objekata s tri zvjezdice
- 3 objekta s četiri sunca
- 11 objekata s četiri zvjezdice
- 6 objekata navedenih pod „nema kategorizacije“
- 1 objekt naveden pod „standard“

Tijekom 2024. godine ukupno je 69 % noćenja ostvareno u objektima u domaćinstvu odnosno na području TZP Sjever Zagorja to su kuće za odmor. U ostalim ugostiteljskim objektima, skupina kampovi, noćenje je ostvarilo 26 % posjetitelja, prema podacima iz eVisitora za 2024. godinu. U objektima na domaćinstvu (OPG-ovi) noćenja je ostvarilo 4,7 % posjetitelja, a u nekomercijalnom smještaju 0,3 % noćenja.

Eno-gastro ponuda

➤ Vinarije

Najistaknutiji vinorodni krajevi TZP-a nalaze se u općinama Vinica i Cestica, gdje djeluje najveći broj vinara. Cestica je posebno značajna zbog vinske ceste "Klampotic", koja omogućava lakše snalaženje posjetitelja i promovira lokalne proizvođače poput Vinotočja Županić, Vina Furjan i Vinskog hrama Kotolenko.

Vinogradarska proizvodnja prisutna je i u Donjoj Voći i Klenovniku, ali u manjem opsegu. Vinica se fokusira na poticanje malih vinara i hobista kako bi ih uključila u turističku ponudu te očuvala tradiciju

gostoprimstva. Ovaj razvoj omogućuje veću raznovrsnost ponude i uključivanje šire zajednice u vinsko-turistički segment.

Vina vinogradara s područja TZP-a su višestruko nagrađivana na natjecanjima na nacionalnoj, ali i međunarodnoj razini gdje se posebno ističe predstavljanje domaćih vinara na najprestižnijem svjetskom natjecanju "Decanter World Wine Awards" na kojemu su 2024. godine ostvarili sljedeće rezultate:

Zlatna medalja

- Vina Furjan, Rose Tradition 2021 pjenušac, 95 bodova (Cestica)

Srebrne medalje:

- Vina Furjan, Dominus Tradition 2021, 93 boda (Cestica)
- Dvorac Maruševec, Róse 2021., 90 bodova (Maruševec)
- Dvorac Maruševec, Brut 2020., 90 bodova (Maruševec)
- Vinski hram Kotolenko, Sauvignon 2021., 92 bodova (Cestica)
- Vina Furjan, Premium Sauvignon 2021., 90 bodova (Cestica)

Brončane medalje:

- Dvorac Maruševec, Sauvignon Blanc 2021., 89 bodova (Maruševec)
- Dvorac Maruševec, Pinot Bijeli 2021., 89 bodova (Maruševec)
- Vinski hram Kotolenko, Traminac Mirisavi 2021., 87 bodova (Cestica)
- Vinski hram Kotolenko, Rose 2021., 89 bodova (Cestica)
- Lovrini vinogradi, Premium Line Rajnski Rizling 2021., 86 bodova (Cestica)
- Vina Furjan, Sauvignon Blanc 2021., 88 bodova (Cestica)
- Vina Furjan, Muškat Žuti 2021., 86 bodova (Cestica)

U nastavku su pobrojani objekti na području TZP-a koji trenutno mogu osigurati degustaciju vina i sokova za posjetitelje u vlastitim proizvodno prezentacijskim objektima te oni koji imaju potencijal da u skorije vrijeme urede objekt u kojemu bi prezentacija bila moguća:

- Izletišta Županić (općina Cestica)
- Lovrini vinogradi d.o.o. (općina Cestica)
- Vinski hram Kotolenko - Statera (općina Cestica)
- Vina Kotolenko, Srečko Kotolenko (općina Cestica)
- Vina Furjan - OPG Furjan Tomislav (općina Cestica)
- Turizam i vinogradarstvo "Pungračić" (općina Cestica)
- DVOMAR d.o.o. (općina Maruševec; proizvodnja i prezentacijski objekt u općini Cestica)
- OPG Horvat -Vila Voćarica (općina Cestica)
- OPG Štefanec – Bazgini proizvodi (općina Maruševec)

➤ Izletišta

Na području TZP-a trenutno se nalaze četiri objekta koji su registrirani kao izletišta i to:

- **Izletišta Županić (općina Cestica)** – Ugostiteljski objekt s ponudom domaćih specijaliteta i vlastitih vina. Kapacitet: 40 sjedećih mjesta unutar objekta + 40 na terasi. Idealno za grupe i proslave, radi po najavi.
- **Izletišta Grešna pilnica (općina Klenovnik)** – Seosko imanje s tradicijskim kućama i voćnjakom. U ponudi su autohtona jela i domaća pića. Kapacitet: 120 sjedećih mjesta, uređeno parkiralište, posjet moguć po najavi.
- **OPG Martinčević (općina Maruševec)** – Rustikalno uređeno seosko domaćinstvo blizu dvorca Maruševec. Kapacitet: 100 sjedećih mjesta unutar objekta + 60 na terasi. Ima

dječje igralište te je pogodno je za obiteljska druženja, team buildinge i proslave. Radi po najavi.

- **Izletište ZEKO (općina Cestica)** – ugostiteljski objekt koji uslužuje tradicijska i suvremena jela. Kapaciteta oko 100 sjedećih mjesta unutar objekta te oko 20 mjesta na terasi. U sklopu objekta nalaze se uređeni zip-line i dječje igralište. Priprema jela po najavi.
- Objekti koji uslužuju hranu (osim izletišta)
 - **Bistro Žmah (Cestica)** – Tradicionalna i moderna jela uz ponudu lokalnih vina i likera. Restoran (à la carte) i odvojeni prostor za prijem većih grupa (100 mjesta).
 - **Pizzeria RIM (Cestica)** – Pizze, riba, roštilj. Kapacitet: 76 sjedećih mjesta, 32 na zatvorenoj terasi, 64 na vanjskoj terasi, dječje igralište.
 - **Krčma Stara Preša (Cestica)** – Tradicijska jela, catering i dostava gableca. Kapacitet 80 sjedećih mjesta, radi po najavi.
 - **Pizzeria 4M (Petrijanec)** – Domaća i internacionalna kuhinja. Kapacitet: 50 sjedećih mjesta unutar restorana, 50 na terasi, dvorana za 100 gostiju, dječja zona.
 - **Pizzeria Gaj (Petrijanec)** – Pizze, riba, meso, tjestenina. A' la carte sala (90 sjedećih mjesta), svečana sala (160 sjedećih mjesta), catering i dostava.
 - **Restoran Zelendvor (Petrijanec)** – Tradicijska jela i divljač. Tri sale (150 sjedećih mjesta), ljetna terasa s drvenim stolovima.
 - **Fast food „Kod Ive“ (Petrijanec)** – to-go ponuda brze hrane.
 - **Fast food Jaster (Vinica)** – restoran brze hrane. Terasa i to-go ponuda.

Većina objekata ima uređena parkirališta te pruža mogućnost organizacije svečanosti i obiteljskih okupljanja.

- Ostali objekti koji uslužuju hranu
 - **Ugostiteljski objekt Zorica (Cestica)** – Objekt brze prehrane u centru Cestice s ponudom pizza, hamburgera i kebaba. Ima prostor za pripremu hrane i nekoliko stajaćih stolova.
 - **Barovi u destinaciji** – Trenutno nisu usmjereni na turiste, već prvenstveno na lokalno stanovništvo, no postoji potencijal za njihovu prilagodbu turističkoj ponudi.

Najpopularnije turističke atrakcije

Valoriziranje i izrada turističke atrakcijske osnove opisana je u knjizi "Turistička atrakcijska osnova" autora Eduarda Kušena, ISBN 953-6145-08-1. Korištenjem tog izvora, kao i analizom turističkih potencijala na području Sjevera Zagorja (analiza izrađena 2023. godine) te na temelju anketnog istraživanja među posjetiteljima, izabrano je pet ključnih turističkih atrakcija na ovom području i pet istaknutih turističkih atrakcija.

Ključne turističke atrakcije čine:

- Dvorac i arboretum Opeka
- Špilja Vindija
- Brežuljci i prirodni vidikovci
- Dvorac Maruševac
- Dvorac Klenovnik

Istaknute turističke atrakcije čine:

- Područje Zelendvora i Konjičke igre

- Etnografska baština (tri etno kuće na ovom području)
- Manifestacija Jurjeva i lik Jure Zelenog u Maruševcu
- Sakralni objekti
- Rijeka Drava

Dvorac i arboretum Opeka

Dvorac Opeka nalazi se u naselju Marčan, a vjerojatno je izgrađen je 1674. g. Dvorac izvorno sadrži karakteristike kasnobarokne građevine, ali je tijekom 19. st. obnovljen u historicističkom duhu. Uz dvorac se nalazi jedinstveni perivoj koji je zbog svoje bogate dendrološke zbirke zaštićen kao arboretum. Dio zbirke arboretuma čine i određene egzotične vrste koje je grof Bombelles nabavljao iz raznih krajeva svijeta i koje postoje još i danas. Dvorac je u potpunosti obnovljen 2024. godine, dok je park u trenutku pisanja ovog dokumenta u procesu revitalizacije.

Špilja Vindija

Špilja Vindija predstavlja jedno od najznačajnijih svjetskih arheoloških nalazišta iz doba paleolitika (neandertalci). Špilja se nalazi na povišenom brdovitom dijelu Donje Voće, u naselju Rijeka Voćanska, a pristup je moguć dijelom asfaltiranom cestom i makadamskim putem. Špilja je zaštićena kao kulturno dobro, ali i prirodna baština te je pod posebnom upravom županijske Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije. Kod Vindije se jednom godišnje održava manifestacija „Špilja Vindija – naša prošlost i budućnost“ te sportsko-rekreativni sadržaj Špilja Vindija Trail.

Brežuljci i prirodni vidikovci

Posebno se ističu vinorodna područja Vinice i Cestice u kojima su brežuljci manjim dijelom prekriveni šumama, a većim dijelom vinogradima te time stvaraju prirodne vidikovce. Ovo je posebno značajan potencijal za razvoj vinskih i pješačkih ruta, što je već i ostvareno na području općine Cestica organizacijom manifestacije Wine & Walk Cestica. Manifestacija se održala u 2023. i 2024. godini, a sve veći interes posjetitelja za uključivanjem u istu potiče na kontinuitet i daljnje održavanje.

Dvorac Maruševac

Dvorac koji se nalazi u Maruševcu spominje se već sredinom 16. st. u vlasništvu obitelji Vragović, ali trenutni izgled dobiva krajem 19. stoljeća kada poprima obilježja romantičnog historicizma te se uz sam dvorac uređuje i perivoj s jezerom. Uz dvorac Trakošćan, smatra se jednim od najljepših dvoraca Hrvatskog zagorja. Dvorac je u privatnom vlasništvu obitelji Pongratz, a otvaranje prema posjetiteljima započelo je tijekom 2024. godine organizacijom vinskih piknika. Izuzetan odaziv pokazatelj je atraktivnosti ove atrakcije koje je jedna od najznačajnijih u destinaciji. Komunikacijom s upravom dvorca, krajem 2024. i početkom 2025. godine TZP Sjever Zagorja krenula je u planiranje budućih zajedničkih aktivnosti i sve veće otvaranje prema publici.

Dvorac Klenovnik

Dvorac Klenovnik, najveći u Republici Hrvatskoj, je u 17. stoljeću u naselju Klenovnik izgradila obitelj Drašković koja je bila u njegovom posjedu sve do 19. stoljeća. Nakon obitelji Drašković dvorac je promijenio nekoliko vlasnika da bi konačno 1927. bio prenamijenjen u sanatorij-specijalnu bolnicu za plućne bolesti i tuberkulozu u kojoj funkciji se nalazi i danas. Uz dvorac je uređen perivoj koji je zaštićen kao spomenik parkovne arhitekture. Funkcija dvorca ograničava njegovo korištenje u turističke svrhe. Ipak, moguće je korištenje kongresne dvorane, posjet kapelici te održavanje aktivnosti za posjetitelje u okolnom perivoju.

Zelendvor i Konjičke igre

Zelendvor je mjesto smješteno usred polja, okruženo zelenilom s karakterističnom dugom poviješću lovstva. U njemu se nalazi restoran, a posebno je posjećeno tijekom Konjičkih igara, jednodnevne

manifestacije koja se održava u sklopu Dana općine Petrijanec. Manifestacija je međunarodnog karaktera te na istoj sudjeluje oko 60 konjanika s 20-ak konjskih zaprega koji se tijekom dana natječu u brojnim disciplinama. Natjecatelji na manifestaciju dolaze iz svih dijelova Hrvatske, s fokusom na sjeverni dio, te iz Slovenije i Austrije. Posjetitelji manifestacije mogu jahati te se voziti kočijom, a uz konjički program održava se i izložba malih životinja te je za posjetitelje osigurana bogata ugostiteljska ponuda i glazbeni sadržaj.

Etnografska baština smještena u tri uređene etno kuće

Na prostoru Sjevera Zagorja nalaze se tri tradicijski uređena objekta (etno kuće), u Čalincu, Marčanu i Gornjoj Voći, te jedna privatna kuća (Kuća Rim u općini Cestica) s bogatom etnografskom zbirkom. Svaka od njih stara je najmanje jedno stoljeće i čuva jedinstvenu priču o životu u ovom kraju do sredine 20. stoljeća kada, zbog ubrzane modernizacije i globalizacije, tradicionalni način života polako nestaje. Obogaćene etnografskim zbirkama, a ona u Gornjoj Voći i digitalnim sadržajem, nude jedinstven doživljaj tradicijskog života na ovim prostorima u prošlosti.

Manifestacija Jurjeva i lik Jure Zelenog u Maruševcu

Jurjevski običaji su zbog svoje sadržajnosti, ali i arhaičnosti, zaštićeni kao nematerijalna kulturna baština Sjeverozapadne Hrvatske. Riječ je o proljetnom ciklusu običaja uz blagdan sv. Jurja povezanih s poticanjem rodosti biljaka i životinja. Najpoznatije jurjevske tradicije su čestitarski ophodi, paljenje jurjevskih vatri, ukrašavanje stoke i okućnica svježim proljetnim zelenilom. Osobitost jurjevskih ophoda u maruševčkom kraju je lik Jure Zelenoga koji predvodi sudionike ophoda selima. Jura Zeleni okićen je prolisanim grančicama breze tako da zelenilo u potpunosti skriva čovjeka koji ga nosi. Ova vrlo atraktivna manifestacija, duboko utkana u lokalne običaje, idealan je događaj za turiste da iskuse autentičnu lokalnu baštinu.

Sakralni objekti

Brojni sakralni objekti izuzetni su kao kulturna baštine zbog duge povijesti (neke crkve imaju povijest koja seže do 13. stoljeća), arhitektonskih vrijednosti (često uređene u baroknom stilu) te atraktivnog položaja (najčešće u starom dijelu naselja ili na vrhu brežuljaka). Pojedini sakralni objekti posebno se ističu zbog svoje jedinstvenosti, poput kapele sv. Vuka u Općini Klenovnik koja je najjužnija kapela posvećena ovom svecu, a do koje, od dvorca Klenovnika, vodi Marijin put što je stara pješačka ruta uz koju se nalaze kamene postaje, Ružarij. Ujedno, ova je kapela dom zaštićene biljne vrste crnkasta sasa.

Rijeka Drava

Osim prirodne ljepote koja već služi kao mamac za boravak posjetitelja, uz rijeku Dravu već postoje određene uređene lokacije (stajališta). Tu su Ribička kuća u Lovrečanu, Bendika odnosno dio šireg projekta uređenja šetnice uz rijeku Dravu na području općine Cestice, dok se na području općine Petrijanec za uređenje šetnice i cikloturističke rute planira koristiti postojeći nasip uz rijeku Dravu.

Postojeće manifestacije od turističkog značaja

Manifestacija postaje turistički značajna kada privlači posjetitelje izvan lokalne zajednice i doprinosi razvoju turizma u određenom području. Ključni faktori koji je čine značajnom uključuju:

- Autentičnost i jedinstvenost – Manifestacija treba odražavati kulturni identitet, tradiciju ili specifičnosti regije, čime se izdvaja od drugih događaja.

- Privlačnost za posjetitelje – Program manifestacije treba biti zanimljiv i atraktivan kako bi motivirao turiste da je posjete.
- Promocija i marketing – Učinkovita promocija putem društvenih mreža, turističkih agencija, medija i digitalnih kanala povećava vidljivost i privlači širu publiku.
- Ekonomski doprinos – Manifestacija treba generirati prihode za lokalne poduzetnike, ugostitelje, hotele i druge turističke djelatnosti kroz potrošnju turista koji dolaze u destinaciju.
- Infrastruktura i logistika – Dobra organizacija, dostupnost smještaja, prijevoza i drugih usluga pridonosi pozitivnom iskustvu turista.
- Dugovječnost i kontinuitet – Manifestacije koje se održavaju redovito i postaju tradicionalne stječu veću prepoznatljivost i privlače lojalne posjetitelje.
- Interaktivnost i uključenost publike – Posjetitelji koji mogu sudjelovati u aktivnostima (radionice, degustacije, natjecanja) osjećaju se angažiranije i motiviranije da se vrate.
- Sezonalnost i doprinos razvoju turizma – Manifestacije izvan glavne turističke sezone mogu pridonijeti ravnomjernijoj raspodjeli posjeta tijekom cijele godine.

Na području Sjevera Zagorja prepoznato je nekoliko postojećih manifestacija od turističkog značaja ili sa snažnim turističkim potencijalom. Postoje i druge manifestacije od lokalnog značaja koje upotpunjuju turističku ponudu no u ovom trenutku nisu prepoznate kao razlog dolaska i noćenja turista u destinaciji.

Wine&Walk Cestica

Manifestacija Wine & Walk Cestica kombinira ljubav prema prirodi, vinima i aktivnostima na otvorenom. Posjetitelji imaju priliku prošetati kroz vinograde i šumske staze te uživati u degustaciji vina lokalnih vinara. Događaj se održava u opuštenoj atmosferi, a sudionici se mogu upoznati s vinogradarskom tradicijom tog kraja. Osim vinske ponude, manifestacija nudi i gastronomsku ponudu koja upotpunjuje doživljaj. Wine & Walk Cestica postala je prepoznatljiv događaj koji privlači brojne posjetitelje, kako iz Hrvatske, tako i iz inozemstva.

Jurjevo u Maruševcu

Jurjevo u Maruševcu je tradicionalna manifestacija koja se održava svake godine u vrijeme proslave Svetog Jurja, zaštitnika mjesta, no s posebnim naglaskom na praslavenske običaje buđenja vegetacije. Posebno je zanimljiv lik Jure Zelenog koji obučen u mlado granje breze prolazi selom u pratnji tamburaša i povorke te tjera zimu. Program obuhvaća razne kulturne i zabavne aktivnosti, uključujući nastupe folklornih grupa, koncerte i izložbe. Jurjevo u Maruševcu postalo je prepoznatljiv događaj koji ističe kulturnu baštinu i gostoljubivost tog kraja.

Konjičke igre Zelendvor

Konjičke igre Zelendvor su tradicionalna manifestacija koja se održava u Zelendvoru, a okuplja ljubitelje konjskih sportova i kulturne baštine. Glavni događaj uključuje različite konjičke discipline, poput utrka i vještina jahanja, gdje se natječu jahači iz cijele Hrvatske. Posjetitelji mogu uživati u gastronomskim specijalitetima te se upoznati s tradicijom stočarstva i konjičkog uzgoja ovog kraja. Konjičke igre Zelendvor postale su prepoznatljiv događaj koji ističe važnost konja u povijesti i kulturi tog područja.

Dani špilje Vindije – špilja Vindija naša prošlost i budućnost

Manifestacija koja slavi značaj špilje Vindije, jednog od najvažnijih arheoloških lokaliteta u Hrvatskoj. Tijekom događanja, posjetitelji mogu sudjelovati u vođenim obilascima špilje, gdje se upoznaju s njenom bogatom poviješću i važnosti za proučavanje prapovijesti. Manifestacija uključuje i tematska događanja poput radionica koje povezuju arheologiju, znanost i kulturu. Osim toga, naglašava se očuvanje prirodne baštine i važnost zaštite ovakvih lokaliteta za buduće generacije. Dani špilje Vindije postali su ključni događaj koji povezuje prošlost i budućnost, ističući važnost špilje za znanstvenu zajednicu i turizam.

Marijin put – vjerski turizam

Marijin put u Klenovniku predstavlja jedinstveni spomenik vjerske i kulturne baštine Hrvatske, povezujući prošlost i sadašnjost kroz vjeru i umjetnost. Put se proteže od dvorca Klenovnik do kapele sv. Volfganga, a na njemu je postavljeno 15 pilova koji prikazuju otajstva svete krunice. Ova pobožnost, poznata kao "Pilovi svete krunice – Marijin put", datira iz 17. stoljeća, kada je kanonik Vuk Gabrijel Križanić 10. prosinca 1672. godine zapisao da je grof Ivan Drašković postavio 15 kamenih stupova s prikazima otajstava Blažene Djevice Marije, počevši od dvorca Klenovnik pa sve do kapele sv. Volfganga.

Martinje u Vinici

Martinje u Vinici je tradicionalna manifestacija koja se održava svake godine u Općini Vinica, obilježavajući blagdan sv. Martina, zaštitnika vinogradara. Događanje okuplja mještane i posjetitelje u prekrasnom ambijentu dvorca Opeka, gdje se održava degustacija mladih vina, poznatih kao mošt, uz pečene kestene i druge lokalne delicije. Program uključuje i kulturno-umjetničke nastupe.

Advent na Sjeveru Zagorja

Advent na sjeveru Zagorja je manifestacija koja se održava tijekom prosinca u općinama koje čine TZP Sjever Zagorja, a cilj joj je obogatiti božićnu atmosferu u ovom kraju. Posjetitelji mogu uživati u božićnim sajmovima, blagdanskoj glazbi, svjetlosnim instalacijama i mnogim drugim sadržajima koji stvaraju čaroliju Adventa. Uz to, organiziraju se razne radionice, predstave za djecu i degustacije tradicionalnih zagorskih specijaliteta. Manifestacija je poznata po svojoj autentičnoj, domaćinskoj atmosferi i prezentaciji lokalnih proizvođača i OPG-ova.

Turistička infrastruktura

Od početka osnivanja 2022. godine TZP Sjever Zagorja razvoj turističke infrastrukture oslanjao se na postojeće stanje. Iako turističke rute (pješačke, biciklističke) spadaju u buduće projekte, raspoređenost prirodnih i kulturnih atrakcija u prostoru prirodno je stvorila potencijal kružnih obilazaka i time turističku infrastrukturu. Od početka djelovanja, TZP Sjever Zagorja obogatila je turističku infrastrukturu realizacijom sljedećih projekata:

- Postavljanje info ploča: 17 info ploča postavljeno je uz najznačajnije atrakcije na prostoru TZ-a s ciljem informiranja turista
- Postavljanje solarnih klupa: 6 solarnih klupa postavljeno je na frekventne lokacije s ciljem olakšavanja boravka turista
- Postavljanje ljuljački s pogledom: 20 ljuljački postavljeno je na lokacije atraktivnog okruženja s ciljem ponude idealne kulise za fotografiranje i promociju

- Postavljanje panoramskih teleskopa: 4 panoramska teleskopa postavljena su na vrhove brežuljaka s ciljem stvaranja novog razloga posjete destinaciji kao i obogaćivanja boravka turista

Na prostoru Sjevera Zagorja početkom 2025. godine postoje dvije rute.

Vinska cesta „Klampotic“ nalazi se na području općine Cestica, te obuhvaća vinarije i vinograde po kojima je cestički kraj najpoznatiji i što je trenutno njegov najveći turistički potencijal. Vrhunska vina s ovog područja dobitnici su brojnih nagrada, uključujući zlatne, srebrne i brončane prestižne nagrade „Decanter World Wine Awards.“

„Marijin put“ naziv je kulturno-hodočasničke pješačke rute u općini Klenovnik. Ruta kreće kod dvorca Klenovnika i slijedi *pilove*, odnosno stupove koji su isprva bili postavljeni u 16. stoljeću, a koji vode do kapele sv. Vuka smještene u šumi na vrhu brežuljka – najjužnije kapele posvećene ovom svecu uz koju raste i zaštićena biljna vrsta, crnkasta sasa.

Nadalje, turističku infrastrukturu čine i kulturna i prirodna dobra pod različitim stupnjem zaštite i valorizacije od strane Republike Hrvatske. Neka od niže navedenih dobara već jesu u funkciji turizma, dok druga predstavljaju potencijal daljnjeg turističkog razvoja.

Zaštićena kulturna i prirodna baština na području TZP Sjever Zagorja su:

- Dvorac Križovljangrad, općina Cestica
- Dvorac Drašković, općina Klenovnik
- Dvorac Maruševac, općina Maruševac
- Kurija Čalinec i stablo tise, općina Maruševac
- Grobna kapela obitelji Bombelles na vlastelinstvu Zelendvor, općina Petrijanec
- Dvorac Opeka s arboretumom, općina Vinica
- Burg Vinica, općina Vinica
- Dvorac Bajnski dvori i grobna kapela obitelji Erdödy, općina Vinica
- Kurija Patačić u Vinici, općina Vinica
- Kurija Köröskény-Rupčić, općina Vinica
- Kurija Dolansky-Matačić, općina Vinica
- Crkva sv. Barbare u Natkrižovljanu, općina Cestica
- Crkva uzvišenja sv. Križa i kurija župnog dvora, općina Cestica
- Kapela sv. Lovre, općina Cestica
- Kapela uznesenja Marijina (Miklova kapela), općina Cestica
- Crkva sv. Martina i kurija župnog dvora, općina Donja Voća
- Kapela sv. Tome, općina Donja Voća
- Kapela sv. Vuka i župna kuća u Vukovoju, općina Klenovnik
- Crkva Presvetog Trojstva, općina Klenovnik
- Crkva sv. Jurja Mučenika i kurija župnog dvora, općina Maruševac
- Kapela sv. Roka, općina Maruševac
- Crkva sv. Petra i Pavla i kurija župnog dvora, općina Petrijanec
- Crkva sv. Katarine i stoljetna lipa, općina Petrijanec
- Crkva sv. Marka i kurija župnog dvora, općina Vinica
- Stara škola, općina Petrijanec
- Stara Vijećnica, općina Petrijanec
- Špilja Vindija, općina Donja Voća
- Špilja Vinica (Šincekova jama), općina Vinica

2.2. Odgovorni pristup turizmu u destinaciji

Odgovorni turizam put je koji vodi prema održivom turizmu. Iako su pojmovi održivi i odgovorni turizam povezani, nisu sinonimi. Odgovorni turizam podrazumijeva da su svi dionici turističke ponude svjesni svojih utjecaja i djeluju na način koji doprinosi održivom razvoju. To uključuje preuzimanje odgovornosti za smanjenje negativnih učinaka turizma i povećanje njegovih pozitivnih doprinosa.

Konkretno aktivnosti svih navedenih dionika podrazumijevaju sljedeće:

1. Ekološki prihvatljivi smještajni objekti

- Smještajni objekti koji koriste obnovljive izvore energije, recikliraju otpad i smanjuju potrošnju vode.

2. Podrška lokalnim zajednicama

- Turisti odabiru proizvode i usluge od lokalnih obrtnika i poljoprivrednika umjesto od velikih korporacija.

3. Očuvanje prirode i kulturne baštine

- Zaštićena područja ograničavaju broj posjetitelja kako bi spriječili prekomjerni turizam.
- Turistički vodiči educiraju posjetitelje o važnosti očuvanja okoliša i lokalnih tradicija.

4. Održivi oblici prijevoza

- Promicanje biciklizma, hodanja i korištenja javnog prijevoza umjesto automobila.
- Organizacija tura koje smanjuju emisiju CO₂, poput korištenja autobusa za veću grupu ljudi umjesto osobnih automobila

5. Odgovorno ponašanje turista

- Poštivanje lokalne kulture, običaja i ekosustava.
- Korištenje ekološki prihvatljivih proizvoda (npr. deterdženti za pranje suđa)
- Smanjenje otpada i izbjegavanje korištenja plastike za jednokratnu upotrebu.

Odgovorni turizam je vidljiv kroz ekološke, ekonomske i društvene inicijative koje osiguravaju da turizam donosi dugoročne koristi, a ne štetu.

Na području TZP Sjever Zagorja smještajni objekti promoviraju suživot s prirodom i upravo je prirodno okruženje smještaja glavna poruka ugostitelja tijekom marketinških aktivnosti.

Razvojem cikloturizma, koji je jedan od prioriteta u trenutnom i nadolazećem razdoblju, smanjuje se emisija CO₂. Primjer takve prakse jest nabava električnih bicikala u općini Cestica koje posjetitelji mogu iznajmiti i koristiti tijekom svojeg odmora.

Nadalje, svih šest Općina u sastavu TZP Sjever Zagorja odgovorno gospodari komunalnim otpadom. Prema Zakonu o gospodarenju otpadom (NN 84/21, 142/23), jedinice područne (regionalne) samouprave, uključujući općine, bile su dužne donijeti nove planove gospodarenja otpadom do 1. siječnja 2024. godine.

Plan gospodarenja otpadom za svaku od šest općina u sastavu TZ-a uključuje razvrstavanje otpada u domaćinstvu, odnosno u ugostiteljskim objektima. To podrazumijeva osiguravanje spremnika i vreća za razvrstavanje otpada, dostupnost fiksnih ili mobilnih reciklažnih dvorišta, te organiziran sustava odvojenog prikupljanja raznovrsnog otpada (mješoviti otpad, papir, plastika, metal, staklo, tekstil itd.).

Nadalje, organizacijom događanja potiče se kupnja lokalnih proizvoda. Primjer takve prakse jest manifestacija „Martinje u Vinici“ gdje upravo domaći proizvođači izlažu i prodaju svoje proizvode. Nadalje, na tom principu organizirana su i adventska događanja u svim udruženim općinama, odnosno Advent na Sjeveru Zagorja kojim se potiče prodaja domaćih proizvoda lokalnih OPG-ova, obrtnika i drugih proizvođača. Slično tome, u općini Cestica redovito se organizira „Plac u Cestici“ koji omogućuje lokalnim OPG-ovima i obrtnicima prodaju raznovrsne ponude, dok posjetitelji destinacije mogu nabaviti kvalitetne i autentične proizvode. Tijekom godine održava se više sličnih manifestacija na području svih općina u sastavu TZP Sjever Zagorja čija je primarna svrha promocija i prodaja lokalnih proizvoda te podrška lokalnoj zajednici i proizvođačima.

Promatrajući odgovorni pristup baštini, zaštićena prirodna i kulturna baština na području Sjevera Zagorja obilježena je na odgovarajući način, pozivajući posjetitelje na veći oprez prilikom razgledavanja. Primjer je špilja Vindija čiji je ulaz zatvoren upravo radi zaštite ovog važnog arheološkog i paleontološkog lokaliteta, te posjetitelji mogu ući jedino uz prethodnu najavu nadležnom tijelu.

2.3. Održivost turizma u destinaciji

Održivi turizam odnosi se na turizam koji zadovoljava potrebe sadašnjih turista i domaćina, istovremeno štiteći i unapređujući mogućnosti za buduće generacije. To uključuje učinkovito upravljanje resursima kako bi se zadovoljile ekonomske, socijalne i estetske potrebe, uz očuvanje kulturnog integriteta, temeljnih ekoloških procesa, biološke raznolikosti i sustava na kojima počiva život.

Održivi turizam predstavlja cilj kojem težimo, dok je odgovorni turizam pristup i način djelovanja koji nas vodi prema tom cilju.

Institut za turizam sudjelovao je u izradi Strategije razvoja održivog turizma do 2030. godine, koja je usklađena s nacionalnim i europskim politikama te pruža okvir za dugoročni razvoj održivog turizma u Hrvatskoj, uključujući Varaždinsku županiju. Kroz ove inicijative, Institut za turizam doprinosi implementaciji održivih turističkih praksi u Varaždinskoj županiji, potičući ravnotežu između turističkog razvoja, očuvanja okoliša i koristi za lokalnu zajednicu. To, ukratko, podrazumijeva sljedeće korake:

- Razvoj ekološkog turizma: Poticanje ekološki prihvatljivih turističkih aktivnosti koje minimiziraju negativan utjecaj na okoliš.
- Podrška lokalnoj zajednici: Osiguranje da turizam donosi ekonomske koristi lokalnom stanovništvu kroz zapošljavanje i poticanje lokalnih poduzetnika.
- Edukacija i podizanje svijesti: Informiranje turista i lokalnog stanovništva o važnosti održivog turizma i očuvanja kulturne baštine.
- Očuvanje kulturne baštine: Zaštita i promocija kulturnih spomenika i tradicija koje čine identitet destinacije.
- Uvođenje održivih praksi u smještajnim objektima: Poticanje hotela i drugih smještajnih objekata na implementaciju ekoloških standarda i smanjenje potrošnje resursa.

2.4. Analiza dolazaka i noćenja u destinaciji

Podaci u tablicama preuzeti su iz sustava eVisitor.

Godina	Dolasci	Noćenja	Broj turista
2022.	2.397	7.006	2.535
2023.	3.116	9.554	3.152
2024.	3.919	12.403	3.949
2025.			
2026.			
2027.			
2028.			
2029.			

Iz trenda dolazaka i noćenja mogu se izvući sljedeći zaključci:

- Stalni rast turizma – Svake godine dolazi sve više turista, što ukazuje na povećanu popularnost destinacije. To je rezultat boljeg marketinga, poboljšanja infrastrukture i rasta interesa za destinaciju.
- Dulji boravak turista – Broj noćenja raste brže od broja dolazaka, što znači da turisti u prosjeku ostaju duže. To ukazuje na poboljšanu ponudu, atraktivnije sadržaje ili povećanu sklonost turista da provedu više vremena u destinaciji.
- Rast turističke potrošnje – Više dolazaka i više noćenja znači i veću potrošnju na smještaj, hranu, aktivnosti i suvenire, što pozitivno utječe na lokalno gospodarstvo.
- Potreba za prilagodbom kapaciteta – S obzirom na stalni rast, postoji potreba za proširenjem smještajnih kapaciteta, poboljšanjem prometne infrastrukture i unapređenjem turističkih sadržaja kako bi se održala kvaliteta usluge.

Dolasci po mjesecima:

Godina	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Siječanj	84	79	97					
Veljača	93	92	107					
Ožujak	63	103	159					
Travanj	158	157	201					
Svibanj	136	206	251					
Lipanj	294	350	430					
Srpanj	499	688	677					
Kolovoz	616	682	1.153					
Rujan	212	298	256					
Listopad	150	172	207					
Studeni	57	97	180					
Prosinac	131	192	201					

- Jasan sezonski trend – Najveći broj dolazaka ostvaruje se u ljetnim mjesecima (lipanj, srpanj, kolovoz), što je očekivano za destinacije s izraženom ljetnom turističkom sezonom no u

destinaciji poput Sjever Zagorja postoje predispozicije za produljenje sezone. Kolovoz 2024. pokazuje posebno velik skok, što ukazuje na pojačanu turističku potražnju.

- Postupni rast u svim mjesecima – Gotovo svaki mjesec bilježi rast dolazaka u odnosu na prethodne godine. To ukazuje da se sezona postupno produžuje i da destinacija postaje privlačnija i izvan glavne ljetne sezone. Primjerice, studeni i prosinac 2024. bilježe značajan rast u odnosu na prethodne godine, što ukazuje na jačanje zimskog turizma ili adventskih sadržaja.
- Skokovi u pojedinim mjesecima – Ožujak 2024. i kolovoz 2024. pokazuju izniman rast, što može biti posljedica posebnih događanja, promotivnih kampanja ili poboljšane ponude u tim razdobljima.

Noćenja po mjesecima:

Godina	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	2028.	2029.
Siječanj	248	273	340					
Veljača	184	236	257					
Ožujak	138	228	334					
Travanj	306	427	429					
Svibanj	345	596	677					
Lipanj	724	1.070	1.196					
Srpanj	1.511	2.307	2.333					
Kolovoz	2.185	2.498	4.668					
Rujan	523	866	775					
Listopad	347	420	496					
Studen	170	202	399					
Prosinac	325	431	499					

- Stalan rast broja noćenja – Svake godine dolazi do povećanja, što ukazuje na sve veću popularnost destinacije i poboljšanje te proširenje turističke ponude.
- Najveći broj noćenja u ljetnim mjesecima – Srpanj i kolovoz dominiraju po broju noćenja, a posebno se ističe kolovoz 2024., kada dolazi do značajnog skoka. Ovo je rezultat dužeg boravka turista, boljih vremenskih uvjeta ili većih turističkih manifestacija.
- Proširenje sezone – Iako su ljetni mjeseci i dalje najpopularniji, primjećuje se rast noćenja u proljetnim i zimskim mjesecima, posebno u studenom i prosincu 2024. To može ukazivati na rezultate uspješnije turističke strategije usmjerene na cjelogodišnji turizam.
- Blagi pad u rujnu 2024. – Nakon rasta u 2023., broj noćenja u rujnu 2024. je manji, što može značiti raniji završetak glavne turističke sezone, raniji početak školske godine ili manje povoljne okolnosti za putovanja (odnosno vremenski uvjeti).

2.5. Analiza komunikacijskih aktivnosti

Turistička zajednica područja Sjever Zagorja (TZP Sjever Zagorja) koristi različite kanale za komunikaciju s javnošću i promociju turističke ponude. Digitalno, to su:

- Web stranica (<https://tzpsjeverzagorja.hr>): Službena web stranica TZP Sjever Zagorja pruža informacije o turističkoj ponudi regije, uključujući prirodne ljepote, kulturno nasljeđe i aktivnosti za sve uzraste. Posjetitelji mogu pronaći vodič kroz manifestacije, prijedloge izleta,

gastronomske preporuke te mogućnosti za aktivnosti na otvorenom. Također, dostupne su informacije o smještaju, restoranima i načinu dolaska do destinacije.

- Facebook stranica (TZP Sjever Zagorja): Aktivna Facebook stranica TZP Sjever Zagorja koristi se za dijeljenje informacija o turističkim atrakcijama, događanjima i novostima iz destinacije, te za komunikaciju s korisnicima društvene mreže i posjetiteljima stranice. Sadržaj uključuje fotografije, najave događaja i poveznice na relevantne video materijale.
- Instagram profil (@sjeverzagorja): TZP Sjever Zagorja koristi službeni Instagram profil pod nazivom @sjeverzagorja za promociju turističke ponude regije. Profil sadrži objave koje ističu prirodne ljepote, kulturne znamenitosti i događanja u destinaciji. Primjeri objava uključuju najave manifestacija poput Noći muzeja, Spilja Vindija Trail & Dance, fašničkih povorki, Wine&Walk Cestica kao i prikaze atraktivnih lokacija poput dvoraca Maruševac, Klenovnik i Opeka, ili pak ljepota Zelendvora. Korištenjem ovog kanala, TZP Sjever Zagorja nastoji informirati i inspirirati posjetitelje te promovirati turističku ponudu regije.
- YouTube kanal (@SjeverZagorja): Koristi se službeni YouTube kanal za promociju turističke ponude i informiranje javnosti o događanjima u regiji. Na kanalu se mogu pronaći različiti videozapisi koji ističu kulturne, prirodne i društvene aspekte Sjevera Zagorja. Korištenjem ovog kanala, TZP Sjever Zagorja nastoji vizualno približiti svoju ponudu potencijalnim posjetiteljima, informirati ih o aktualnim događanjima te promovirati ljepote i posebnosti destinacije.

Web stranica:

Analizom sadržaja web stranice tzpsjeverzagorja.hr može se zaključiti da je stranica djelomično optimizirana za tražilice (SEO). Struktura stranice je logična i pregledna, s jasnim izbornicima koji korisnicima omogućuju jednostavnu navigaciju kroz različite sekcije kao što su "Kada doći?", "Provedi me" i "Planiraj". Dvojezična web stranica (hrvatski, engleski) omogućuje posjetiteljima da isplaniraju svoj boravak u destinaciji, a dodatni sadržaji poput virtualne panorame potiču ih da upoznaju destinaciju digitalnim putem prije samog posjeta.

Postoji prostor za poboljšanje u vidu obnove tekstova kako bi prezentacija destinacije bila što kvalitetnija i primjerenija suvremenom korisniku.

Facebook stranica:

Na temelju dostupnih podataka (Meta Business Suite) analizira se učinkovitost komunikacijskih aktivnosti TZP Sjever Zagorja na Facebook stranici tijekom protekle godine (veljača 2024. – veljača 2025.).

- Pregledi stranice (143.000): Velik broj pregleda stranice ukazuje na značajan interes korisnika za sadržaj koji TZP Sjever Zagorja objavljuje. Ovo sugerira da su objave dovoljno atraktivne i informativne kako bi privukle pažnju posjetitelja. Povećani broj pregleda rezultat je redovitog objavljivanja, kvalitetnog vizualnog sadržaja i korištenja atraktivnih naslova.
- Doseg (130.000): Doseg od 130.000 pokazuje koliko je korisnika vidjelo objavljeni sadržaj. Ovaj rezultat upućuje na dobar organski i/ili plaćeni doseg objava, što znači da su komunikacijske aktivnosti dobro usmjerene.
- Interakcije sa sadržajem (5.500): Interakcije uključuju lajkove, komentare, dijeljenja i druge oblike angažmana korisnika. Brojka od 5.500 interakcija pokazuje da korisnici aktivno reagiraju na objave, što je dobar pokazatelj angažiranosti publike.

- **Klikovi na linkove (1.400):** Broj klikova na linkove pokazuje koliko je korisnika posjetilo dodatne sadržaje putem objava (primjerice, linkove koji vode na web stranicu ili na druge kanale). Iako je ovaj broj solidan, sugerira da postoji prostor za poboljšanje u pisanju privlačnih opisa i poziva na akciju (CTA) koji bi potaknuli korisnike na posjet web stranici.
- **Posjete stranici (14.600):** Ovaj podatak ukazuje na broj korisnika koji su posjetili Facebook stranicu izravno. Zaključeno je da postoji interes za istraživanje sadržaja na stranici, no daljnji porast ovog broja mogao bi se postići uz dodatne promotivne aktivnosti i redovitu objavu ekskluzivnog sadržaja.
- **Novi pratitelji (344):** Broj novih pratitelja u godinu dana pokazuje da postoji stalan interes za sadržaje iz destinacije Sjever Zagorja, te želju da korisnici budu trajno informirani o novostima.

Instagram profil:

Na temelju dostupnih podataka (Meta Business Suite) analizira se učinkovitost komunikacijskih aktivnosti TZP Sjever Zagorja na Instagram profilu tijekom protekle godine (veljača 2024. – veljača 2025.).

- **Pregledi profila (13.600):** Ovo je broj prikaza sadržaja (storyja, postova, videozapisa). Ovaj broj ukazuje na to da su sadržaji koji su postavljeni na profil privukli dobar broj korisnika. To je pozitivan znak da se sadržaj dijeli ili se korisnici vraćaju kako bi pogledali više sadržaja.
- **Doseg (2.693):** Ovaj broj predstavlja jedinstvene korisnike koji su vidjeli sadržaj. U usporedbi s brojem pregleda (13.600), može se primijetiti da sadržaj ima veću učestalost prikaza među manjim brojem korisnika. To sugerira da korisnici vide sadržaj više puta, što je dobar pokazatelj interesa i angažmana. No, s obzirom na veličinu dosega, postoji prostor za povećanju broja jedinstvenih korisnika.
- **Interakcije sa sadržajem (502):** Broj interakcija uključuje lajkove, komentare, dijeljenja i druge oblike angažmana. Ovaj broj od 502 interakcije sugerira da korisnici nisu samo gledali sadržaj, već su aktivno reagirali na njega. To je potvrda da profil ima angažiranu zajednicu koja reagira na postove.
- **Klikovi na linkove (51):** Klikovi na linkove mogu ukazivati na interes za sadržaj izvan Instagrama, poput posjeta web stranici, specifičnim ponudama ili promocijama. Broj od 51 klika relativno je nizak u odnosu na broj pregleda i dosega, stoga treba optimizirati pozive na akciju (CTA) kako bi se povećao broj klikova.
- **Posjeti profilu (532):** Broj posjeta profilu ukazuje da korisnici koji su vidjeli sadržaj su bili motivirani posjetiti profil za više informacija. To može značiti da je sadržaj dovoljno privukao njihovu pažnju, no postoji prostor za poboljšanje konverzije posjetitelja u stalne pratitelje.
- **Novi pratitelji (88):** Novi korisnici sugeriraju da profil raste i da postoji interes za pratiti sadržaj Turističke zajednice. 88 novih korisnika je pozitivan pomak, ali s obzirom na ukupan broj pregleda i dosega, potrebno je optimizirati sadržaj za privlačenje još više novih pratitelja.

YouTube kanal:

Videozapisi ističu prirodne ljepote, povijesne lokalitete, tradicije i događanja u destinaciji. Kanal ima cilj privući turiste i ljude koji žele bolje upoznati ovu kulturno bogatu i prirodno vrijednu destinaciju. U ožujku 2025. na kanalu je objavljeno pet videozapisa i oni postižu sljedeći doseg:

Naslov videozapisa	Datum objave	Broj pregleda
Upoznajte Sjever Zagorja	06. rujna 2024.	27

Špilja Vindija Trail and Dance	29. studenog 2024.	18
Istražite Sjever Zagorja iz zraka	29. studenog 2024.	43
Ljulačke s pogledom – Swings With a View	15. prosinca 2024.	119
Noć muzeja na Sjeveru Zagorja	05. veljače 2025.	14

Komunikacija s javnošću također je ostvarena kroz tiskane materijale.

Tijekom 2024. realiziran je tisak brošure „Okreni Sjever Zagorja“, na hrvatskom i engleskom jeziku. Brošura na 72 stranice opisuje ponudu Sjevera Zagorja. Dizajnom je prilagođena vizualnom identitetu TZP Sjever Zagorja (logotipu). Obiluje fotografijama i tekstovima opsegom i stilom prilagođenim turistima.

U siječnju 2025. tiskana je brošura „Etno kuće Sjevera Zagorja“, na hrvatskom i engleskom jeziku. Na 16 stranica brošura opisuje etno baštinu Sjevera Zagorja, a opisi su obogaćeni kvalitetnim fotografijama. Brošura je bila dostupna posjetiteljima u sve tri etno kuće tijekom Noći muzeja, te ostaje kao trajan tiskani promotivni materijal.

Tri-fold letak „Otkrijte nešto novo, posjetite Sjever Zagorja“ ukratko predstavlja ponudu destinacije i nudi QR kodove i linkove gdje posjetitelji mogu saznati više i isplanirati svoj boravak.

Spomenuti materijali redovito se koriste na sajmovima na kojima TZP Sjever Zagorja sudjeluje. Tijekom 2024. godine to je uključivalo predstavljanje na trgu u Varaždinu u povodu Svjetskog dana turizma, predstavljanje u Areni Varaždin u sklopu sajma „Lov, ribolov, priroda, turizam“, te tijekom predstavljanja u Mariboru, na gradskoj tržnici.

Osim spomenutih trajno dostupnih tiskanih materijala, TZP Sjever Zagorja tiska plakate za najavu nadolazećih događaja (npr. Noć muzeja, Bio sajam „Đurđica“, Memorijalna utrka Matija Milec Cestica). Jednako tako, na godišnjoj razini tiskaju se i letci koji se odnose na nadolazeće manifestacije od većeg značaja (npr. Wine & Walk Cestica).

2.6. Analiza stavova posjetitelja

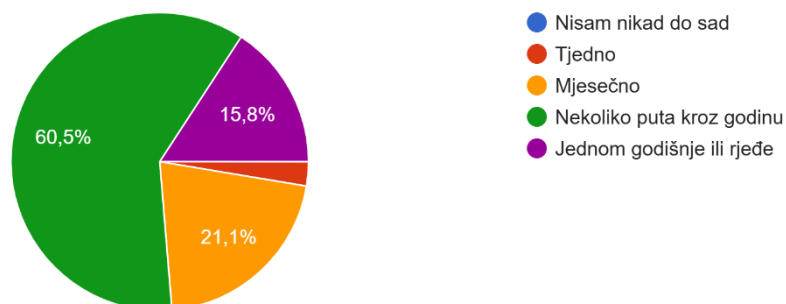
Tijekom studenog i prosinca 2024. godine provedena je anketa digitalnim putem. Anketu je ukupno ispunilo 54 korisnika. Anketa je podijelila korisnike na one s područja šest općina koje čine TZP Sjever Zagorja, i one koji dolaze izvana, odnosno nisu stanovnici navedenih šest općina. Od ukupnog broja, 38 ispitanika dolazi s područja navedenih općina (70,4%), dok preostalih 16 dolazi izvan područja TZP Sjever Zagorja (29,6%).

Anketi je pristupilo 53,7% ženske populacije, 44,4% muške i 1,9% osoba koje nisu u anketi navele spol. 50% ispitanika spada u dobnu skupinu između 26 i 35 godina, 16,7% između 46 i 55 godina, 14,8% između 36 i 45 godina, 13% između 21 i 25 godina, te 5,6% koji imaju više od 56 godina.

Rezultati ankete za ispitanike koji dolaze s područja TZP Sjever Zagorja

Koliko često posjećujete događanja ili atrakcije na području TZP Sjever Zagorja (u to su uključene manifestacije, posjet parkovima, dvorcima, etno kućama i slično)?

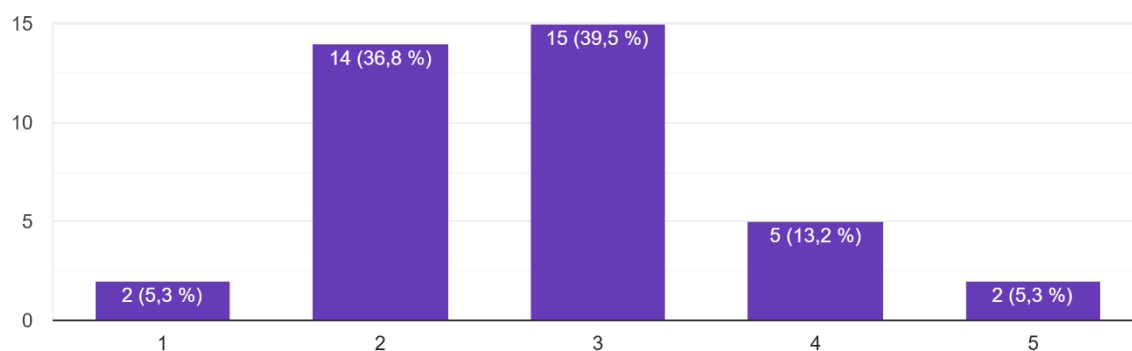
38 odgovora

Grafikon 1.

Ocjenom od 1 do 5, kako biste ocijenili trenutnu turističku razvijenost područja Sjever Zagorja?

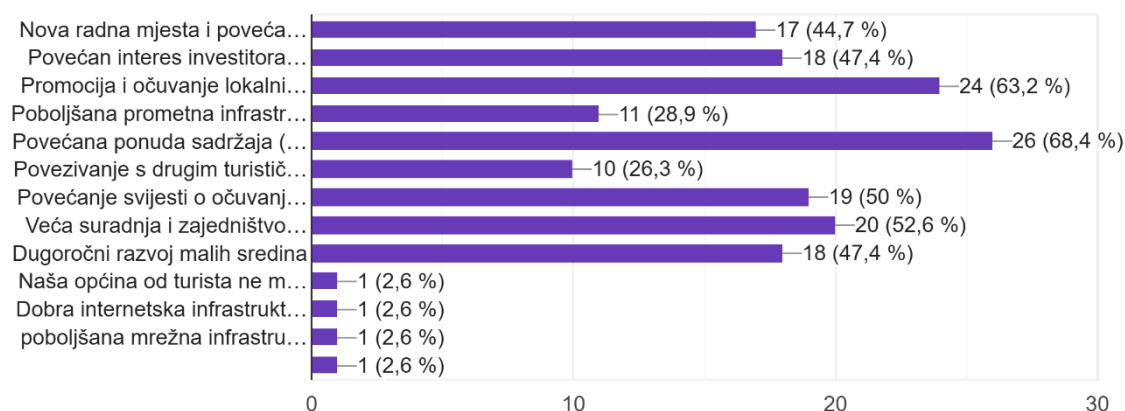
38 odgovora

Grafikon 2.

Kada bi se u nadolazećem razdoblju broj turista na području Sjevera Zagorja povećao, koje PREDNOSTI takvog razvoja vam se čine najznačajnijima?

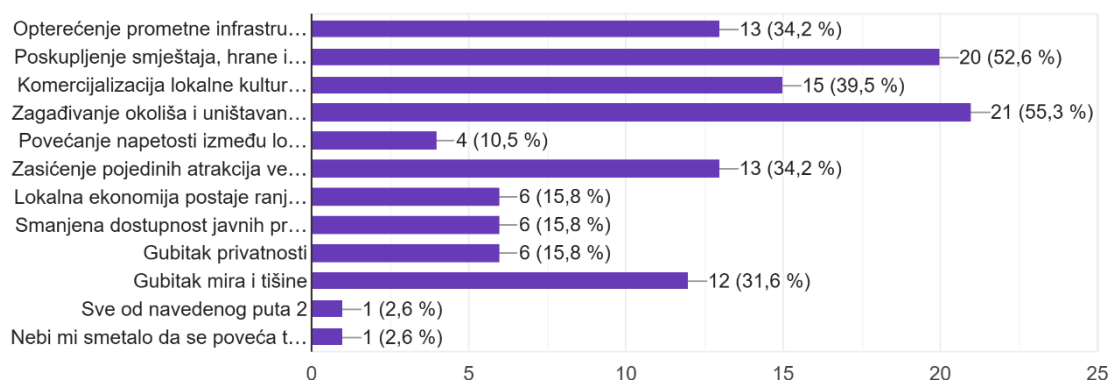
38 odgovora

Grafikon 3.

Kada bi se u nadolazećem razdoblju broj turista na području Sjevera Zagorja povećao, koje MANE takvog razvoja bi vas najviše smetale?

38 odgovora

Grafikon 4.

Komentar:

U prvom dijelu anketnog upitnika ispitanici koji dolaze s područja šest udruženih Općina u TZP Sjever Zagorja trebali su izabrati koliko često posjećuju događanja ili atrakcije na području Sjevera Zagorja. Opciju da nikad nisu posjetili događanje ili atrakciju na ovom području nije izabrao niti jedan ispitanik. Jedan ispitanik izabrao je opciju najčešćeg posjećivanja, odnosno jednom tjedno (2,6%). Najviše ispitanika izabralo je opciju da atrakcije i događanja na ovom području posjećuju nekoliko puta tijekom godine (60,5%), svaki mjesec atrakciju ili događanje posjećuje 21,1% ispitanika, a njih 15,8% jednom godišnje ili rjeđe.

U ocjenjivanju ispitanika trenutačne turističke razvijenosti destinacije, 39,5% ocijenilo je s ocjenom tri, dok je ocjenom dva razvijenost turizma ocijenilo 36,8% ispitanika. Ocjene pet (izvrsno razvijeno) i jedan (loše razvijeno) dobile su svaka po 5,3% glasova, dok je ocjenu četiri dalo 13,2% ispitanika.

U pitanju što smatraju da je najveća prednost daljnjeg napretka u razvoju turizma na području Sjevera Zagorja, ispitanici su najčešće birali sljedeće odgovore (mogućnost odabira više odgovora): 68,4% povećanje ponude sadržaja (festivali, sportska događanja, sajmovi, itd.); 63,2% promocija i očuvanje lokalnih tradicija, običaja i umjetnosti; prednost veće suradnje i zajedništva lokalnog stanovništva odabire 52,6% ispitanika; 50% povećanje svijesti o očuvanju okoliša i kulturne baštine; 47,4% dugoročni razvoj malih sredina, a isti taj postotak ispitanika ocjenjuje pozitivnom prednošću povećani interes investitora.

U pitanju što smatraju najvećim manama daljnjeg razvoja turizma na području Sjevera Zagorja, ispitanici su najčešće birali sljedeće odgovore (mogućnost odabira više odgovora): 55,3% zagađivanje okoliša i uništavanje prirodnih staništa životinja; 52,6% poskupljenje hrane, smještaja i drugih usluga; 39,5% komercijalizacija lokalne kulture (odnosno gubitak autentičnosti zbog podređenosti turizmu); 34,2% opterećenje prometne infrastrukture i povećanje gužvi te isti postotak onih koji su izabrali zasićenje pojedinih atrakcija prevelikim brojem turista kao jednu od glavnih mana povećanja broja turista na ovom području.

Nadalje, ispitanici bili zamoljeni da od ponuđenih turističkih atrakcija i resursa ocjenom od jedan (nije turistički potencijal) do pet (izuzetan turistički potencijal) ocjene svaki prijedlog. Zbrojem svih glasova za pojedinu atrakciju odnosno turistički resurs, rezultati su sljedeći:

Vrsta	Naziv	Ukupna ocjena
Kulturna baština	Dvorac i arboretum opeka	161
	Dvorac Maruševec	138
	Dvorac Klenovnik	123
	Ostali dvorci i kurije	131
	Virtualna zagorska hiža u Gornjoj Voći	127
	Etno kuća Maruševec	124
	Vinička tradicijska kuća u Marčanu	124
	Vlastelinstvo Zelendvor	133
	Crkve i kapele	127
Prirodna baština	Špilja Vindija	169
	Mačkova špilja	126
	Brežuljci i prirodni vidikovci	157
Manifestacije	Wine & Walk Cestica	139
	Adventske slavlje	146
	Uskrsni običaji (vuzmenke)	156
	Jurjevo u Maruševcu	137
	Špilja Vindija – naša prošlost i budućnost	140
	Konjičke igre Zelendvor	144
Eno-gastro ponuda	Lokalna vina	154
	Lokalna kuhinja	155
Aktivnosti	Lov i ribolov	128

Komentar:

Prema rezultatima, vidljivo je da lokalno stanovništvo koje je pristupilo ispunjavanju ankete među kulturnom baštinom područja Sjevera Zagorja najviše valorizira dvorac i arboretum Opeku; među prirodnom baštinom špilju Vindiju; od običaja i manifestacija uskrsne običaje odnosno izradu vuzmenki. Nadalje, eno-gastro ponuda ocijenjena je visoko kao značajan turistički resurs, pri čemu je lokalna kuhinja dobila jedan bod više od lokalne hrane. Lov i ribolov kao aktivnost ocijenjeni su ukupnom ocjenom 128 što svrstava ovaj turistički resurs nisko na ljestvici ocjenjivanja.

Dalje, nastavno na prethodno pitanje postavljeno je jedno otvorenog tipa: „*Smatrate li da na području TZP Sjever Zagorja postoji još koji turistički resurs od velike važnosti, a koji nije naveden na popisu, molimo navedite ga ovdje.*“

Ispitanici nisu bili obvezni odgovoriti na ovo pitanje, a oni koji jesu naveli su sljedeće:

- Aktivni turizam – pješačenje, korištenje rijeke Drave
- Dvorac Križovljangrad i perivoj dvorca (150 biljnih vrsti iz cijelog svijeta), rijeka Drava
- Dvorac Bajnski dvori i grobna kapela
- Shelterfest u Cestici, utrke u Cestici, Petrijancu i Sračincu, fašnik u Cestici i Sračincu
- Planina Ivanščica – uskoro park prirode
- Proštenja
- Infrastruktura za aktivni odmor
- Drava.

Komentar: Iz navedenog je vidljivo da lokalno stanovništvo visoko valorizira kulturnu baštinu koja nije bila navedena u prethodnom pitanju (Križovljangrad, Bajnski dvori). Također više pažnje usmjerava prema potencijalu aktivnog turizma i aktivnog odmora, posebno koji se odnosi na korištenje rijeke Drave. U jednom je odgovoru vidljivo i nerazumijevanje pojma „Sjever Zagorja“ odnosno prostora koji ova turistička zajednica pokriva jer u njega ne ulazi prostor planine Ivanščice.

Nadalje, ispitanicima je postavljeno neobavezno sljedeće pitanje. „*Postoje li turističke manifestacije ili atrakcije na području TZP Sjever Zagorja za koje smatrate da bi im se trebalo pridavati manje pažnje ili ih prestati koristiti u te svrhe? Ako da, navedite ih ovdje.*“

Odgovorili su sljedeće:

- Sve manifestacije koje su namijenjene lokalnom stanovništvu
- Ladanjske vuzemnice
- Lokalna vina, lov i ribolov, kuburaši
- Sve je dobrodošlo.

Komentar:

Mali broj odgovora, i to onih koji se razlikuju međusobno, sugerira da lokalno stanovništvo ne smatra negativnim posjećivanje lokalnih atrakcija ili manifestacija od strane vanjskih gostiju.

Kako bi se valoriziralo znanje lokalnog stanovništva o tome što podrazumijeva pojam održivosti u destinaciji, postavljeno im je sljedeće pitanje na koje odgovor nije bio obavezan: „*Što vi smatrate da neku destinaciju čini održivom u turističkom smislu?*“

Odgovori su sljedeći.

- Poticanje razvoja lokalnih potencijala, u ovom slučaju eno gastro ponude, eko turizma
- Čuvanje prirodnih resursa i zaštiti kulturne baštine
- Dobra promocija same destinacije, vrhunska ponuda koju ta destinacija pruža.
- Dosta je da se pokosi
- Smisleno razvijanje sadržaja koji se ne kose sa lokalnim i autentičnim životom mještana.
- Korištenje resursa na način da im ne štetimo
- Ne znam
- Događanja kroz cijeli godinu, više sportskih događanja, više festivala, partija, turnira, neki paintball, pub quiz, lijepe kuće za odmor s ok cijenom
- Autentičnost, autohtonost, suradnja s vlasnikom destinacije
- Marketing
- Sinergija između različite lokalne ponude na jednom području TZ-a i/ili šire
- Promocija
- Zajedništvo i suradnja domaćina
- Sinergija turizma i ruralne sredine

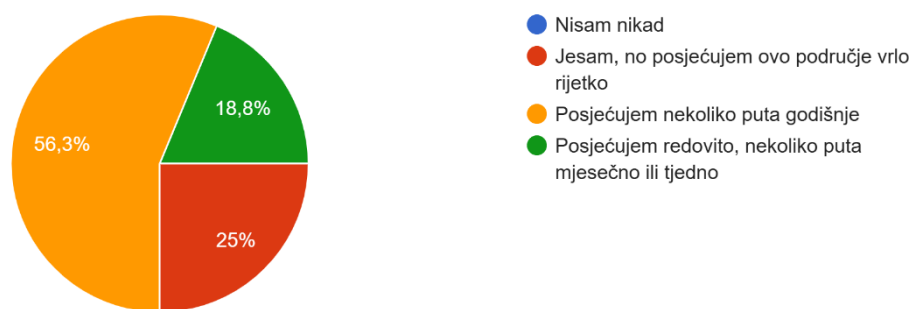
Komentar:

Zaključak je da većina ispitanika koji su odgovorili na ovo pitanje razumije temeljni razlog održivog pristupa turizmu – korištenje turističkih resursa na način da ne šteti sadašnjim niti budućim generacijama kao ni prirodnom svijetu koji nas okružuje. Nekolicina odgovora sugerira da ispitanici miješaju održivost s profitabilnošću te navode marketing ili povećanje sadržaja kako bi destinacija imala bolje financijske rezultate.

Rezultati ankete za ispitanike koji ne dolaze s područja TZP Sjever Zagorja

Jeste li kada posjetili atrakciju ili događanje na području Sjevera Zagorja i ako da koliko puta (u to su uključene manifestacije, posjet parkovima, dvorcima, etno kućama i slično)?

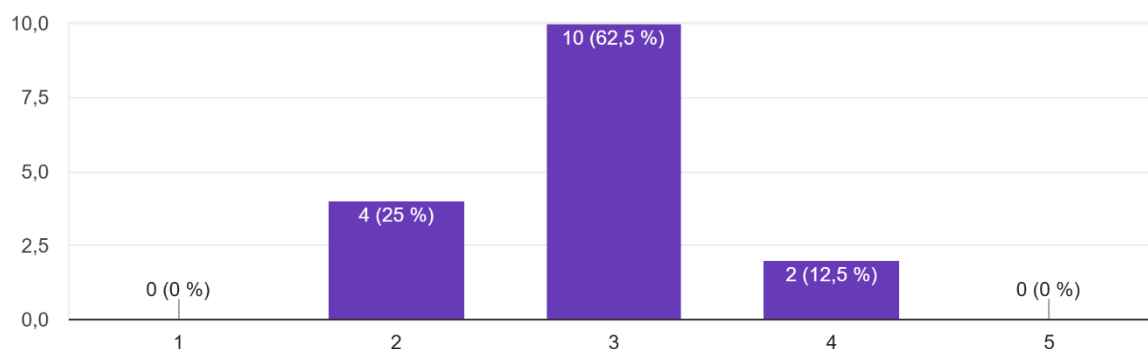
16 odgovora

Grafikon 6.

Ocjenom od 1 do 5, kako biste ocijenili trenutnu turističku razvijenost područja Sjever Zagorja?

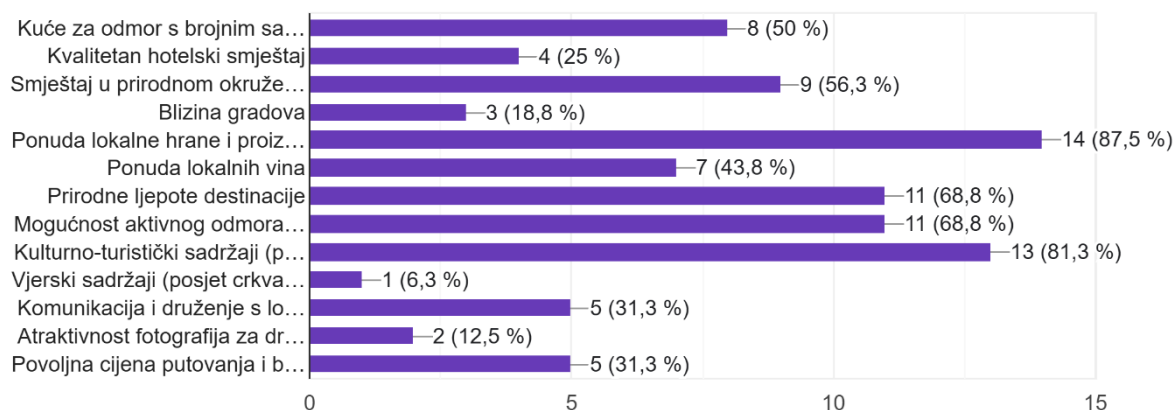
16 odgovora

Grafikon 7.

Što smatrate važnim pri odabiru destinacije za vaš odmor i putovanje?

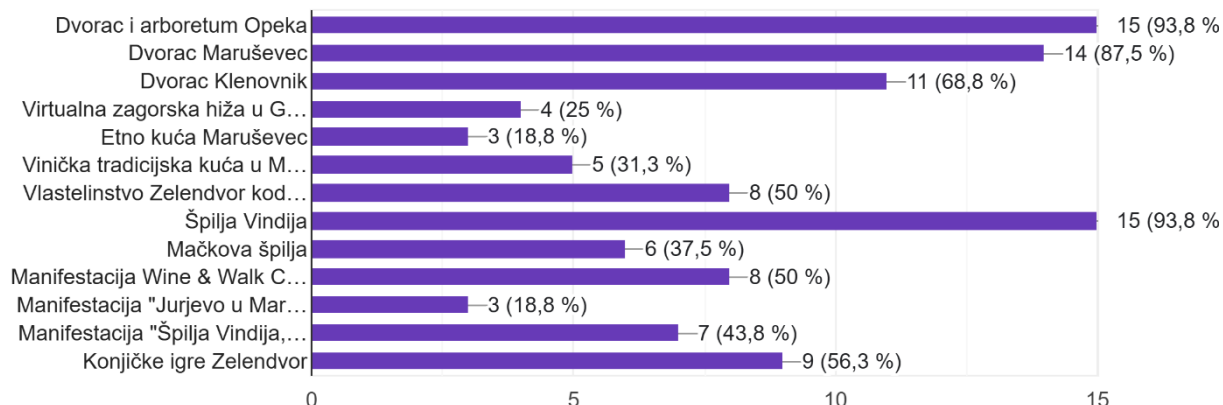
16 odgovora

Grafikon 8.

Za koje ste atrakcije ili manifestacije s područja TZP Sjever Zagorja do sada čuli?

16 odgovora

Grafikon 9.

Komentar:

Dio anketnog upitnika bio je otvoren za ispunjavanje samo ispitanicima koji dolaze isključivo izvan područja TZP Sjever Zagorja, odnosno turistima. Tom dijelu pristupilo je ukupno 16 ispitanika.

Na prvom pitanju trebali su izabrati koliko često posjećuju ovo područje. Svi koji su pristupili ispunjavanju anketnog upitnika barem su jednom posjetili Sjever Zagorja. 56,3% ispitanika potvrdilo je da posjećuje Sjever Zagorja nekoliko puta godišnje. 25% odabralo je odgovor da su posjećuju ovo područje no vrlo rijetko, dok je 18,8% izabralo da posjećuju ovo područje redovito odnosno na mjesečnoj bazi.

Na pitanje kako bi ocijenili turističku razvijenost Sjevera Zagorja (pri čemu jedan podrazumijeva lošu razvijenost, a pet izuzetnu razvijenost), najveći broj ispitanika odnosno 62,5% daje ocjenu tri. Ocjenu dva daje 25% ispitanika, dok ocjenu četiri 12,5% ispitanika.

Nadalje, postavljeno im je pitanje što smatraju važnim kad biraju destinaciju za odmor ili putovanje. Na ovo pitanje ispitanici su mogli izabrati višestruke odgovore. Rezultati pokazuju da je najvećem broju, 87,5%, bitna ponuda lokalne hrane i proizvoda. Drugi po važnosti jesu kulturno-turistički sadržaji (posjet dvorcima, muzejima, tradicijskoj arhitekturi) koje je izabralo 81,3% ispitanika. Važne su i prirodne ljepote destinacije te mogućnost aktivnog odmora (planinarenje, biciklizam) što je izabralo 68,8% ispitanika. Velik broj ispitanika, 56,3%, smatra važnim da je njihov smještaj u prirodnom okruženju.

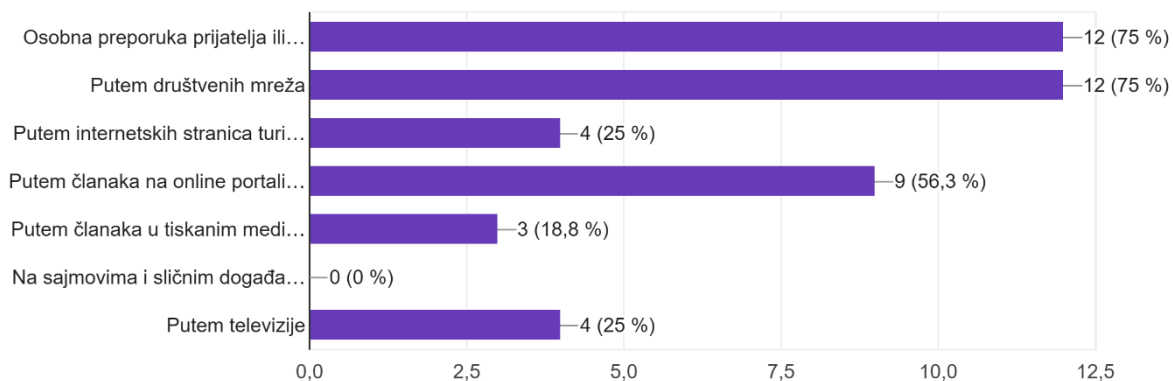
Sljedeće pitanje omogućavalo je višestruki odgovor na pitanje za koje su atrakcije ili manifestacije s područja Sjevera Zagorja ispitanici čuli. Najveći broj, 93,8%, zna za špilju Vindiju i dvorac i arboretum Opeku. Također visoko se nalazi dvorac Maruševac s 87,5% ispitanika koji znaju za njega. Za dvorac Klenovnik čulo je 68,8%, dok je za Konjičke igre u Zelendvoru čulo 56,3% ispitanika. Za preostale atrakcije i manifestacije s područja Sjevera Zagorja čulo je 50% ispitanika ili manje.

Ispitanicima je nadalje postavljeno pitanje otvorenog tipa: „Jeste li na području Sjevera Zagorja posjetili neku drugu atrakciju ili manifestaciju koja nije navedena na prošlom popisu? Ako da, navedite je

ovdje.“ Samo je jedna osoba odgovorila i to odgovorom: „Špancirfest.“ Budući da se manifestacija Špancirfest održava u gradu Varaždinu, zaključujemo da navedeni ispitanik nema jasnu sliku koje područje Sjever Zagorja pokriva što sugerira da se destinacija još treba etablirati.

Kojim putem najčešće saznajete za neku destinaciju koju zatim posjećujete ili želite posjetiti?

16 odgovora

Grafikon 10.

Konačno, ispitanici su odabirom višestrukih odgovora dali odgovor na pitanje kojim putem najčešće saznaju za neku destinaciju koju potom planiraju posjetiti ili je posjete. Najveći dio njih (75%) odgovorio je da o destinaciji saznaje putem osobne preporuke prijatelja ili članova obitelji, odnosno putem društvenih mreža. Velik postotak ispitanika također se informira putem članaka na online portalima (56,3%). Putem internetskih stranica turističke zajednice i putem televizije informira se 25% ispitanika, dok putem tiskanih medija 18,8% ispitanika. Ni jedan ispitanik nije naveo da se informira putem sajmovi i sličnih događanja.

2.7. Identificiranje najvećih izazova

Razvoj turizma u destinaciji Sjevera Zagorja, čiji je turizam u začetku, suočava se s nekoliko izazova. Iako destinacija ima mnoge prednosti, postoje i prepreke koje mogu utjecati na njezin održiv i dugoročni razvoj. Evo nekoliko najvećih izazova koji se ističu:

1. Infrastruktura i povezanost

- **Transportna povezanost:** Nedovoljna povezanost javnim prijevozom, kao i prometna infrastruktura mogu biti prepreke za turiste koji žele posjetiti regiju.
- **Prema anketnom istraživanju,** lokalno stanovništvo također smatra prijetnjom povećanje prometa na lokalnim cestama i opterećenje prometne infrastrukture stvaranjem gužvi
- **Smještajna infrastruktura:** Iako postoje kvalitetni smještajni objekti, potencijal za razvoj luksuznijih i specifičnih smještajnih ponuda (kao što su ekološki hoteli, luksuzni apartmani ili glamping) za sad još uvijek nije u potpunosti iskorišten. Nedostatak različitih vrsta smještaja može ograničiti privlačnost destinacije za širi spektar turista.

2. Održivi turizam i zaštita okoliša

- Očuvanje prirodnih resursa: Kako bi destinacija zadržala svoju atraktivnost, važno je očuvati prirodne ljepote, šume, rijeke i kulturnu baštinu. Međutim, prekomjerna gradnja, neodgovorno upravljanje otpadom ili prekomjerno korištenje resursa mogu narušiti prirodnu ravnotežu i negativno utjecati na okoliš zbog čega je važna edukacija svih dionika u turizmu na prostoru Sjevera Zagorja.
- Anketno istraživanje pokazalo je da lokalno stanovništvo također prepoznaje ovu točku kao potencijalnu prijetnju odnosno da bi povećanje turizma moglo zagaditi okoliš i uništiti prirodna staništa životinja.
- Nedostatak ekološke svijesti: Iako postoji trend prema održivom turizmu, još uvijek postoji potreba za većim podizanjem svijesti među turistima i lokalnim stanovništvom o važnosti zaštite okoliša i primjeni ekoloških praksi u turizmu (recikliranje, štednja energije, smanjenje emisije CO₂).

3. Promocija i marketing

- Nedostatak prepoznatljivosti: Iako Sjever Zagorja ima mnoge prednosti, destinacija nije uvijek dovoljno prepoznatljiva na nacionalnoj i međunarodnoj turističkoj sceni. Potrebno je razviti učinkovite promotivne strategije, kako bi regija postala poznata kao atraktivno turističko odredište, a ne samo kao destinacija za jednodnevne izlete iz okolice, posebno iz okolnih gradova poput Zagreba, Varaždina i Maribora.
- Ovisnost o sezoni: Tradicionalno, turizam na Sjeveru Zagorja uglavnom ovisi o sezonskim mjesecima, što znači da se broj posjetitelja znatno smanjuje izvan ljetnih i proljetnih mjeseci. Kako bi se osigurao održiv razvoj, potrebno je diversificirati ponudu i privući turiste tijekom cijele godine.

4. Nedovoljna diversifikacija turističke ponude

- Koncentracija na kulturni turizam i prirodne ljepote: Iako kulturna baština i prirodno brežuljkasto okruženje čine Sjever Zagorja atraktivnim, potrebno je dodatno ulagati u razvoj različitih oblika turizma koji bi iskoristili i druge turističke resurse. To uključuje avanturistički turizam (biciklizam, rafting), ruralni turizam, eno-gastronomski turizam (nove vinske ceste, lokalna kuhinja), kao i specijalizirane oblike turizma poput turizma temeljenog na zdravlju i ekologiji.
- Usmjerenost na mali broj atrakcija: Regija je poznata po nekoliko ključnih turističkih atrakcija, poput dvorca Opeka i spilje Vindije, ali ne postoji dovoljno raznovrsnih i originalnih ponuda koje bi mogle privući različite skupine turista. Razvijanje manje poznatih, ali zanimljivih lokaliteta može pomoći u smanjenju koncentracije posjetitelja na nekoliko ključnih mjesta i proširenju turističke ponude.
- To je ujedno prepoznato u anketnom istraživanju od strane lokalnog stanovništva kao jedna od potencijalnih mana većeg razvoja turizma na ovom području.

5. Održavanje autentičnosti i upravljanje turističkom ponudom

- Zaštita autentičnosti: Mnoge male destinacije suočavaju se s izazovom pronalaženja ravnoteže između turističkog razvoja i očuvanja svojih izvornih karakteristika, običaja i tradicije. Prekomjerna izgradnja i rast turizma mogu ugroziti autentičnost i lokalnu kulturu, što može dovesti do gubitka identiteta destinacije.

- Anketno istraživanje potvrđuje da lokalno stanovništvo smatra manom pretjeranu komercijalizaciju baštine i kulture ako bi ona dovodila do gubitka autentičnosti.

6. Poticanje i angažman lokalne zajednice

- Visoka ovisnost o malim obiteljskim poduzetnicima: U Sjevernom Zagorju značajan dio turističke ponude temelji se na malim obiteljskim smještajima i restoranima. Iako to doprinosi autentičnosti, može predstavljati izazov u prilagodbi ponude potrebama tržišta. Stoga je važno ulagati u razvoj kapaciteta lokalnih poduzetnika, pružiti im edukaciju i podršku za implementaciju inovacija kako bi destinacija postala konkurentnija.
- Uloga lokalnog stanovništva: Aktivno angažiranje lokalne zajednice u razvoj turizma ključno je za njegovu održivost. Turizam treba koristiti lokalne resurse i biti usklađen s potrebama zajednice. Bez adekvatne uključenosti i podrške, turistički razvoj može postati neravnomjeran i nepovoljan za sve dionike.

7. Utjecaj globalnih trendova i kriza

- Globalni izazovi i neizvjesnosti: Zbog globalnih čimbenika poput klimatskih promjena, pandemija (kao što je COVID-19) ili političkih i ekonomskih nesigurnosti, turističke destinacije u razvoju mogu biti izložene većem riziku. Zaštita od ovih vanjskih faktora zahtijeva dugoročno planiranje i prilagodbu turističke ponude.

Iako Sjever Zagorja ima značajan potencijal za razvoj turizma, suočava se s izazovima u pogledu infrastrukture, održivosti, promocije i diversifikacije ponude. Kako bi osigurala uspješan i dugoročni razvoj turizma, potreban je rad na uravnoteženju očuvanja autentičnosti i prirodnih resursa s inovativnim pristupima i novim vrstama turističkih iskustava.

2.8. Procjena konkurentnosti

Sjever Zagorja, kao turistička destinacija, ima nekoliko konkurentskih prednosti koje ga čine atraktivnim za posjetitelje.

Neke od najvećih prednosti su:

1. Prirodne ljepote

- Bogatstvo zelenih krajolika: Sjever Zagorja mjesto je susreta Varaždinske ravnice, rijeke Drave i prvih zagorskih brežuljaka, što ga čini idealnim odredištem za ljubitelje prirode i aktivnosti na otvorenom poput hodanja, biciklizma, kajakaštva i promatranja ptica.

2. Bogata kulturna i povijesna baština

- Dvorci i utvrde: Sjever Zagorja jedno je od područja s najvećim brojem dvoraca i utvrda, uključujući poznate dvorce poput Opeke, Maruševca, Klenovnika i drugih. Ove kulturne znamenitosti pružaju turistima priliku za istraživanje povijesti i arhitekture regije.
- Tradicionalna arhitektura: Očuvane etno kuće i crkve koje odražavaju tradicijske običaje i arhitekturu, nude autentičan uvid u zagorski način života.

3. Gastronomija i vinogradarstvo

- Zagorska kuhinja: Poznata po svojim tradicionalnim jelima (štrukli, gibanice, domaći mesni proizvodi), jedan je od glavnih aduta regije. Restorani na području Sjevera Zagorja u svojoj ponudi redovito nude autentična jela koja odražavaju lokalnu tradiciju.
- Vино: dijelovi Sjevera Zagorja (posebno područja Vinice i Cestice) poznati su po vinogradima i proizvodnji vina. Na ovom području proizvedena su brojna vina dobitnici prestižne nagrade Decanter, od čega i zlato za pjenušac „Rose Tradition Blanc de Noirs Extra Brut“ Vinarije Furjan.

U ovom segmentu posebno se ističe manifestacija „Wine & Walk Cestica“ koja se održava svake godine u listopadu.

4. Blizina urbanih sredina

- Smješteno blizu glavnog grada Hrvatske i drugih većih gradova u okolici (Varaždin, Maribor, Budimpešta, Beč), Sjever Zagorja ima geografsku prednost u privlačenju turista koji žele pobjeći od gradske vreve i uživati u mirnoj prirodi, ali i biti u relativnoj blizini većih urbanih sadržaja.

5. Održivi turizam i ekoturizam

- Održivi pristup razvoju turizma: Sjever Zagorja stavlja naglasak na održivi turizam i očuvanje svoje prirodne i kulturne baštine. Razvijeni ekoturizam i ruralni turizam postaju sve popularniji među turistima koji žele autentične i ekološki prihvatljive doživljaje što je upravo smjer u kojem se turizam Sjevera Zagorja razvija.
- Pješaćenje, biciklizam i outdoor aktivnosti: postojeće pješačke staze te velik potencijal za razvoj drugih pješačkih i biciklističkih staza po mjeri su aktivnog turista koji želi što više uživati u okolini i outdoor aktivnostima.

6. Autentičnost i mirna atmosfera

- Alternativa masovnom turizmu: Sjever Zagorja nudi mirnu i opuštajuću atmosferu, daleko od masovnih turističkih gužvi, čineći ga savršenim odredištem za one koji traže mir i privatnost.
- Gostoljubivost: gostoljubivost i obiteljski orijentirani smještaj u malim seoskim kućama i seljačkim domaćinstvima nude autentičan doživljaj života na selu.

Sve ove konkurentske prednosti čine Sjever Zagorja atraktivnim i jedinstvenim turističkim odredištem koje može privući posjetitelje svih vrsta. Osim što nudi prirodne ljepote i kulturne znamenitosti, ovo je također destinacija koja nudi miran bijeg od gradske vreve, zdravlje kroz boravak na otvorenom, gastronomske užitke i doživljaje baštine kao svjedoka duge povijesti.

3 RESURSNA OSNOVA

Kako bismo odredili trenutno stanje turističkih resursa odnosno turističkih proizvoda, pojmove je potrebno definirati.

Razlika između turističkog proizvoda i turističkog resursa temelji se na njihovim ulogama u turizmu:

1. Turistički resursi su prirodna ili antropogena dobra koja se mogu gospodarski iskoristiti. Primjeri uključuju prirodne ljepote poput planina, rijeka, mora, kulturno-povijesne spomenike, tradiciju i običaje. Ovi resursi čine osnovu za razvoj turističkih atrakcija.
2. Turistički proizvod je integrirani skup usluga i sadržaja koji se nude turistima, a koji uključuje smještaj, prijevoz, prehranu, razgledavanje i druge aktivnosti. Turistički proizvod nastaje kombinacijom različitih turističkih resursa i usluga kako bi se zadovoljile potrebe i očekivanja turista.

Turistički resursi predstavljaju osnovu i potencijal za razvoj turizma, dok je turistički proizvod konkretna ponuda koja se plasira na tržište kako bi privukla i zadovoljila turiste.

RESURS/TURISTIČKI PROIZVOD	TREKUTNO STANJE	POTENCIJAL
Smještaj	● Zadovoljavajuća ponuda smještajnih objekata srednje	● Podizanje kvalitete i dostupnosti smještaja u obiteljskim domaćinstvima

	kategorizacije (tri i četiri zvjezdice/sunca) • Nedostatak visoko kategoriziranih smještajnih objekata • Nedostatak smještajnih objekata većeg kapaciteta (hoteli) • Nedostatak tematskog smještaja (primjerice, glamping)	• Stvaranje pozitivne turističke klime za otvaranje smještajnih objekata većeg kapaciteta • Usmjeravanje ponude ka specifičnoj niši turista s ciljem otvaranja tematskih smještajnih jedinica
Ugostiteljstvo (ponuda restorana, kušaonica, izletišta, itd.)	• Ponuda postoji no nije ravnomjerno raspoređena na prostoru TZP Sjever Zagorja • Nedostatak autohtone kuhinje u restoranima • Nedostatak prostora za kušanje/kupnju ostalih domaćih proizvoda (vina, med, prirodni sokovi, itd.) • Nedostatak radne snage za male proizvođače	• Stvaranje pozitivne turističke klime s ciljem otvaranja većeg broja ugostiteljskih objekata s ponudom lokalne hrane i piće • Otvaranje vinotočja i kušaonica lokalnih proizvoda (prirodnih sokova, drugih proizvoda lokalnih proizvođača) • Organiziranje edukacijskih programa za dionike u ugostiteljstvu • Poticanje povezivanja ugostitelja i lokalnih proizvođača
Kulturno-povijesna baština	• Bogatstvo baštine najviše kategorizacije kod Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske • Posebno se ističu dvorci, kurije, etno kuće i sakralni objekti • Bogata nematerijalna baština (pod zaštitom UNESCO-a) • Nedostatak ponude i otvorenosti za javnost kod nepokretne kulturne baštine (dvorci, kurije)	• Veća promocija • Povezivanje u kulturno-turističku rutu • Definiranje stalnog radnog vremena i povećanje ponude za posjetitelje • Ulaganje u zaštitu i obnovu kulturno-povijesne baštine

	● Ograničeno otvaranje prema javnosti (uz prethodnu najavu)	
Prirodna baština	● Bogatstvo prirodne baštine zaštićene od strane Republike Hrvatske (parkovi, pojedinačna stabla itd.) ● Raznolike krajobrazne karakteristike (rijeke, ravnice, brežuljci, šume, polja, spilje, itd.) ● Postojeća svijest lokalnih stanovnika o važnosti očuvanja prirode	● Odgovorno upravljanje prirodnim resursima ● Poticanje istraživanja i valorizacije prirodne baštine ● Edukacije o održivom pristupu turizmu
Manifestacije	● Izvorne manifestacije od izuzetnog lokalnog značaja i velikog turističkog potencijala ● Održavanje raznih događanja kroz cijelu godinu	● Uključivanje vanjskih posjetitelja u manifestacije lokalnog karaktera ● Veća promocija ● Osmišljavanje novih događanja (posebno vezanih na bogatu kulturnu i prirodnu baštinu)
Javna turistička infrastruktura	● Atraktivna ● Ravnomjerno raspodijeljena cijelim područjem ● trenutno ne zadovoljava obujmom i ponudom	● Razvoj nove turističke infrastrukture ● Povezivanje različitih postojećih i novih elemenata turističke infrastrukture u stvaranje turističkih proizvoda ● Ulaganje u kvalitetu i održavanje ● Generiranje novih motiva dolazaka u destinaciju
Komunalna infrastruktura	● Dobra cestovna povezanost unutar destinacije ● Dobra cestovna povezanost s okolnim	● Održavanje javnih površina i komunalne infrastrukture ● Ulaganje u bolju smeđu signalizaciju

	urbanim sredinama kao i susjednom Slovenijom • Nedostatak linija javnog prijevoza • Postojeća smeđa signalizacija, no ne pokriva u potpunosti cjelokupnu ponudu • Kvalitetna i rasprostranjena vodovodna mreža i energetska infrastruktura (struja, plin) • Novoizgrađen sustav javne odvodnje, no nije još u potpunosti u funkciji na svim područjima • Uređene javne površine	• Uvođenje novih autobusnih linija, posebice tijekom vikenda • Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije
Digitalne tehnologije	• Pokrivenost internetskom i mobilnom mrežom, no ponegdje sa slabijim signalom • Razmještene solarne klupe na strateškim mjestima koje nude punjenje digitalnih uređaja	• Ulaganje u širenje internetske i mobilne mreže • Povećanje dostupnosti inovativnih tehnologija
Javne usluge i servisi	• Mnogobrojne i aktivne udruge na cijelom području koje obogaćuju ponudu i nude autohtona iskustva • Postojeće usluge javnog zdravstva, ambulate, pošte	• Povećanje vidljivosti aktivnosti udruga i drugih sličnih organizacija • Usluge javnog zdravstva i ambulate nisu dostupne tijekom neradnih dana i vikendima
Ljudski potencijali	• Potražnja ljudskih potencijala za rad direktno u sektoru turizma je niska	• Provođenje edukacija o promociji i podizanju kvalitete usluga kako bi se ponuda širila

4 POKAZATELJI ODRŽIVOSTI NA RAZINI DESTINACIJE

Pokazatelji održivosti u turizmu mjere kako turistička aktivnost utječe na okoliš, društvo i ekonomiju, s ciljem očuvanja resursa za buduće generacije. Ovi pokazatelji pomažu u praćenju i vrednovanju održivosti turizma. Pokazatelji uključuju:

1. Ekološki pokazatelji:

- Praćenje potrošnje vode u turističkim objektima te implementacija mjera za smanjenje potrošnje.
- Održivo upravljanje energijom
- Otpad i reciklaža: Količina generiranog otpada, postotak recikliranog otpada te mjere za smanjenje otpada.
- Zaštita biološke raznolikosti: Očuvanje prirodnih područja, životinjskih vrsta i biljnih zajednica od negativnih učinaka masovnog turizma.

2. Ekonomski pokazatelji:

- Ekonomski učinci turizma: Utjecaj turizma na lokalnu ekonomiju kroz turističke dolaske i noćenja, uključujući zaposlenost, prihode od turizma, ulaganja u infrastrukturu i razvoj lokalnih poduzeća.
- Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu: broj zaposlenih u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i posluživanja hrane
- Sezonalnost i prihod: Praćenje ravnomjerne distribucije turističkih prihoda tijekom godine, smanjenje ovisnosti o samo jednoj turističkoj sezoni.

3. Društveni pokazatelji:

- Odras turizma na zadovoljstvo života lokalnog stanovništva
- Podrška lokalnoj zajednici: Uključivanje lokalnog stanovništva u turističke aktivnosti i donošenje odluka koje utječu na turizam.
- Kultura i očuvanje baštine: Očuvanje kulturnih i povijesnih spomenika, te razvoj turizma koji poštuje i promiče lokalnu kulturu i tradiciju.
- Priroda i očuvanje prirodne baštine: Zaštita prirode te razvoj turizma koji poštuje i promiče prirodne vrijednosti krajolika
- Kvaliteta života i sigurnost: Utjecaj turizma na kvalitetu života lokalnog stanovništva, sigurnost turista i zadovoljstvo lokalne zajednice.

4. Pokazatelji upravljanja turizmom:

- Pristupačnost destinacije: Postojanje atrakcija/lokacija dostupnih osobama s invaliditetom
- Upravljanje i održavanje turističke infrastrukture

- Planiranje i regulacija: Postojanje strategija i politika održivog turizma, kao i regulacija koje smanjuju negativan utjecaj turizma na okoliš i društvo.
- Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom

Održivi turizam balansira potrebe turizma s potrebama lokalne zajednice i zaštite okoliša, stvarajući dugoročnu održivost i koristi za sve strane.

4.1. Ekološki pokazatelji održivosti

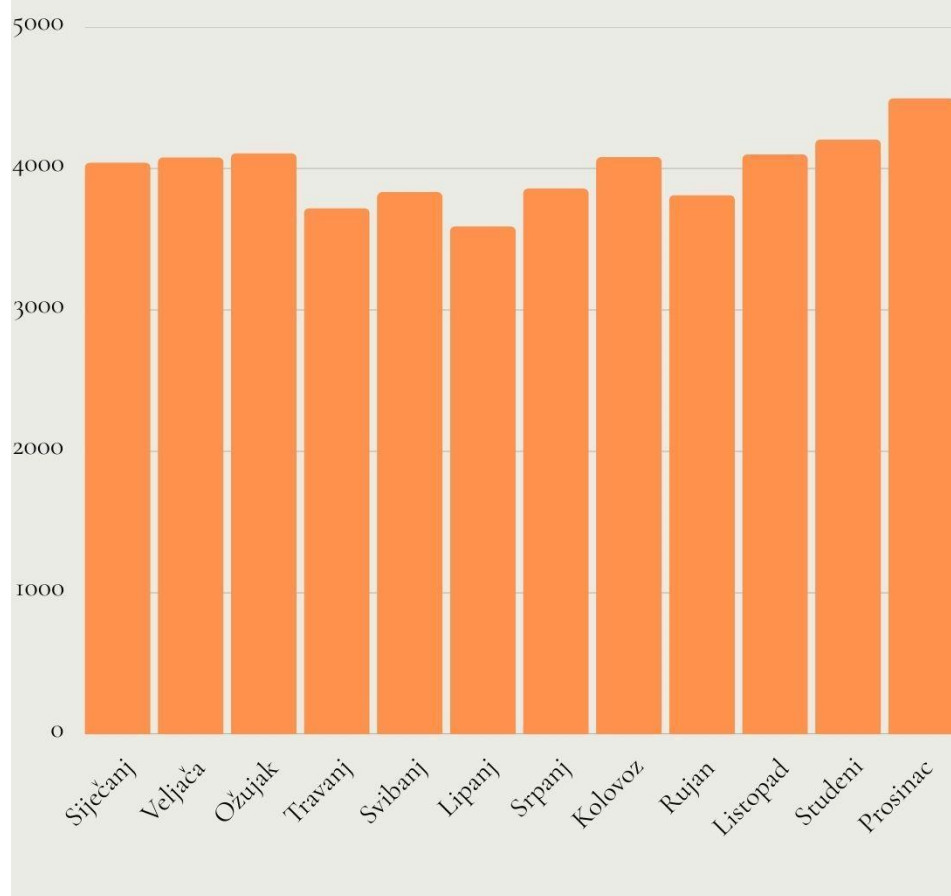
POKAZATELJ	Praćenje potrošnje vode u turističkim objektima	
OBIJEŽJA POKAZATELJA	Vođenje evidencije o ukupnoj potrošnji vode dužno je provoditi i osigurati nadležno tijelo za upravljanje vodnim resursima na prostoru jedinica lokalne samouprave.	
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Podaci prikupljeni od Ivkom vode d.o.o. te Varkom d.d. koji opskrbljuju vodom područja udruženih općina u sastavu TZP Sjever Zagorja. Budući da dostupni podatci ne razlikuju potrošnju vode u kućanstvima i onu u smještajnim objektima, ovaj pokazatelj će se promatrati dugoročno. Odnosno, ukupna potrošnja vode uspoređivat će se s kretanjima broja noćenja, na temelju čega će se izvoditi analiza utjecaja turizma na potrošnju vode.	
CILJ	Cilj praćenja potrošnje vode u turističkim objektima je optimizacija resursa, smanjenje troškova i zaštita okoliša kroz učinkovito upravljanje vodom. Time se poboljšava održivost destinacije, ispunjavaju ekološki standardi i osigurava bolje gostujuće iskustvo.	
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Podaci Ivkom voda d.o.o. pokazuju da je u 2024. godini ukupna potrošnja iznosila 43.608, čemu se pridružuju podaci iz Varkom d.o.o. koji iznose 668.472 l. Ukupan broj noćenja u 2024. godini iznosio je 12.403 što je podatak koji će pomoći u budućim analizama. Dodatno, priložena je tablica na temelju podataka dobivenih iz Varkom d.o.o. na temelju kojih se vidi potrošnja po mjesecima. Iz tablice možemo iščitati da je u mjesecu s najvećim brojem noćenja (kolovoz) znatan skok u potrošnji vode u općinama koje imaju najveći broj smještajnih objekata (Cestica i Vinica, u kojima se nalazi 67% smještajnih objekata). Međutim, budući da je ovo ujedno bilo najsušnije razdoblje 2024. godine s dugotrajnim toplinskim valom, moguće je da se povećanje potrošnje vode odnosilo na poljoprivredne/vrtne radove (zalijevanje). Na temelju trenutno dostupnih podataka ne može se izvući točan zaključak te će se ovaj pokazatelj moći kvalitetnije analizirati dugotrajnim promatranjem.	
	Utrošeno vode	Broj noćenja
REZULTATI za 2024. godinu	43.608 (podaci Ivkom vode d.o.o.) 668.472 (podaci Varkom d.o.o.)	12.403
2025.		
2026.		

2027.		
2028.		
2029.		

	siječanj	veljača	ožujak	travanj	svibanj	lipanj	srpanj	kolovoz	rujan	listopad	studen	prosinac
Cestica	12777	14015	12773	12822	12925	14951	13653	17835	13807	16159	13647	14246
Donja Voća	4080	4193	3470	3912	4393	4160	4850	4878	5888	4439	4289	4309
Klenovnik	4686	4426	3722	4353	4695	4309	4940	4448	6909	4816	4667	4525
Maruševec	12879	13335	11573	12939	13774	13006	14521	13200	19609	14199	13779	13484
Petrijanec	8056	9249	7941	8504	8050	8387	8097	9743	8896	9520	8324	7716
Vinica	9182	8703	8768	9342	8987	10571	9727	12640	9736	14425	9855	8788
Ukupno	51660	53921	48247	51872	52824	55384	55788	62744	64845	63558	54561	53068

POKAZATELJ	Održivo korištenje električne energije
OBILJEŽJA POKAZATELJA	Usporedbom potrošnje električne energije u kućanstvu stalnog stanovništva destinacije te u smještajnom objektu dobivamo uvid u opterećenje energetske infrastrukture.
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Podaci su zatraženi za 2024. godinu od Elektre Varaždin (HEP). Zaprimljeni podaci odnose se na područje TZP Sjever Zagorja, međutim mjerenje za 2024. godinu nije rađeno odvojeno za kućanstva stalnog stanovništva i smještajne objekte. Stoga se za 2024. godinu izračunava potrošnja električne energije za cijelo područje TZP-a, prema mjesecima te se uspoređuje s razdobljima s najviše ostvarenih noćenja.
CILJ	Cilj održivog korištenja električne energije u turističkoj destinaciji je smanjenje potrošnje i prelazak na obnovljive izvore kako bi se smanjili troškovi i ekološki utjecaj. Time se poboljšava energetska učinkovitost, osigurava dugoročna održivost turizma i povećava privlačnost destinacije za ekološki osviještene posjetitelje.
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Prema analizi za 2024. godinu uočeno je da je u mjesecima siječanj-veljača-ožujak te listopad-studen-prosinac potrošnja električne energije iznad 4.000 kWh. Rezultati su očekivani budući da je riječ o hladnijem razdoblju godine s manje sunčanih sati. Za ostale mjesec (izuzev kolovoza) potrošnja električne energije je manja od 4.000 kWh za područje TZP Sjever Zagorja što se podudara s činjenicom da u toplijim mjesecima i s više sunčanih sati postoji manja potreba za potrošnjom električne energije. Izuzetak je mjesec kolovoz koji je na razini "zimskih mjeseci", odnosno kada je potrošnja električne energije na području TZP Sjever Zagorja iznosila 4081,89 kWh. Isti mjesec, prema podacima iz sustava eVisitor, ujedno je mjesec s najvećim brojem turističkih dolazaka i noćenja. Zaključak je da je povećanje potrošnje električne energije odraz povećanja broja noćenja u destinaciji.

**REZULTATI za
2024. godinu**

Siječanj - 4042,06 kWh
 Veljača - 4079,70 kWh
 Ožujak - 4108,55 kWh
 Travanj - 3720,15 kWh
 Svibanj - 3833,18 kWh
 Lipanj - 3591,31 kWh
 Srpanj - 3858,15 kWh
 Kolovoz - 4081,89 kWh
 Rujan - 3812,32 kWh
 Listopad - 4100,79 kWh
 Studeni - 4206,11 kWh
 Prosinac - 4497,47 kWh

2025.

2026.

2027.

2028.

2029.

POKAZATELJ

Količina generiranog otpada

**OBILJEŽJA
POKAZATELJA**

Omjer količine komunalnog otpada koji nastaje zbog turističkih noćenja i količine otpada koju generira stanovništvo u destinaciji

METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Podaci su prikupljeni na temelju Izvješća o komunalnom otpadu Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, na koje smo upućeni kontaktnom tvrtke Čistoća d.o.o. U trenutku pisanja dokumenta u obzir su uzeti dostupni podaci za 2022. i 2023. godinu radi usporedbe i to za područje cijele Varaždinske županije budući da su samo ti podaci ustupljeni od strane pružatelja javne usluge.	
CILJ	Cilj praćenja količine generiranog otpada je smanjenje njegovog nastanka, poboljšanje sustava reciklaže i učinkovitije gospodarenje otpadom kako bi se smanjio negativan utjecaj na okoliš. Time se povećava održivost destinacije, smanjuju troškovi zbrinjavanja otpada i poboljšava kvaliteta života lokalne zajednice i turista.	
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Prema podacima TZ Varaždinske županije broj noćenja u 2022. godini iznosio je 206.575, a u 2023. godini 246.228. Usporedno s navedenim porastom u broju noćenja, vidljiv je i porast u količini otpada nastalog u turizmu za 54 tone u 2023. u odnosu na 2022. godinu. Nadalje, prema Izvješću o komunalnom otpadu, udio Varaždinske županije u ukupnim količinama komunalnog otpada od turizma na razini države iznosio je 0,11% u 2022. godini, odnosno 0,14% u 2023. godini. Iako je vidljivo povećanje udjela otpada od turističkih djelatnosti u ukupnoj količini otpada, na temelju podataka vidimo da je količina turističkog otpada još uvijek ispod 1% ukupnog komunalnog otpada u Varaždinskoj županiji.	
Rezultati za Varaždinsku županiju:	Ukupna količina komunalnog otpada	Količina otpada nastalog u turizmu / udio turističkog otpada u ukupnom komunalnom otpadu
REZULTATI za 2022. godinu	45.582 tone	193 tone / 0,42%
2023.	48.526 tona	247 tona / 0,51%
2024.		
2025.		
2026.		
2027.		
2028.		
2029.		

POKAZATELJ	Zaštita bioraznolikosti: Priroda i očuvanje prirodne baštine
OBIJEŽJA POKAZATELJA	Turizam zasnovan na ljepotama prirode ubrzano raste. Jedan od ključnih faktora za iskustvo posjetitelja je okoliš. Očuvanje bioraznolikosti ključno je za očuvanje značajnih ekonomskih koristi koje destinacija ostvaruje od turizma, kao i koristi kvalitete života lokalnog stanovništva kada se okoliš i priroda vrednuju na pravilan način.

METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Pokazatelj se izračunava popisivanjem zaštićenih površina ili pojedinačnih spomenika prirode; nadalje, izračunava se udio površine zaštićenih područja u ukupnoj površini destinacije prema podacima Javne ustanove za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije.	
CILJ	Cilj zaštite bioraznolikosti u turističkoj destinaciji je očuvanje prirodnih resursa i biološke raznovrsnosti kako bi se osigurala dugoročna održivost ekosustava. To omogućava istovremeno i očuvanje prirodne baštine, te pružanje turistima autentičnih i vrijednih iskustava u prirodi.	
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Ukupna površina koju pokriva TZP Sjever Zagorja je 256 km ² , odnosno 25 600 ha. Ukupno je na ovom području zaštićene površine pod različitim kategorijama zaštite 2.046,51 ha.	
Rezultati u 2025. godini	Udio zaštićenih površina u ukupnoj površini područja: 8,1%.	
2026.		
2027.		
2028.		
2029.		
R. Br.	Naziv	Kategorija zaštite /površina
1.	Regionalni park Mura-Drava (Cestica, Petrijanec)	Regionalni park / 1.950 ha (Površina je procijenjena budući da je dostupan podatak za cijelu Varaždinsku županiju)
2.	Spilja Vindija	Paleontološki spomenik prirode / 1,14 ha
3.	Mačkova (Velika) pećina	Paleontološki spomenik prirode / površina nije poznata jer se u sustavu vodi kao pojedinačni objekt
4.	Arboretum Opeka	Spomenik parkovne arhitekture – arboretum / 50,43 ha
5.	Bajnski dvori – perivoj uz dvorac	Spomenik parkovne arhitekture – park / 10,63 ha
6.	Klenovnik – perivoj uz dvorac	Spomenik parkovne arhitekture – park / 11,34 ha
7.	Križovljangrad – perivoj uz dvorac	Spomenik parkovne arhitekture – park / 22,97 ha
8.	Tisa u Čalincu – pojedinačno stablo	Spomenik parkovne arhitekture – pojedinačno stablo / površina nije poznata jer se u sustavu vodi kao pojedinačni objekt

4.2. Ekonomski pokazatelji održivosti

POKAZATELJ	Ekonomski učinci turizma
OBILJEŽJA POKAZATELJA	Praćenje broja dolazaka i noćenja kao odraza u kojoj mjeri turizam utječe na lokalnu ekonomiju (direktno korištenjem

	usluge smještaja na ovom području, konzumacijom hrane i pića, kupovinom itd.)
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Podaci se prikupljaju putem sustava eVisitor i korištenjem statistike koju sustav nudi.
CILJ	Cilj ekonomskih učinaka turizma u destinaciji je povećanje prihoda i stvaranje radnih mjesta kroz razvoj turističke industrije. To doprinosi lokalnoj ekonomiji, jačanju infrastrukturnih kapaciteta i unapređenju životnog standarda zajednice.
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	U svrhu izrade ovog dokumenta promatrala se statistika eVisitor sustava, konkretno podaci koji se odnose na broj dolazaka i noćenja. Tijekom analize zaključeno je da su obje stavke rasle u 2024. godini u odnosu na 2023. godinu, te pogotovo u odnosu na 2022. godinu.
REZULTATI za 2022. godinu	Dolasci 2.397 / noćenja 6.731 = početno stanje
REZULTATI za 2023. godinu	Dolasci 3.116 / noćenja 9.554 = rast za 30% / 41,9% (u odnosu na 2022. godinu)
REZULTATI za 2024. godinu	Dolasci 3.919 / noćenja 12.403 = rast za 25,8% / 29,8% (u odnosu na 2023. godinu)
2025.	
2026.	
2027.	
2028.	
2029.	

POKAZATELJ	Poslovanje gospodarskih subjekata u turizmu					
OBIJEŽJA POKAZATELJA	Pokazateljem se definira ukupan broj zaposlenih osoba u djelatnostima pružanja smještaja te pripreme i posluživanja hrane (sukladno odgovarajućoj nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti, NKD broju) te omjer u odnosu na ostalo stanovništvo zaposleno u drugim djelatnostima.					
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Temeljem podataka objavljenih od strane Instituta za turizam, za svaku općinu pojedinačno unutar područja TZP Sjever Zagorja.					
CILJ	Razvoj turizma omogućuje stvaranje novih radnih mjesta. To je istaknuto u ugostiteljskim djelatnostima turističkog smještaja te pripreme i posluživanja hrane i pića. Cilj je da se jačanjem turizma na području Sjevera Zagorja generiraju nova radna mjesta.					
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Udio zaposlenih u ugostiteljskoj djelatnosti u odnosu na cjelokupno stanovništvo pada u većini navedenih općina između 2022. i 2023. godine. Općine Donja Voća i Klenovnik nemaju zaposlenih u tom sektoru. Općenito, postoji smanjenje aktivnosti u ugostiteljstvu u većini udruženih općina.					
Udio zaposlenih u ugostiteljskoj djelatnosti u odnosu na	Općina Cestica	Općina Donja Voća	Općina Klenovnik	Općina Maruševac	Općina Petrijanec	Općina Vinica

cjelokupno stanovništvo						
Rezultati u 2022. godini	2,38%	0%	0%	2,27%	2,57%	1,71%
2023.	2,26%	0%	0%	1,46%	1,06%	1,27%
2024.						
2025.						
2026.						
2027.						
2028.						
2029.						

POKAZATELJ	Sezonalnost			
OBILJEŽJA POKAZATELJA	Sezonalnost u turističkoj ponudi odnosi se na neravnomjernu raspodjelu turističke potražnje tijekom godine, pri čemu dolazi do izraženih razlika u broju dolazaka i noćenja turista između različitih sezona. Ovaj fenomen je posebno izražen u destinacijama koje ovise o određenim vremenskim uvjetima ili specifičnim događanjima, poput ljetnog odmora na obali ili zimskog skijanja u planinskim područjima. Sezonalnost može stvarati pretjeran pritisak na infrastrukturu i kvalitetu života u jednom razdoblju kroz godinu.			
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Podaci se prikupljaju putem sustava eVisitor i korištenjem statistike koju sustav nudi.			
CILJ	Cilj analize sezonalnosti u turističkoj destinaciji je optimizirati turističku ponudu i resurse kako bi se smanjili negativni učinci niske posjećenosti izvan glavne sezone. To omogućava ravnomjerniji protok turista tijekom godine i održiviji razvoj destinacije.			
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	U svrhu izrade ovog dokumenta promatrala se statistika eVisitor sustava, konkretno podaci prema tromjesečjima kroz godinu. Analiza je pokazala da je sezonalnost prisutna na Sjeveru Zagorja odnosno da je broj dolazaka i noćenja značajno veći tijekom ljetnih mjeseci, posebno tijekom trećeg tromjesečja koje obuhvaća razdoblje srpanj-kolovoz-rujan, u odnosu na ostatak godine.			
	Prvo tromjesečje: broj dolazaka / broj noćenja	Drugo tromjesečje: broj dolazaka / broj noćenja	Treće tromjesečje: broj dolazaka / broj noćenja	Četvrto tromjesečje: broj dolazaka / broj noćenja
REZULTATI za 2023. godinu	274 / 737	713 / 2.093	1.668 / 5.671	461 / 1.053
REZULTATI za 2024. godinu	363 / 931	882 / 2.302	2.086 / 7.776	588 / 1.394
2025.				
2026.				
2027.				

2028.				
2029.				

4.3. Društveni pokazatelji održivosti

POKAZATELJ	Odras turizma na zadovoljstvo života lokalnog stanovništva
OBIJEŽJA POKAZATELJA	Definiranjem ukupnog broja ostvarenih turističkih noćenja (tijekom mjeseca s najvećim brojem noćenja) u destinaciji u odnosu na stotinu stalnih stanovnika procjenjuje se turističko opterećenje u periodu glavne turističke sezone.
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Podaci se prikupljaju putem sustava eVisitor i korištenjem statistike koju sustav nudi.
CILJ	Cilj promatranja odraza turizma na zadovoljstvo života lokalnog stanovništva u destinaciji je procijeniti kako turistička aktivnost utječe na kvalitetu života i dobrobit zajednice. To omogućava identifikaciju pozitivnih i negativnih aspekata turizma te razvoj strategija za poboljšanje životnih uvjeta i socijalne kohezije.
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Izračun turističkog opterećenja izvodi se na sljedeći način: $= \frac{\text{ukupan broj noćenja turista u najzastupljenijem mjesecu}}{\text{broj dana u najzastupljenijem mjesecu} * \text{broj stalnih stanovnika} / 100}$ Rezultati pokazuju da je u posljednje tri godine s porastom broja noćenja poraslo i opterećenje u mjesecu glavne turističke sezone s najvećim brojem noćenja (kolovoz), no pokazatelji su i dalje dovoljno niski da dovode do zaključka kako u ovom trenutku ne utječu negativno na kvalitetu života lokalnog stanovništva. Turističko opterećenje u glavnom dijelu sezone je nisko.
REZULTATI za 2022. godinu	0,31
REZULTATI za 2023. godinu	0,36
REZULTATI za 2024. godinu	0,67
2025.	
2026.	
2027.	
2028.	
2029.	

POKAZATELJ	Podrška lokalnom stanovništvu: uključivanje lokalnog stanovništva u turističke aktivnosti
------------	---

OBIJEŽJA POKAZATELJA	Ovim pokazateljem se propitkuje u kojoj mjeri je lokalno stanovništvo uključeno u turističke aktivnosti na području TZP Sjever Zagorja, na koji način u njima sudjeluje ili ih formira, te vizije i planovi za buduću suradnju.
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Proveden je anketni upitnik među članovima udruga na području TZP Sjever Zagorja. Udruge koje su kontaktirane s molbom ispunjavanja upitnika rezultat su udruživanja fizičkih osoba u područjima kulture i odgojno-obrazovnih djelatnosti, zaštite okoliša i prirode, sportsko-rekreacijskih djelatnosti, kreativnih, te humanitarno-socijalnih djelatnosti. Upitnik su ispunili članovi 8 udruga: Prijatelji Maruševca, Udruga za sport i rekreaciju „Gmajna“, KUD Petrijanec, SRK Općine Cestica 1995, Udruga žena „Maruša“ iz Maruševca, KUD „Klaruš“ Maruševac, Udruga žena Jurketinec, Mala akademija kreativnosti.
CILJ	Cilj uključivanja lokalnog stanovništva u turističke aktivnosti je omogućiti im da izravno sudjeluju u koristima turizma, čime se osigurava ravnoteža između interesa turista i zajednice. To doprinosi održivom razvoju destinacije, jačanju zajedništva i očuvanju kulturnih vrijednosti.
REZULTATI anketnog upitnika u 2024. godini	a) Stav o trenutnom turističkom razvoju destinacije Sjever Zagorja (ocjene od jedan (loše) do pet (odlično): 12,5% ocjena dva, 75% ocjena tri, 12,5% ocjena četiri. b) Jesu li aktivnosti udruge usmjerene na lokalno stanovništvo, na vanjske posjetitelje, ili podjednako: 50% na lokalno stanovništvo, 50% podjednako. c) Kanali aktivno korišteni za komunikaciju s publikom (mogućnost višestrukog odgovora): 100% društvene mreže; 87,5% tiskani mediji; 75% radijski program; 37,5% službena internetska stranica; 37,5% sajmovi i slična gostovanja. d) Ocjenjivanje prijedloga za suradnju s TZP Sjever Zagorja (ocjena 1 nismo zainteresirani, 2 srednje zainteresirani, 3 vrlo zainteresirani): • predstavljanje aktivnosti/proizvoda na štandu = ukupna ocjena 18; • prodaja proizvoda na štandu na organiziranim manifestacijama = ukupna ocjena 14; • sudjelovanje u izradi promotivnih turističkih filmova = ukupna ocjena 22; • promocija aktivnosti udruge putem tiskanih materijala Turističke zajednice = ukupna ocjena 23; • promocija aktivnosti udruge putem društvenih mreža i internetske stranice TZP Sjever Zagorja = ukupna ocjena 24;

	• sudjelovanje u edukacijama o marketingu = ukupna ocjena 18; • suradnja na razvoju novih turističkih proizvoda i usluga = ukupna ocjena 22. e) Pitanje otvorenog tipa o specifičnom izazovu čije bi rješavanje bilo na dobrobit turizma i lokalne zajednice. Odgovori: • Očuvanje prirodne baštine, poput zaštićene Tise u Čalincu, biljnog i životinjskog svijeta koji vidljivo izumire, rješavanje pitanja Kurije u Čalincu pa i dvorca Maruševec • Promocija događaja – smatram da je potrebna suradnja što više subjekata da bi se neki događaj široko promovirao (npr. objave na društvenim mrežama znaju imati slabu vidljivost ako mali broj ljudi lajka, komentira i dijeli, a kad bi veći broj udruga i drugih tijela dijelio objave njihov doseg bi bio veći). • Prezentiranje aktivnosti kluba f) Pitanje otvorenog tipa o prijedlogu lokalnog projekta ili inicijative koji može postati turistički proizvod: • Gustav Krklec – kao brend Maruševca • Biciklijada • Sportski ribolov, kajak, šetnja • Kulturna baština, tradicijska jela i običaji pokazali su se vrlo znatiželjni na našim manifestacijama Npr. Babičine rifte u organizaciji udruge • Povorka Jure Zelenog, Dani folklora u Maruševcu, Folklorni festival Djeca u Maruševcu, Međunarodni folklorni festival COFA (suorganizacija), Jesen u Maruševcu • Advent u Jurketincu, Bablje ljeto u Jurketincu • Trenutno ne postoje, jer je udruga počela s djelovanjem ove godine. Tako da trenutno imamo samo likovno-kreativne radionice za djecu, ali su u planiranju različiti projekti za sljedeću godinu poput umjetničkih manifestacija, likovnih kolonija i sl. u različitim općinama. g) Pitanje otvorenog tipa o stavu i definiranju održivosti destinacije. Odgovori: • Kvalitetna infrastruktura, korisnost za domicilno stanovništvo i kvalitetna ponuda, što donosi i interes za turističke posjete i rast turizma • Stalna ponuda događanja, manifestacija, dobra ponuda smještaja i bogata gastronomska ponuda, uključujući u našim krajevima ponudu vinarija
--	---

	• Aktivni turizam, gastro manifestacije i ponuda domaćih proizvoda, radionice i dani otvorenih vrata udruga/ kulturnih objekata • Presentacija i promocija • Autentičnost, izvornost, dostupnost i informiranost gostu • Smatram da su u današnje vrijeme jako bitne društvene mreže i web stranica na kojoj bi trebale biti dostupne sve informacije da se turisti zainteresiraju za neku destinaciju. Osim tekstualnih informacija njih treba potkrijepiti dobrim fotografijama koje će turiste primamiti. Zatim recenzije mjesta na Googlu. Mnogi turisti prije nego što idu na neku destinaciju jako dobro prouče gdje se destinacija nalazi, koje i kakve usluge pruža, postoje li neka bitna događanja koja se godišnje odvijaju na toj destinaciji i slično te onda odluče isplati im se to posjetiti ili ne. Smatram da ovo područje ima puno toga za pokazati (aktivni turizam, kulturna i prirodna baština, gastronomija...).
2025.	Anketni upitnik će se provoditi tijekom godine.
2026.	
2027.	
2028.	
2029.	

POKAZATELJ	Kultura i očuvanje kulturne baštine: zaštićena kulturna dobra
OBILJEŽJA POKAZATELJA	Jedan od važnih razloga za turistički posjet nekoj destinaciji je njezino bogatstvo kulturnom baštinom. Promatrana kao turistički resurs, kulturnoj baštini je potrebno pristupiti s posebnim oprezom budući da je upravo njezina očuvanost ono što je najčešće čini turistički atraktivnom i vrijednom.
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Popisivanjem kulturnih dobara na prostoru TZP Sjever Zagorja.
CILJ	Cilj očuvanja zaštićenih kulturnih dobara u destinaciji je očuvati kulturnu baštinu za buduće generacije, omogućujući njen nastavak i prenošenje vrijednosti. To također doprinosi održivom turizmu, jer kulturna baština privlači posjetitelje i podržava razvoj destinacije.
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Na području TZP Sjever Zagorja nalazi se 47 zaštićenih kulturnih dobara s kategorijama zaštite kao nepokretno pojedinačno dobro, nematerijalno dobro i arheologija. Uz to, u nematerijalnu zaštitu pod UNECO-vom zaštitom ulazi medicarski obrt s područja općine Klenovnik.

	Bogatstvo kulturne baštine, materijalne i nematerijalne, jedan je od glavnih turističkih potencijala ovog područja. Očuvanje ove baštine, prenošenje znanja o njezinoj vrijednosti, te odgovorno korištenje u turističke svrhe jedna je od glavnih preporuka ove analize.	
R. Br.	Pravni status: Zaštićena kulturna dobra	
1.	Crkva Blažene Djevice Marije Miklova kapela (Križanče)	Nepokretno pojedinačno
2.	Crkva Uzvišenja svetog Križa i kurija župnog dvora (Radovec)	Nepokretno pojedinačno
3.	Crkva sv. Lovre (Veliki Lovrečan)	Nepokretno pojedinačno
4.	Pil sa skulpturom Tužnog Krista (Dubrava Križovljanska)	Nepokretno pojedinačno
5.	Pil Tužnog Krista (Kolarovec)	Nepokretno pojedinačno
6.	Dvorac Križovljan-grad (Cestica)	Nepokretno pojedinačno
7.	Crkva sv. Barbare i kurija župnog dvora (Natkrižovljan)	Nepokretno pojedinačno
8.	Spilja Vindija (Rijeka Voćanska)	Arheologija
9.	Crkva sv. Martina i kurija župnog dvora (Donja Voća)	Nepokretno pojedinačno
10.	Crkva sv. Tome (Donja Voća)	Nepokretno pojedinačno
11.	Arheološko nalazište Velika pećina (Goranec)	Arheologija
12.	Priprema blagdanske pogače lucišćak (Plemenščina)	Nematerijalno
13.	Priprema blagdanskog božićnog kruha koledo (Plemenščina)	Nematerijalno
14.	Tradicijsko lončarstvo na području Sjeverozapadne Hrvatske (više adresa)	Nematerijalno
15.	Devet kamenih postaja ružarija od dvorca Klenovnika do kapele sv. Wolfganga (Klenovnik)	Nepokretno pojedinačno
16.	Kameni spomenik sv. Ivana Nepomuka	Nepokretno pojedinačno
17.	Crkva sv. Wolfganga i župna kuća (Vukovoj)	Nepokretno pojedinačno
18.	Dvorac Drašković (Klenovnik)	Nepokretno pojedinačno
19.	Crkva Presvetog Trojstva (Klenovnik)	Nepokretno pojedinačno
20.	Kurija (Čalinec)	Nepokretno pojedinačno
21.	Crkva sv. Roka (Druškovec)	Nepokretno pojedinačno
22.	Dvorac (Maruševac)	Nepokretno pojedinačno
23.	Crkva sv. Jurja mučenika i kurija župnog dvora (Maruševac)	Nepokretno pojedinačno
24.	Arheološka zona Petrijanec – antičke Aquae Vivae (Petrijanec)	Arheologija

25.	Pil s likom Trpećeg Isusa Krista Premišljevača (Majerje)	Nepokretno pojedinačno
26.	Crkva sv. Katarine (Nova Ves Petrijanečka)	Nepokretno pojedinačno
27.	Zbirka žbukoreza Julija Merlića (više adresa)	Nepokretno pojedinačno
28.	Poklonac Kraljice Marije s Isusom (Petrijanec)	Nepokretno pojedinačno
29.	Pil s likom Trpećeg Isusa Krista Premišljevača (Petrijanec)	Nepokretno pojedinačno
30.	Pil sv. Florijana (Petrijanec)	Nepokretno pojedinačno
31.	Pil sv. Jurja na konju (Petrijanec)	Nepokretno pojedinačno
32.	Vijećnica (Petrijanec)	Nepokretno pojedinačno
33.	Zgrada stare škole (Petrijanec)	Nepokretno pojedinačno
34.	Grobna kapela obitelji Bombelles (Zelendvor)	Nepokretno pojedinačno
35.	Crkva sv. Petra i Pavla i kurija župnog dvora (Petrijanec)	Nepokretno pojedinačno
36.	Arheološko nalazište Šincekova jama (Vinica Breg)	Arheologija
37.	Arheološko nalazište Stari grad Vinica (burg Vinica) (Vinica Breg)	Arheologija
38.	Crkva sv. Marka i kurija župnog dvora (Marčan)	Nepokretno pojedinačno
39.	Kompleks dvorca Opeka i arboretuma (Marčan)	Nepokretno pojedinačno
40.	Kurija Patačić (Vinica)	Nepokretno pojedinačno
41.	Kurija Köröskény-Rupčić (Vinica)	Nepokretno pojedinačno
42.	Kurija Matachich-Dolansky (Vinica)	Nepokretno pojedinačno
43.	Dvorac Bajnski dvori (Gornje Ladanje)	Nepokretno pojedinačno
44.	Pranger „Sramotni stup“ (Vinica)	Nepokretno pojedinačno
45.	Zdenac s kipom sv. Ivana Nepomuka (Vinica)	Nepokretno pojedinačno
46.	Pil sv. Benedikta (Vinica)	Nepokretno pojedinačno
47.	Grobna kapela obitelji Erdödy (Gornje Ladanje)	Nepokretno pojedinačno
Pokazatelj	Kultura i očuvanje kulturne baštine: UNESCO	
Rd. Br.	Pravni status: UNESCO zaštita	
1.	Medičarski obrt s područja sjeverozapadne Hrvatske i Slavonije (Klenovnik)	Nematerijalno

POKAZATELJ	Kvaliteta života i sigurnost
OBIJEŽJA POKAZATELJA	Pokazatelj donosi podatke o kriminalitetu (krađa imovine), kaznenim djelima protiv okoliša, količini prometnih nesreća i prijavljenim prometnim prekršajima, nezakonitim prelascima državne granice te kršenju javnog reda i mira.
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Prikupljanjem informacija Ministarstva unutarnjih poslova putem dokumenta „Statistički pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada u 2023. godini“ iz veljače 2024. godine. Budući da se podaci navedenog dokumenta odnose na cijelu Varaždinsku županiju, korišteni su podaci Turističke zajednice Varaždinske županije kako bi se usporedba porasta turizma i sigurnosnih pokazatelja odnosila na cijelo područje.
CILJ	Cilj promatranja kvalitete života i sigurnosti u turističkoj destinaciji je osigurati da posjetitelji i lokalno stanovništvo uživaju u sigurnom i ugodnom okruženju. To uključuje unapređenje infrastrukture, zdravstvene zaštite i socijalnih usluga, te očuvanje stabilnosti i dobrobiti zajednice.
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Za područje cijele Republike Hrvatske prema statistici vidljivo je da je stopa krađa najviša u srpnju i kolovozu što se podudara s najvećim brojem dolazaka turista u Hrvatsku. U 2023. godini mjesec u godini s najvećim brojem prijavljenih krađa bio je kolovoz s 1.250 krađa; mjesec s najmanjim brojem prijavljenih krađa bio je siječanj s 650 krađa. Slični rezultati (na razini države za 2023. godinu) vidljivi su i u učestalosti prometnih nesreća. Mjesec s najvećim brojem prometnih nesreća je srpanj (1.200), dok je mjesec s najmanjim brojem prometnih nesreća na razini države veljača (520). Nadalje, prekršaji javnog reda i mira na razini države za istu godinu najčešće su prijavljivani u mjesecu kolovozu (1.700), a najmanje u siječnju (850). Budući da glavna turistička sezona traje upravo u mjesecima srpnja i kolovoza, na razini države je vidljivo da povećanje turističkih dolazaka negativno utječe na sigurnost u državi odnosno destinaciji. Na razini županija nema dostupnih podataka po mjesecima, već za cijelu godinu. Osim toga, nisu dostupni podaci pojedinačno po općinama unutar županija. Promatrane su stavke koje mogu utjecati na razvoj turizma, odnosno obrnuto – stavke na koje turizam utječe. Stoga u ovu analizu u nastavku ulaze podaci za Varaždinsku županiju u cijelosti i to za razdoblje cijele godine. Usporedbom stanja u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu vidljivo je povećanje krađa od 4,3%. Kaznena djela protiv okoliša (u to spadaju uništavanje zaštićenih dijelova okoliša, uništavanje staništa, trgovanje divljim vrstama, ubijanje ili mučenje životinja, pustošenje šuma, promjena vodnog režima, itd.) u 2023. godini smanjilo se za 54,5% u odnosu na 2022. godinu. U prometu u Varaždinskoj županiji zabilježeno je smanjenje prometnih nesreća u 2023. u odnosu na prethodnu godinu za 11,3%, dok su prekršajne prijave porasle i to za 48,6% što je ujedno najveće povećanje u Hrvatskoj

	uspoređujući sa stanjem u drugim županijama. Nezakoniti prelasci granice u Varaždinskoj županiji su ostali na istoj broji u 2023. godini kao i u prethodnoj godini, dok se kršenje javnog reda i mira povećalo za 4,4%.				
Rezultati za Varaždinsku županiju:	Kriminalitet (krađe)	Kaznena djela protiv okoliša	Prometne nesreće/ Prekršajne prijave u prometu	Nezakoniti prelasci državne granice	Kršenje javnog reda i mira
REZULTATI ZA 2022. GODINU	211	11	1.346 / 21.045	349	1.638
2023.	220	5	1.194 / 31.227	349	1.710
2024.					
2025.					
2026.					
2027.					
2028.					
2029.					

4.4. Pokazatelji upravljanja turizmom

POKAZATELJ	Pristupačnost destinacije
OBILJEŽJA POKAZATELJA	Postojanje atrakcija/lokacija dostupnih osobama s invaliditetom.
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Obilaskom atrakcija.
CILJ	Cilj je osigurati da svi posjetitelji imaju jednak pristup turističkim uslugama i sadržajima. To doprinosi stvaranju inkluzivnog okruženja koje poštuje prava i potrebe svih turista, čineći destinaciju dostupnijom i ravnopravnijom.
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Od ukupno 10 istaknutih turističkih atrakcija ovog područja, u 2024. godini samo je jedna atrakcija na području TZP Sjever Zagorja imala uvjete prilagođenog pristupa za osobe s invaliditetom. Riječ je o novoobnovljenom dvorcu Opeka u Općini Vinica u kojem je, u sklopu projekta sufinanciranog sredstvima Europske unije, otvoren Regionalni centar kompetentnosti u poljoprivredi. U drugim atrakcijama postoje barijere stepenica ili neravnog prirodnog terena koje otežavaju pristup osobama s invaliditetom.
REZULTATI za 2024. godinu	1/10 (1 od 10 atrakcija ima prilagođene uvjete za pristup osobama s invaliditetom)
2025.	
2026.	
2027.	

2028.	
2029.	

POKAZATELJ	Upravljanje i održavanje turističke infrastrukture
OBILJEŽJA POKAZATELJA	Održavanje turističke infrastrukture nadležnosti turističke zajednice sigurnom, funkcionalnom i estetski prilagođenom okolini.
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Obilaskom infrastrukture na terenu i vođenje zapisnika o stanju odnosno potrebnom održavanju.
CILJ	Cilj upravljanja i održavanja turističke infrastrukture u destinaciji je osigurati funkcionalnost, sigurnost i visoku kvalitetu usluga koje destinacija nudi posjetiteljima. To uključuje redovito održavanje i unapređenje infrastrukture kako bi se zadovoljile potrebe turista i podržao održiv razvoj destinacije. O održavanju će se redovito voditi zapisnik.
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Turistička infrastruktura Sjevernog Zagorja obuhvaća inovativne i održive elemente. Postavljene su solarne klupe za besplatno punjenje uređaja, 17 informacijskih ploča za edukaciju o kulturnim i prirodnim znamenitostima, 20 ljuljački s panoramskim pogledima na ključne lokacije te četiri panoramska teleskopa za poboljšanje iskustva turizma. Ove atrakcije pridonose ekoturizmu, podupiru lokalno gospodarstvo i pružaju posjetiteljima dodatne sadržaje i informativne točke za uživanje u prirodi i kulturi regije.
Rezultati u 2025. godini	Solarne klupe: solarne klupe u Sjevernom Zagorju postavljene su u sklopu projekta Turističke zajednice područja Sjever Zagorja, a financirane su iz Fonda za nedovoljno razvijena područja i kontinent. Ukupno je postavljeno šest solarnih klupa, po jedna u svakoj od općina koje čine TZP Sjever Zagorja. Ove klupe omogućuju besplatno punjenje mobitela i tableta putem USB i bežičnih punjača te imaju senzorsku LED rasvjetu koja koristi solarnu energiju. Info ploče: postavljeno je 17 informacijskih punktova. Oni su raspoređeni po ključnim lokacijama od turističkog značaja diljem Sjevera Zagorja. Svaka info ploča pruža informacije o kulturnim, povijesnim i prirodnim znamenitostima područja, uključujući dvorce, crkve, špilje i izvore vode. Tijekom 2025. planirano je održavanje info ploča, odnosno tretiranje drvenih dijelova za lakše podnošenje vanjskih uvjeta. Ljuljačke s pogledom: Ljuljačke s panoramskim pogledom smještene su na vidikovcima i brežuljcima, omogućujući posjetiteljima uživanje u predivnim krajolicima. Ove ljuljačke postavljene su na strateškim lokacijama kako bi pružile najbolji pogled na zagorske vinograde, šume i doline ili pak

	uz kulturne znamenitosti te omogućile posjetiteljima da ponesu sa svojeg putovanja najbolju digitalnu razglednicu. Postavljeno je ukupno 20 ljuljački. Panoramski teleskopi: Panoramski teleskopi u turizmu omogućuju posjetiteljima da uživaju u detaljnijem razgledavanju prirodnih i kulturnih atrakcija, poboljšavajući njihovo iskustvo promatranja krajolika, arhitekture ili divljeg svijeta. Postavljeni na vidikovcima, ovi uređaji doprinose interpretaciji destinacije, educiraju posjetitelje i potiču ekoturizam. Također, mogu povećati atraktivnost lokacije i produžiti zadržavanje turista, čime doprinose lokalnom gospodarstvu. Postavljena su ukupno četiri panoramska teleskopa, dok će se peti postaviti na vidikovac u Klenovniku tijekom 2025. godine.
2026.	
2027.	
2028.	
2029.	

POKAZATELJ	Planiranje i regulacija
OBILJEŽJA POKAZATELJA	Postojanje strategija koje podržavaju održiv pristup turizmu, kao i regulacija koje smanjuju negativan utjecaj turizma na okoliš i društvo.
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Komunikacijom i razmjenom dokumenata s jedinicama lokalne samouprave u sastavu TZP Sjever Zagorja
CILJ	Osigurati koordinirani razvoj turizma koji je usklađen s potrebama zajednice i resursima destinacije. To doprinosi održivom rastu turizma, očuvanju kulturne baštine i poboljšanju kvalitete života lokalnog stanovništva.
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	
Rezultati u 2025. godini	- Općina Cestica: DA (Prijedlog smjernica za razvoj turizma na području Općine Cestica; Plan razvoja Općine Cestica za razdoblje 2021.-2027.) - Općina Donja Voća: DA (Uvođenje oznake kvalitete 'Ruralna destinacija s pričom': Općina Donja Voća, izradila TZ Varaždinske županije) - Općina Klenovnik: DA (Plan ukupnog razvoja Općine Klenovnik za razdoblje 2020.-2030.) - Općina Maruševac: DA (Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš rekonstrukcije akumulacije za obranu od poplava i uređenje poučne staze s pratećim sadržajima u naselju Donje Ladanje)

	• Općina Petrijanec: NE • Općina Vinica: DA (Uvođenje oznake kvalitete 'Ruralna destinacija s pričom': Općina Vinica, izradila TZ Varaždinske županije)
2026.	
2027.	
2028.	
2029.	

POKAZATELJ	Zadovoljstvo turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom
OBILJEŽJA POKAZATELJA	Procjena zadovoljstva turista koji borave nekoliko dana, odnosno posjetitelja koji borave jedan dan na području Sjevera Zagorja.
METODOLOGIJA PRIKUPLJANJA PODATAKA	Anketnim istraživanjem i direktnim pitanjem „Ocjenom od 1 do 5, kako biste ocijenili trenutnu turističku razvijenost područja Sjever Zagorja?“ pri čemu je 1=turizam uopće nije razvijen na ovom području, a 5=turizam ovog područja je odlično razvijen. Na pitanje je odgovorilo 16 ispitanika, isključivo onih koji ne dolaze s područja TZP Sjever Zagorja.
CILJ	Cilj praćenja zadovoljstva turista i jednodnevnih posjetitelja destinacijom je osigurati visoku kvalitetu usluga i iskustava koja destinacija nudi. To omogućava povećanje broja posjetitelja, ponovljene posjete i pozitivne preporuke, što doprinosi dugoročnoj održivosti turizma u destinaciji.
ANALIZA PRIKUPLJENIH PODATAKA	Najveći broj ispitanika, njih 62,5%, svrstao je razvijenost turizma na ovom području u srednju kategoriju dodijelivši mu ocjenu 3. Nižom ocjenom, odnosno ocjenom 2, turizam ovog područja ocijenilo je 25% ispitanika. Ocjenom 4 turizam ovog područja ocijenilo je 12,5% ispitanika, dok ocjene 1 i 5 nije dodijelio niti jedan ispitanik.
REZULTATI za 2024. godinu	1= 0% odgovora 2= 25% 3= 62,5% 4= 12,5% 5= 0%
2025.	
2026.	
2027.	
2028.	
2029.	

5 RAZVOJNI SMJER S MJERAMA I AKTIVNOSTIMA

5.1. Analiza stanja – SWOT

SWOT analiza je alat za analizu situacije (u poslovanju, planiranju i drugim okolnostima) koji identificira ključne čimbenike iz vanjskog okruženja, prepoznate kao prilike ili prijetnje, te čimbenike iz unutarnjeg okruženja, opisane kao snage ili slabosti. Ova analiza omogućuje istraživanje svih važnijih karakteristika okruženja s ciljem identifikacije strateških čimbenika koji mogu odrediti budućnost poduzeća. Provodi se na samom početku procesa strateškog menadžmenta kako bi se pružila potpora odlučivanju pri formulaciji strategije.

Prilikom provedbe SWOT analize za područje TZP Sjever Zagorja analizirano je više područja utjecaja:

1. Turističke atrakcije na području TZP Sjever Zagorja – ocjenjuju se s aspekta postojeće potražnje i trendova na turističkom tržištu
2. Razvijenost turizma – ocjenjuje se ukupna razina razvijenosti turističke ponude u različitim domenama (smještaj, ponuda hrane i pića, turistička infrastruktura, ponuda manifestacija od turističkog značaja)
3. Upravljanje i organizacija – ocjenjivanje unutarnjih faktora koji određuju resurse vezane uz upravljanje razvojem turizma
4. Ljudski potencijali – ljudski resursi s određenim znanjima i vještinama potrebnim za razvoj turizma

PODRUČJE	SNAGE	SLABOSTI
Turističke atrakcije na području TZP Sjever Zagorja	• Bogata kulturno-povijesna baština • Istaknuto gusta koncentracija dvoraca i kurija • Sačuvana prirodna obilježja • Kontinuiran razvoj novih turističkih sadržaja i turističke infrastrukture	• Nepovezanost atrakcija u tematske rute i sličnu objedinjenu ponudu • Loše stanje objekata koji spadaju u baštinu i kulturna dobra • Nedostatak sadržaja koji bi se mogli naplaćivati, a koji su vezani uz pojedine atrakcije
	PRILIKE	PRIJETNJE
	• Raspoloživost (su)financiranja projekata s ciljem nadilaženja prepoznatih slabosti • Suradnja s jedinicama lokalne i regionalne samouprave s ciljem obnove stare arhitekture i stavljanja iste u turističku svrhu	• Masovnost turizma negativno utječe na najznačajnije atrakcije ovog područja (kulturnu i prirodnu baštinu) • Gospodarska ili zdravstvena kriza

Područje	Snage	Slabosti
Razvijenost turizma	● Prepoznatljive turističke lokacije i manifestacije (dvorac Opeka, spilja Vindija, manifestacija Wine&Walk, manifestacija Shelterfest) ● smještajni kapaciteti većinski se odnose na kuće za odmor koje pružaju jedinstven doživljaj, a karakterizira ih visoka kvaliteta usluge ● korištenjem nacionalnih potpora (Hrvatska turistička zajednica) uspješno se razvija destinacija i stvaraju novi turistički sadržaji	● Nedostatak infrastrukture: ograničeni kapaciteti za smještaj, manjak ugostiteljskih objekata ● Niska prepoznatljivost destinacije – Nedostatak brendiranja i promocije na međunarodnom tržištu ● Sezonalnost turizma – najveći broj noćenja ostvaren tijekom ljetnih mjeseci, što dovodi do neravnomjerne ekonomske koristi tijekom godine ● Nedostupnost pojedinih atrakcija za posjet turistima (npr. crkve) ● Nedostatak podrške i financiranja – Ovisnost o vanjskim investicijama i nepredvidiva ekonomska situacija mogu usporiti ili onemogućiti razvoj infrastrukture i turističke ponude.
	Prilike ● Rastući interes za nove destinacije – Putnici sve više traže autentična i manje komercijalizirana mjesta, što omogućava destinaciji da se istakne i privuče posjetitelje. ● Razvoj održivog turizma – Mogućnost implementacije ekološki prihvatljivih praksi, razvoja ekoturizma i valorizacije prirodnih resursa uz očuvanje okoliša. ● Potencijal za digitalni marketing i promociju – Korištenjem društvenih mreža, destinacija može brzo steći vidljivost i privući turiste. ● Podrška iz fondova i investicija – Dostupnost	Prijetnje ● Jaka konkurencija već etabliranih destinacija – Popularna turistička odredišta s razvijenom infrastrukturom, promocijom i ponudom mogu otežati privlačenje turista. ● Neadekvatno upravljanje turizmom – Ako se turizam ne planira strateški, može doći do prekomjernog iskorištavanja resursa, nedostatka investicija i kaotičnog razvoja. ● Sezonalnost turizma – Ako se destinacija oslanja samo na jednu sezonu (npr. ljeto), ekonomski učinci mogu biti ograničeni, a radna mjesta nesigurna.

	nacionalnih i EU fondova za razvoj turizma • Suradnja s lokalnom zajednicom – Uključivanje lokalnog stanovništva u razvoj turizma kroz obiteljska gospodarstva, zanate i kulturne manifestacije može stvoriti autentičnu ponudu i podršku razvoja destinacije.	• Promjene u preferencijama turista – Turistički trendovi se mijenjaju, pa destinacija koja se ne prilagodi (npr. održivost, digitalni nomadi, autentična iskustva) može izgubiti interes tržišta. • Nemogućnost lokalnih komunalnih poduzeća da kvalitetno prate povećanje turističkih aktivnosti
--	---	---

Područje	Snage	Slabosti
Upravljanje i organizacija	• Strateški pristup planiranju za destinaciju koja je na početku razvoja – Destinacija ima priliku postaviti kvalitetne temelje za održiv i dugoročno uspješan razvoj turizma. • Podrška lokalnih vlasti i zajednice – Kada postoji interes i volja lokalnih vlasti, turističkih zajednica i stanovništva, razvoj može biti brži i efikasniji. • Fleksibilnost u donošenju odluka – Budući da destinacija nije već opterećena starim sustavima i praksama, brže se prilagođava suvremenim trendovima.	• Nedostatak iskustva u upravljanju turizmom – Destinacija tek razvija turistički sektor, što znači da lokalne vlasti i poduzetnici možda nemaju dovoljno znanja i prakse u učinkovitoj organizaciji turizma. • Ograničeni ljudski resursi u destinacijskom menadžmentu – Nedostatak stručnog kadra koji bi upravljao turističkim razvojem može dovesti do loših odluka i neefikasnog korištenja resursa. • Sporost birokratskih procedura – Administrativne prepreke i dugotrajni procesi donošenja odluka mogu usporiti realizaciju turističkih projekata i investicija.
	Prilike • Pristup javnim fondovima i izvorima financiranja – Mogućnost korištenja financijskih sredstava za razvoj turističke infrastrukture, digitalizaciju i održivi turizam. • Primjena inovativnih rješenja i digitalizacija – Uvođenje pametnih tehnologija, e-marketinga i	Prijetnje • Niska razina svijesti o održivom turizmu – Loše planiranje može dovesti do negativnih utjecaja na okoliš i lokalnu zajednicu, što dugoročno može ugroziti razvoj destinacije. • Nesigurnost u financiranju i investicijama – Ovisnost o vanjskim izvorima financiranja, nedostatak

	digitalnih platformi može poboljšati organizaciju i promociju turizma. ● Razvoj održivog turizma od početka – Destinacija može implementirati ekološke standarde, odgovorno upravljanje resursima i certificiranje održivosti bez ispravljanja ranijih pogrešaka ● Edukacija i profesionalizacija kadra – Korištenjem turističkih akademija, stručnih radionica i digitalnih resursa, moguće je unaprijediti znanje i vještine ključnih dionika. ● Iskorištavanje turističkih trendova – Destinacija može razvijati ponudu u skladu s trendovima poput ekoturizma, wellness turizma, digitalnih nomada i radno-turističkih modela (workation).	interesa investitora ili političke promjene mogu ugroziti planirane projekte. ● Nedostatak suradnje među ključnim dionicima – Ako lokalne vlasti, privatni sektor i zajednica ne surađuju, može doći do sukoba interesa i neefikasnog upravljanja turizmom. ● Prekomjerna turistifikacija – Ako se turizam ne kontrolira, može doći do negativnih posljedica poput preopterećenja infrastrukture, rasta cijena i narušavanja kvalitete života lokalnog stanovništva. ● Nedostatak kontrole i regulacije – Ako ne postoje jasna pravila za očuvanje prirodnih i kulturnih resursa, može doći do degradacije okoliša i gubitka autentičnosti destinacije. ● Loše upravljanje kriznim situacijama – Nedostatak kriznog menadžmenta može dovesti do nesnalaženja u situacijama poput prirodnih katastrofa, zdravstvenih kriza ili negativnih ekoloških utjecaja turizma.
--	---	--

Područje	Snage	Slabosti
Ljudski potencijali	● Mladi i motivirani radnici – Postoji mogućnost angažiranja mlade i obrazovane radne snage koja može doprinijeti inovativnim rješenjima u turizmu. ● Gostoljubivost i uključenost lokalne zajednice – Lokalno stanovništvo često ima pozitivan stav prema	● Nedostatak stručne radne snage – Zbog početne faze razvoja turizma, često nema dovoljno obučenih turističkih djelatnika, vodiča i menadžera s relevantnim iskustvom. ● Slaba razvijenost svijesti o turizmu – Lokalno stanovništvo može imati ograničeno razumijevanje potencijala turizma, što

	turistima, što doprinosi autentičnom iskustvu i povećava zadovoljstvo gostiju. • Postojanje tradicije i kulturnog nasljeđa – Lokalni zanati, gastronomija, običaji i priče mogu se iskoristiti kao dio turističke ponude, čime se valorizira ljudski potencijal.	može otežati suradnju i prihvaćanje novih poslovnih modela. • Nedovoljna razina poznavanja stranih jezika – Ako radna snaga ne govori strane jezike, to može ograničiti kvalitetu usluge i otežati privlačenje međunarodnih gostiju. • Sezonalnost zaposlenja – U destinacijama koje su tek u razvoju često dominiraju sezonski poslovi, što može dovesti do nesigurnosti zaposlenika i manjka motivacije za dugoročno obrazovanje u turizmu.
	Prilike	Prijetnje
	• Razvoj edukacijskih programa i stručnih obuka – Mogućnost uvođenja specijaliziranih turističkih programa, radionica i certificiranih tečajeva kako bi se poboljšala kvaliteta turističke radne snage. • Povećana digitalizacija i e-učenje – Online tečajevi, webinar i edukacijske platforme omogućuju brzo stjecanje novih znanja i vještina u turizmu. • Porast interesa za poduzetništvo u turizmu – Razvoj inovativnih turističkih proizvoda i usluga može otvoriti prilike za samozapošljavanje i jačanje lokalne ekonomije. • Povećana svijest o održivom i ekoturizmu – Lokalna zajednica može biti educirana o održivim praksama, čime se stvara odgovorna i ekološki osviještena turistička ponuda.	• Odljev mladih i stručne radne snage – Mladi i kvalificirani radnici često napuštaju manje razvijene destinacije ili one u razvoju (poput TZP Sjever Zagorja) u potrazi za boljim uvjetima u većim turističkim centrima ili inozemstvu. • Nedostatak interesa za turistička zanimanja – Turistički sektor se može suočiti s problemom manjka interesa među mladima zbog sezonalnosti i nesigurnih uvjeta rada. • Sezonalnost zapošljavanja – Velik dio radnih mjesta u turizmu je sezonski (na ovom području - ljeta), što može dovesti do nesigurnosti i smanjene motivacije radnika za dugoročnu karijeru u sektoru. • Slaba integracija lokalne zajednice u turistički sektor – Ako lokalno stanovništvo ne vidi korist od turizma ili mu nedostaje znanja o mogućnostima, može doći

5.2. Identificiranje općih načela i ciljeva turizma

5.2.1. Analiza tržišta/profil turista

Prema istraživanju *TOMAS Hrvatska 2022/2023* Instituta za turizam, turisti koji posjećuju kontinentalnu Hrvatsku razlikuju se od onih koji dolaze na obalu. Istraživanje uključuje podatke o profilu turista, njihovim putovanjima, potrošnji i zadovoljstvu. Obuhvaća regije Slavonije, Sjeverne i Središnje Hrvatske te grada Zagreba.

Turisti koji posjećuju kontinentalnu Hrvatsku razlikuju se od onih koji posjećuju obalu po nekoliko ključnih čimbenika:

1. Motivi putovanja – Kontinentalni turisti češće dolaze zbog prirodnih ljepota, kulturne baštine, eno-gastronomije i aktivnog turizma, dok su turisti na obali primarno motivirani suncem i morem.
2. Način smještaja – U kontinentalnim destinacijama veća je zastupljenost ruralnih smještaja poput seoskih domaćinstava i kuća za odmor, dok na obali dominiraju apartmani i kampovi.
3. Dužina boravka – Turisti u kontinentalnoj Hrvatskoj često borave kraće u usporedbi s onima na obali, gdje je ljetovanje tradicionalno duže.
4. Potrošnja – Kontinentalni turisti troše više na aktivnosti, gastronomiju i kulturne sadržaje, dok su obalni turisti skloniji većem trošenju na smještaj i ugostiteljske usluge.
5. Sezonalnost – Kontinentalni turizam manje je sezonski ovisan i privlači posjetitelje tijekom cijele godine, dok se obalni turizam najviše koncentrira na ljetne mjesec.

Općenito, za područje cijele Hrvatske, navedeno istraživanje navodi da profil prosječnog turista u Hrvatskoj obuhvaća sljedeće karakteristike:

1. Dob i obrazovanje – Većina turista pripada srednjoj dobnoj skupini (između 30 i 50 godina), s visokim udjelom visokoobrazovanih posjetitelja.
2. Platežna moć i potrošnja – Turisti u Hrvatskoj većinom dolaze iz zemalja s višim prihodima, a prosječna dnevna potrošnja varira ovisno o vrsti smještaja i destinaciji. Potrošnja je viša kod turista koji odsjedaju u hotelima u odnosu na one u privatnom smještaju.
3. Motivi putovanja – Turisti na obali primarno dolaze zbog sunca i mora, dok su u kontinentalnoj Hrvatskoj češći motivi aktivni turizam, kulturne znamenitosti i gastronomija.
4. Dužina boravka – Prosječni boravak turista varira, pri čemu oni na obali ostaju dulje (često između 7 i 10 dana), dok je boravak u kontinentalnim destinacijama kraći.
5. Zadovoljstvo i ponovna posjeta – Većina turista izražava visoko zadovoljstvo boravkom i često se vraćaju u Hrvatsku zbog prirodnih ljepota, sigurnosti i gostoljubivosti lokalnog stanovništva.

Prema istom istraživanju Instituta za turizam, turisti se o Hrvatskoj kao destinaciji najčešće informiraju putem interneta, uključujući službene turističke stranice, društvene mreže i online recenzije. Također, značajan broj njih informacije dobiva putem preporuka prijatelja i obitelji. Klasični izvori poput turističkih vodiča i putničkih agencija imaju manju ulogu nego prije, ali su i dalje prisutni u procesu odlučivanja o putovanju.

5.2.2. Ciljno tržište za razvoj destinacije Sjever Zagorja

Prilikom definiranja ciljnog tržišta, potrebno je uzeti u obzir promjenjivost suvremenog turističkog tržišta koje zahtijeva kontinuirano prilagođavanje potrebama i željama potencijalnih turista.

Definiranje ciljnog tržišta za razvoj turističke destinacije ključno je za uspješnu promociju i privlačenje posjetitelja. Proces uključuje nekoliko ključnih koraka:

1. Analiza postojećih turista

- a) Demografski podaci i ponašanje postojećih turista u destinaciji: Većina turista pripada srednjoj dobnoj skupini (između 30 i 50 godina) s visokim udjelom visokoobrazovanih posjetitelja. Najveći broj dolazaka zabilježen je iz Hrvatske, Poljske, Njemačke, Češke, Austrije i Slovenije. Prosječna duljina boravka turista u 2024. godini bila je 3,16 dana. Turisti kontinentalne Hrvatske su skloni većim izdacima na aktivnosti, gastronomiju i kulturne sadržaje. Prirodne ljepote, kulturna baština, eno-gastronomija i aktivni turizam primarni su razlozi posjeta. Najveći broj posjetitelja dolazi tijekom ljetnih mjeseci
- b) Usporedba s konkurentskim destinacijama (naglasak na šire područje Hrvatskog zagorja): Također većinom srednja dobna skupina, ali sa širim rasponom posjetitelja zbog raznolike ponude koja uključuje wellness, terme i kulturni turizam. Najveći broj dolazaka također dolazi iz Slovenije, Poljske, Njemačke, Nizozemske i Češke, ali uz rastući interes turista iz Belgije i Danske. Nešto duži boravak u hotelima i wellness centrima, ali generalno i dalje kraće u usporedbi s morskim destinacijama. Uz navedene motive, ističu se i wellness turizam, posjeti termalnim centrima te vjerski turizam (Marija Bistrica). Posjećenost je ravnomjernija kroz godinu zbog wellness ponude i kulturnih manifestacija.

2. Segmentacija tržišta

- a) Geografska segmentacija (ciljanje turista iz određenih zemalja ili regija): Turisti koji već posjećuju Sjever Zagorja dolaze prvenstveno iz: Hrvatske (najviše iz Zagreba i okolice), te stranog tržišta (Poljska, Njemačka, Češka, Austrija, Slovenija). Potencijal za rast jest među turistima iz država Belgija, Nizozemska i Danska, gdje je već primijećen porast interesa za kontinentalnu Hrvatsku.
- b) Demografska segmentacija (dob, prihod, obrazovanje i obiteljski status postojećih i ciljanih turista): Turisti srednje dobi (30-50 godina), ali i stariji putnici (50+) zainteresirani za kulturni turizam. Viša srednja i visoka platežna moć budućih da je trend pokazao da su turisti su spremni izdvajati za smještaj, gastronomiju i aktivnosti. Veliki udio visokoobrazovanih putnika, često s interesom za kulturnu baštinu i ekoturizam. Mješovita struktura – obitelji s djecom, parovi i individualni putnici
- c) Psihografska segmentacija (stil života, vrijednosti i interesi postojećih i ciljanih turista uzevši u obzir razvojni smjer turizma šireg područja u kontinentalnoj Hrvatskoj): Ljubitelji prirode i aktivnog odmora koji posjećuju destinaciju zbog biciklizma, pješaćenja i boravka u prirodi. Gastro i eno turisti zainteresirani za autentične restorane, vinske ceste i lokalne proizvode. Ljubitelji kulture i povijesti žele istraživati dvorce, muzeje i etno-sela. Wellness i opuštanje traži publika zainteresirana za spa & wellness ponudu koja bi se mogla razvijati u destinaciji. Ekoturisti odnosno ekološki osviješteni putnici koji traže održive smještajne objekte i aktivnosti u prirodi
- d) Ponašajna segmentacija (način putovanja trenutnih i ciljanih turista): Obitelji koje traže sadržaje za djecu i smještaj prilagođen obiteljima. Parovi koji posjećuju destinaciju zbog romantičnih vikend-aranžmana, eno-gastro ponude i wellnessa. Solo putnici koji traže mir, prirodu i kulturne aktivnosti. Skupine (prijatelji, organizirani izleti) koji dolaze radi vinskih tura, team buildinga i adrenalinskih aktivnosti.

3. Istraživanje tržišnih trendova

- a) Globalni turistički trendovi (prema podacima portala HrTurizam za 2024/2025):

- Održivost i ekoturizam – Sve veći broj putnika preferira destinacije s naglaskom na očuvanje okoliša, smanjenje emisije CO₂ i održive prakse u smještaju i gastronomiji.
 - Digitalizacija i umjetna inteligencija – AI se koristi za personalizaciju putovanja, dok se digitalne platforme sve više koriste za rezervacije i planiranje putovanja.
 - Povećana potražnja za autentičnim iskustvima – Turisti traže lokalne doživljaje, uključujući gastronomske ture, kulturne radionice i interakciju s lokalnim zajednicama.
 - Wellness i zdravstveni turizam – Sve više putnika traži destinacije s wellness ponudom, termama i programima za opuštanje.
 - Kratkoročna i fleksibilna putovanja – Rast interesa za kraće vikend-pakete i „last-minute“ rezervacije zbog nepredvidivih globalnih uvjeta.
- b) Lokalni turistički trendovi (Sjever Zagorje i kontinentalna Hrvatska)
- Rast kontinentalnog turizma – Kontinentalne destinacije, uključujući Sjever Zagorja, bilježe povećanje broja turista, osobito u segmentu kulturnog i ruralnog turizma.
 - Fokus na eno-gastronomiju – Povećan interes za vinske rute, lokalne delicije i organsku hranu, što Sjever Zagorje može dodatno razvijati.
 - Razvoj aktivnog turizma – Sve veći broj posjetitelja interesira se za biciklizam, pješaćenje i adrenalinske aktivnosti, što je prilika za destinaciju.
 - Produženje turističke sezone – Cilj je povećati broj dolazaka izvan ljetnih mjeseci kroz organizaciju događanja, obogaćivanje turističkih sadržaja i povećanje broja kulturnih manifestacija.
 - Nove ciljne skupine – Sve veći broj turista dolazi iz Nizozemske, Belgije i Danske, što predstavlja potencijal za širenje tržišta.

4. Procjena konkurencije

Na temelju analiza Instituta za turizam i drugih izvora, glavne konkurentske destinacije za Sjever Zagorje su:

- a) Hrvatsko Zagorje (šire područje Krapinsko-zagorske županije)
- Snažna konkurencija zbog razvijenijih termalnih kompleksa (Terme Tuhelj, Krapinske Toplice), kulturnih atrakcija (dvorci Veliki Tabor i Trakošćan) i vjerskog turizma (Marija Bistrica).
 - Pruža kombinaciju wellness, kulturnog i eno-gastro turizma.
- b) Slavonija i Baranja
- Konkurira kroz ruralni turizam, eno-gastro ponudu (vinske ceste, lokalni OPG-ovi) i kulturne manifestacije.
 - Ima prednost u vidu autentičnih tradicija i ekoturizma
- c) Varaždinska županija
- Grad Varaždin privlači posjetitelje svojom baroknom arhitekturom, Špancirfestom i muzejima.
 - Varaždinske Toplice su konkurentske po wellness i zdravstvenom turizmu.
- d) Gorski kotar i Lika
- Snažna konkurencija u području prirodnog turizma, avanturističkih aktivnosti i ekoturizma.
 - Primamljivo tržište za ljubitelje aktivnog odmora i boravka u prirodi, što je ujedno jedan od turističkih aduta Sjevernog Zagorja.
- e) Međimurje
- Snažna eno-gastronomska i wellness ponuda (Terme Sveti Martin).
 - Održivi turizam i biciklističke rute kao glavni aduti, što je u skladu s nekim segmentima turističkog razvoja Sjevernog Zagorja.

Sjever Zagorje može konkurirati kroz naglašavanje autentičnih lokalnih iskustava, ruralnog turizma, eno-gastro ponude i održivog turizma. Diferencijacija u odnosu na konkurentske destinacije može se postići jačim razvojem aktivnog turizma, kulturnog nasljeđa i specijaliziranih gastronomskih doživljaja.

5. Prepoznavanje tržišnih niša koje su manje iskorištene.

Na temelju dostupnih analiza i strateških dokumenata o razvoju turizma u kontinentalnoj Hrvatskoj, nekoliko slabo razvijenih i manje razvikanih turističkih niša pokazuje značajan potencijal za Sjever Zagorje.

- a) Tematski kulturni i povijesni turizam: Sjever Zagorja može razviti “immersivne” doživljaje, poput interaktivnih srednjovjekovnih festivala, radionica starih zanata i inovativnih muzejskih koncepata (npr. virtualna rekonstrukcija prošlih vremena).
- b) Astroturizam: S obzirom na relativno nisku svjetlosnu zagađenost, moguće je razviti turističke rute za promatranje zvijezda u suradnji s astronomskim udrugama, što privlači specijalizirane posjetitelje i ljubitelje astronomije.
- c) Eko turizam i održivi turizam: Trend rasta održivog i regenerativnog turizma otvara priliku za razvoj eko-sela, farmi s organskim proizvodima i turističkih sadržaja koji se baziraju na prirodnim resursima, poput „glampinga” (luksuznog kampiranja) i biciklističkih ruta povezanih s lokalnim OPG-ovima.

5.2.3. Oblikovanje strateškog pravca i prioriteta

Vizija turističkog razvoja destinacije obuhvaća:

- a) Identitet i jedinstvena vrijednost – Sjever Zagorja poseban je po bogatoj kulturnoj baštini (dvorci, kurije, stare crkve, etno kuće) te prirodnim vrijednostima (spilje, rijeke, brežuljci, polja). Ponuda vrhunskih vina ove destinacije smješta je na vinsku kartu šire regije, a krajobrazna obilježja pružaju priliku za oblikovanje pješačkih i biciklističkih staza.
- b) Ciljano tržište i gosti – obitelji s djecom, aktivni turisti željni šetnji, bicikliranja, kajakarenja Dravom, ljubitelji prirode i kulture te manifestacija povezanih s kulturnom baštinom.
- c) Održivost i dugoročnost – ekološki prihvatljiv razvoj i očuvanje biljnog i životinjskog svijeta, očuvanje kulturne baštine, upravljanje resursima i težnja ka ravnoteži dobrobiti turizma i lokalnog stanovništva.
- d) Kvaliteta iskustva – autentičnosti, vrhunska usluga ugostitelja i drugih dionika u turizmu, inovativne atrakcije i manifestacije
- e) Gospodarski i društveni razvoj – sinergija razvoja turizma i lokalne zajednice.
- f) Međunarodna konkurentnost – brendiranje, digitalni marketing i inovacije u turizmu.

Vizija Turističke zajednice područja Sjever Zagorja:

Sjever Zagorje – autentična i održiva destinacija koja kroz spoj prirode, kulture i događanja po mjeri suvremenog turista pruža jedinstvena iskustva gostima, potiče lokalni razvoj te postaje prepoznatljivo turističko središte kontinentalne Hrvatske

5.2.4. Postavljanje ciljeva i brendiranje destinacije

CILJ	AKTIVNOSTI TURISTIČKE ZAJEDNICE
Unaprjeđenje i širenje postojeće turističke ponude i turističkih sadržaja	
Povećanje smještajnih kapaciteta	• stvaranje poticajne klime za privatne iznajmljivače i poduzetnike • pravovremeno informiranje o dostupnim poticajima i subvencijama • provođenje marketinških kampanja i promocije kojom se ističu iznajmljivači ovog područja • poticanje umrežavanja malih poduzetnika, OPG-ova i vlasnika zemljišta za razvoj agroturizma i glampinga • provođenje programa edukacija i poticanje certificiranja; • podrška razvoju dodatnih sadržaja (wellness centara, biciklističkih ruta, vinskih cesta) koji povećavaju atraktivnost destinacije
Poboljšanje i širenje ostale ugostiteljske ponude (prvenstveno djelatnosti posluživanja hrane i pića)	• Stvaranje mreže OPG-ova i ugostitelja kako bi restorani mogli nuditi svježe i domaće proizvode. • Poticaji za korištenje ekoloških i autohtonih namirnica u ugostiteljskoj ponudi. • Organizacija radionica i seminara o vođenju restorana, standardima kvalitete i promociji autohtone kuhinje. • Povezivanje ugostitelja s lokalnim udrugama koje čuvaju tradicijske recepte s ciljem osmišljavanja jelovnika temeljenih na lokalnim namirnicama. • Pokretanje gastronomskih festivala, manifestacija i degustacija (npr. Dani tradicijske kuhinje, Tjedan lokalnih specijaliteta). • Izrada gastronomskih vodiča koji promoviraju autentične restorane i lokalne recepte. • Uključivanje u oznaku „Okusi varaždinskog kraja“ koju dodjeljuje TZ Varaždinske županije
Poticanje organizacije i realizacija novih turističkih manifestacija kroz godinu	• Osiguravanje sufinanciranja manifestacija putem proračunskih sredstava, EU fondova i sponzorstava (prvenstveno putem fondova Hrvatske turističke

	zajednice). ● Poticanje manifestacija koje odražavaju autentične vrijednosti destinacije (gastronomija, kultura, tradicija). ● Organizacija vanezonskih manifestacija kako bi se potaknula turistička aktivnost izvan glavne sezone. ● Organizacija radionica i edukacija za lokalne poduzetnike i udruge o event managementu i marketingu. ● Uključivanje manifestacija u službene turističke vodiče i promotivne kampanje. ● Organizacija press putovanja i suradnja s novinarima radi veće medijske pokrivenosti. ● Povezivanje organizatora manifestacija s lokalnim OPG-ovima, ugostiteljima i smještajnim kapacitetima kako bi manifestacija imala širi ekonomski učinak. ● Kreiranje oznake „Manifestacija od posebnog značaja“ za one događaje koji doprinose promociji destinacije.
Širenje, održavanje i obogaćivanje turističke infrastrukture	● odgovorno upravljanje s postojećom infrastrukturom i održavanje ● Sufinanciranje razvojnih projekata poput biciklističkih staza, vidikovaca, tematskih parkova ● Stvaranje vinskih, gastro, kulturnih i outdoor ruta kako bi se posjetitelji potaknuli na istraživanje šireg područja. ● Uvođenje digitalnih info punktova, aplikacija i pametnih sustava za vođenje turista. ● Pružanje informacija zainteresiranim poduzetnicima o prednostima gradnje eko-smještaja, održivih kampova i objekata s niskom razinom CO2. ● Razvoj zelenih zona, šetnica, poučnih staza i održivih rekreacijskih sadržaja.
Kreiranje UPV destinacije UPV destinacije (Unique Value Proposition) je jedinstvena vrijednosna ponuda destinacije, odnosno ono što je čini posebnom i razlikuje je od drugih turističkih odredišta. UPV jasno definira ključne prednosti destinacije i odgovara na pitanje: Zašto bi turisti trebali posjetiti baš ovu destinaciju? UPV Sjevera Zagorja:	

Sjever Zagorje nudi savršeni spoj netaknute prirode, kulturno-povijesnih znamenitosti i vrhunske eno-gastronomске ponude. Idealan je izbor za putnike u potrazi za opuštanjem, autentičnim doživljajima i aktivnim odmorom, uz očuvanu tradiciju gostoprimstva i održivi razvoj turizma.

Isticanje autentičnosti i jedinstvenosti destinacije te ulaganje u razvoj istih	• Kulturna i povijesna baština (Dvorci i utvrde: Opeka, Maruševac, Klenovnik, burg Vinica i drugi, koji svjedoče o bogatoj povijesti regije; sakralni objekti: povijesne crkve, kapela sv. Vuka i grobna kapela obitelji Bombelles; etnografska baština: Tri etno kuće (Čalinec, Marčan, Gornja Voća) koje prikazuju tradicionalni način života • Prirodne ljepote i aktivni turizam (brežuljkasti krajolik idealan za biciklizam, pješačenje i ekoturizam; špilja Vindija, jedno od najvažnijih arheoloških nalazišta paleolitika; rijeka Drava kao prirodna atrakcija s potencijalom za uređenje šetnica i cikloturizam, kao i spust rijekom u čamcima) • Manifestacije i autentični običaji (Wine & Walk Cestica, godišnja manifestacija vinskih ruta; manifestacija Shelterfest; Jurjevo i lik Jure Zelenog, tradicionalni proljetni običaj u Maruševcu; Dani špilje Vindije; osmišljavanje i održavanje novih manifestacija koje ističu autentičnost destinacije) • Miran ambijent i obiteljski orijentirani smještaj pružaju autentično iskustvo odmora daleko od masovnog turizma.
Stvaranje dubokih doživljaja i emocija koji će turiste potaknuti da se vrate i da šire informacije o destinaciji	• Opuštanje i bijeg od gradske vreve – glamping, eko-kuće i seoski turizam s ponudom domaće hrane i mirnog okruženja; uređenje seoskih wellness zona s tradicionalnim biljnim tretmanima. • Autentičnost i gostoljubivost – povezivanje turista s domaćinima kroz ruralni turizam i edukativne radionice (npr. kako se radi domaći kruh, sir i vino); Praktično učenje tradicijskih vještina poput tkanja, lončarstva ili izrade suvenira; Organiziranje privatnih večera s domaćim specijalitetima u kućanstvima ili manjim restoranima. • Povezanost s prirodom – Tematske rute kroz vinograde, dvorce i prirodne parkove;

	Aktivnosti koje omogućuju istraživanje rijeke i prirodnih rezervata. ● Kultura i povijest – Oživljavanje prošlih vremena kroz kostimirane vodiče, tematske festivale i uprizorenja povijesnih događaja; Digitalizacija i multimedijalne prezentacije kako bi povijest bila zanimljiva i mlađim posjetiteljima; Uključivanje turista u tradicionalne običaje poput <i>Jurjeva</i> ili Dana špilje Vindije te vinskih festivala. ● Gastronomski užitak – Obilazak vinarija s vođenim degustacijama i pričama vinara; Organizacija večeri sa sezonskim lokalnim menijima, spajanje vina i hrane.
Održivo i odgovorno pristupanje turističkom razvoju	● Očuvanje prirodnih resursa i okoliša - razvoj ekološkog turizma s fokusom na minimalan utjecaj na prirodu; Održivo gospodarenje otpadom i recikliranje u turističkim objektima; Promicanje cikloturizma i eko-prijevoza (npr. električni bicikli) kako bi se smanjile emisije CO₂. ● Podrška lokalnoj zajednici i gospodarstvu - poticanje korištenja lokalnih proizvoda u ugostiteljstvu i trgovinama; Razvoj seoskog i ruralnog turizma, uključujući OPG-ove i obiteljske smještaje; Organizacija manifestacija koje promoviraju lokalnu kulturu i gastronomiju (npr. Wine & Walk Cestica). ● Očuvanje kulturne baštine - Zaštita i interpretacija kulturnih i povijesnih lokaliteta; Razvoj interaktivnih edukativnih tura kako bi posjetitelji aktivno sudjelovali u očuvanju baštine. ● Edukacija i svijest o održivosti - programi edukacije za turističke djelatnike o ekološki prihvatljivim praksama; Informiranje turista o odgovornom ponašanju i važnosti očuvanja prirode. ● Ulaganja u infrastrukturu i digitalizaciju - Razvoj održive turističke infrastrukture, uključujući biciklističke i pješačke staze; Uvođenje pametnih tehnologija (digitalne info točke, online rezervacije za turističke ture) za poboljšanje turističkog iskustva

Marketinška strategija Ciljne skupine: Najrelevantnija dobna skupina turista za Sjever Zagorja i šire područje Varaždinske županije su odrasli u dobi od 26 do 55 godina, s naglaskom na: ● Obitelji s djecom – zbog mirnog ruralnog okruženja, kuća za odmor i kulturnih atrakcija. ● Ljubitelje aktivnog odmora – osobito one u dobi od 30 do 50 godina koji preferiraju biciklizam, pješačenje i prirodne atrakcije. ● Parove i individualne putnike – posebno iz urbanih sredina koji traže opuštajući vikend-odmor u prirodi i uživanje u eno-gastro ponudi.	
Brendiranje destinacije	● Slogan i vizualni identitet koji odražava autentičnost i mirnu prirodu regije – posebni naglasak na uključivanje regionalne oznake „destinacija s pričom“ i „ruralna destinacija s pričom“ ● Pozicioniranje – Naglasiti Sjever Zagorje kao destinaciju autentičnih iskustava, bogate baštine, prirodnog odmora i eno-gastronomskih užitaka. ● Razviti brend destinacije poznate po dvorcima (Maruševec, Vinica, Klenovnik), vinima (Cestica, Vinica), slikovitoj i jedinstvenoj prirodi (Petrijanec - naglasak Zelendvor, Donja Voća - naglasak špilja Vindija, Cestica - naglasak brežuljci, Klenovnik - naglasak na prostor oko kapele sv. Vuka, Vinica - naglasak na ribnjak i brežuljke, Maruševec – naglasak na jezera u Brodarovcu i rijeku Plitvicu), autentičnim pričama (Petrijanec s rimskim nalazima i poviješću Zelendvora; Maruševec s Jurom Zelenim; Vinica s Markom Bombellesom; Donja Voća s neandertalcima; Klenovnik s licitarskim srcima; Cestica s grofom Paszthory iz Križovljangrada)
Digitalni marketing i online prisutnost	● SEO optimizirana web stranica – Ažurirani portal s detaljnim vodičima, kalendarom događanja i interaktivnim kartama. ● Društvene mreže – Aktivna prisutnost na Instagramu, Facebooku i YouTubeu s autentičnim pričama, fotografijama i video sadržajem. ● Suradnja s influencerima i blogerima – Pozivanje travel blogera na press putovanja kako bi promovirali destinaciju ciljanoj publici.

	• E-mail marketing – Redoviti newsletter s novostima, događanjima i posebnom ponudom.
Tiskani marketing	• Brošure i turistički vodiči - izrada glavne turističke brošure, izrada tematskih vodiča • Mape i itinerari - karta Sjevernog Zagorja s označenim ključnim atrakcijama, smještajem i gastronomskom ponudom; pješačke i biciklističke rute s prijedlozima izleta i QR kodovima za navigaciju. • Plakati i promotivni materijali - promocija manifestacija • Suveniri i brendirani materijali - osmišljavanje i pozicioniranje na tržište brendiranih materijala poput suvenira, personaliziranih razglednica, kuharica s lokalnom hranom itd. • Reklame u tiskanim medijima - suradnja s regionalnim, nacionalnim i međunarodnim tiskanim medijima specijaliziranih za promociju turističkih destinacija
Ciljano oglašavanje i partnerstva	• Google Ads i društvene mreže – Precizno oglašavanje usmjereno na ciljana tržišta (Hrvatska, Slovenija, Austrija, Njemačka, Poljska). • Suradnja s turističkim agencijama – Povezivanje s agencijama specijaliziranim za ruralni turizam i aktivni odmor. • Povezivanje s vinskim i gastro festivalima – Promocija kroz manifestacije poput Wine & Walk Cestica i međunarodne sajmove.
Razvoj sadržaja i storytelling	• Autentične priče o lokalnim ljudima, tradiciji i običajima – Blog postovi, video serijali i dokumentarni sadržaji. • Kreiranje posebnih turističkih paketa – Kombinacija smještaja, aktivnosti i degustacija kako bi posjetitelji imali jedinstven doživljaj.
Lokalna uključenost i destinacijski menadžment	• Edukacija lokalnih pružatelja usluga – Digitalna transformacija i podizanje standarda usluga. • Jačanje suradnje između ugostitelja, iznajmljivača i organizatora manifestacija kako bi ponuda bila komplementarna.

5.3. Prijedlog smjernica i preporuka

5.3.1. Jedinicama lokalne samouprave

Za uspješnu realizaciju navedenih ciljeva, jedinice lokalne samouprave mogu poduzeti sljedeće korake:

- a) Aktivno sudjelovanje u razvoju i implementaciji turističkih strategija
 - Sudjelovanje u sastancima i radionicama koje organizira TZP Sjever Zagorja i regionalna TZ Varaždinske županije radi planiranja i praćenja razvoja turizma.
 - Davanje prijedloga i inicijativa za unapređenje turističke infrastrukture, manifestacija i promotivnih aktivnosti.
 - Pomoć u provođenju lokalnih istraživanja o potrebama turista i evaluaciji postojećih turističkih sadržaja.
- b) Razvoj i unapređenje turističke ponude
 - Suradnja na razvoju novih turističkih proizvoda – organiziranje kulturnih, eno-gastro i outdoor aktivnosti koje mogu privući posjetitelje.
 - Unapređenje smještajnih kapaciteta – ulaganje u ekološke objekte, ruralni turizam i smještaj prilagođen obiteljima i biciklistima.
 - Povezivanje s lokalnim proizvođačima i ugostiteljima kako bi turistima ponudili autentične lokalne proizvode.
- c) Održivi turizam i zaštita kulturne i prirodne baštine
 - Podrška ekološkim inicijativama poput očuvanja prirodnih ljepota poput rijeke Drave i špilje Vindija.
 - Ulaganje u obnovu kulturnih znamenitosti – dvorci, kurije i etno kuće kao turistički resursi.
 - Poticaj na ekološku svijest među stanovništvom i edukacija o odgovornom turizmu.
- d) Aktivno sudjelovanje u promociji destinacije
 - Suradnja na digitalnom marketingu – dijeljenje sadržaja TZ-a putem lokalnih medija, društvenih mreža i web stranica općina.
 - Organizacija zajedničkih kampanja i događanja kao što je već uspješno prikazano na primjerima manifestacija "Wine & Walk Cestica" i "Advent na Sjeveru Zagorja".
 - Povezivanje s turističkim agencijama i blogerima kako bi se poboljšala vidljivost destinacije.
- e) Jačanje edukacije i svijesti o turizmu među lokalnim stanovništvom
 - Organizacija radionica za iznajmljivače i ugostitelje kako bi unaprijedili svoju ponudu.
 - Poticaj mladima za sudjelovanje u turističkim projektima i inovacijama u destinaciji.
 - Uvođenje volonterskih programa u kojima bi mještani mogli sudjelovati u očuvanju kulturne i prirodne baštine kako bi jačala svijest o njezinoj važnosti.

5.3.2. Dionicima u turizmu destinacije

- a) Povećanje kvalitete usluge i prilagodba potrebama turista
 - Unapređenje gastronomske ponude – korištenje lokalnih, sezonskih namirnica i tradicionalnih recepata može privući gurmanske turiste.

- Obogaćivanje jelovnika autohtonim jelima (štrukli, gibanica, druga jela od lokalnih proizvoda).
 - Edukacija osoblja – pružanje vrhunske usluge i upoznavanje gostiju s pričom o destinaciji povećava doživljaj i zadovoljstvo turista.
- b) Aktivna suradnja s Turističkom zajednicom
- Sudjelovanje u manifestacijama i promotivnim kampanjama, npr. "Wine & Walk Cestica", "Martinje u Vinici", "Konjičke igre u Zelendvoru" ili "Dani dvoraca Sjevera Zagorja"
 - Povezivanje s vinarijama i OPG-ovima radi kreiranja gastronomskih tura i vinskih degustacija.
 - Ponuda paket aranžmana u suradnji s privatnim iznajmljivačima i vodičima (npr. večera + smještaj + izlet).
- c) Digitalizacija i marketinška podrška destinaciji
- Prisutnost na društvenim mrežama i turističkim platformama poput TripAdvisora, Booking.com-a i Google Maps-a.
 - Dijeljenje sadržaja TZP Sjever Zagorja i promoviranje destinacije kroz vlastite kanale.
 - Ponuda tematskih večeri, specijalnih menija i popusta za turiste kako bi se povećao broj gostiju izvan sezone.
- d) Poticanje održivog turizma
- Smanjenje otpada i plastike, reciklaža i korištenje lokalnih proizvoda.
 - Energetska učinkovitost – korištenje obnovljivih izvora energije i LED rasvjete.
 - Edukacija gostiju o lokalnim običajima i ekološkoj svijesti.
- e) Produženje turističke sezone i razvoj novih sadržaja
- Organizacija gastronomskih radionica, npr. priprema tradicionalnih jela uz sudjelovanje turista.
 - Povezivanje s vodičima za organizaciju tematskih tura (eno-gastro, povijesne ture, aktivni turizam).
 - Ponuda zimske gastronomske ponude (adventske manifestacije, sezonska jela).

5.3.3. Turističkoj zajednici

Kako bi Turistička zajednica područja Sjever Zagorja (TZP Sjever Zagorja) postigla održiv i konkurentan razvoj turizma, ključne preporuke uključuju:

- a) Strateški razvoj destinacije
- ❖ Jačanje identiteta i brendiranja
 - Fokusirati se na autentične priče i jedinstvene atrakcije, poput špilji, dvoraca i eno-gastro ponude.
 - Stvoriti prepoznatljiv turistički slogan i vizualni identitet koji odražava vrijednosti regije.
 - Ulagati u suvremene promotivne materijale (brošure, videa, virtualne ture).
 - ❖ Produženje turističke sezone
 - Organizirati zimske i proljetne manifestacije koje će privući turiste izvan glavne sezone.

- Razviti paket-aranžmane koji uključuju aktivni i kulturni turizam kako bi se turisti dulje zadržali.
- ❖ Održivi razvoj i zaštita okoliša
 - Poticati ekološki odgovorno poslovanje u smještajnim i ugostiteljskim objektima.
 - Promovirati cikloturizam i pješačke rute kako bi se smanjio ekološki otisak.
 - Uvesti sustav praćenja utjecaja turizma na okoliš i poticati reciklažu.
- b) Suradnja s lokalnim dionicima
 - ❖ Uključivanje općina i privatnog sektora
 - Redoviti sastanci s općinama, OPG-ovima, iznajmljivačima i udrugama kako bi se osigurao koordiniran razvoj turizma.
 - Poticati suradnju između ugostitelja i vinara za razvoj eno-gastro ruta.
 - Ulagati u edukaciju i mentorstvo za male poduzetnike u turizmu.
 - ❖ Povezivanje s regionalnim i nacionalnim partnerima
 - Suradnja s Turističkom zajednicom Varaždinske županije i Hrvatskom turističkom zajednicom radi jačanja promocije.
 - Sudjelovanje na turističkim sajmovima i poslovnim susretima za povećanje prepoznatljivosti regije.
- c) Digitalni marketing i promocija
 - ❖ Korištenje društvenih mreža i influencera
 - Aktivno promovirati destinaciju putem Facebooka, Instagrama, YouTube-a i drugih kanala.
 - Suradnja s influencerima u putovanjima i gastronomiji kako bi se povećao doseg.
 - ❖ Razvoj kvalitetne web stranice i aplikacija
 - Web stranica s interaktivnom kartom, vodičima i informacijama o smještaju, atrakcijama i događanjima.
 - Razviti mobilnu aplikaciju za turiste s preporukama, rutama i ponudama.
 - ❖ Poticanje online recenzija i preporuka
 - Aktivno odgovarati na komentare i recenzije na TripAdvisoru, Google Mapsu i Booking.com-u.
 - Poticati goste da dijele iskustva putem hashtagova na društvenim mrežama.
- d) Inovacije u turističkoj ponudi
 - ❖ Razvoj novih turističkih iskustava
 - Organizirati tematske ture (npr. „Tragom neandertalaca“ u Špilji Vindiji).
 - Poticati razvoj turizma temeljenog na doživljajima, poput radionica kuhanja ili proizvodnje vina.
 - ❖ Uvođenje "smart tourism" rješenja
 - Digitalne info-ploče s QR kodovima koji pružaju informacije o atrakcijama.
 - Pametne biciklističke stanice i e-bicikli za turiste.
 - ❖ Poticaj na razvoj wellness turizma
 - Iskoristiti prirodne resurse za razvoj zdravstvenog i wellness turizma (npr. vikend-detoksi, masaže s lokalnim biljem).

e) Kontinuirano praćenje i prilagodba

- ❖ Analiza turističkih podataka
 - Redovito analizirati statistike dolazaka, noćenja i zadovoljstva gostiju putem anketa.
 - Pratiti tržišne trendove i prilagođavati ponudu prema preferencijama posjetitelja.
- ❖ Uvođenje nagrada i priznanja
 - Dodjela godišnjih nagrada najboljim ugostiteljima, iznajmljivačima i događanjima.
 - Certifikati za eko-friendly smještaje i restorane.
- ❖ Edukacija i usavršavanje
 - Organizacija radionica i edukacija za zaposlenike u turizmu (digitalni marketing, gostoprimstvo, ekološka održivost).
 - Studijski posjeti uspješnim destinacijama u Hrvatskoj i Europi radi razmjene znanja.

Za uspješan i održiv razvoj turizma u Sjeveru Zagorja, TZP treba raditi na brendiranju destinacije, jačanju suradnje s lokalnim dionicima, inovativnim turističkim iskustvima i održivim praksama. Kontinuirana edukacija, moderni marketing i razvoj autentične ponude ključni su za privlačenje i zadržavanje turista.

6 MJERE I AKTIVNOSTI

Mjera 1: Zaštita i razvoj kulturne baštine

- Projekt 1: Uređenje i otvorenje galerije Slavka Stolnika, Općina Donja Voća
- Projekt 2: Uređenje tematske pješačke staze centrom Čalinca s naglaskom na bogatu arhitektonsku baštinu zgusnutu na maloj udaljenosti, Općina Maruševac
- Projekt 3: Uređenje i adaptacija kurije Čalinec, Općina Maruševac
- Projekt 4: Centar za posjetitelje Maruševac, Općina Maruševac
- Projekt 5: Realizacija projekta “Zelendvorska oaza” u Zelendvoru čiji je naglasak na interpretaciji povijesti i kulturne baštine, Općina Petrijanec
- Projekt 6: Uređenje i adaptacija Stare vijećnice u turistički informativni centar s temom rimskih nalaza u Petrijancu, Općina Petrijanec
- Projekt 7: Obnova i prenamjena dvorca Križovljangrad u edukativno-ekološki centar, Općina Cestica

Mjera 2: Zaštita prirodne baštine i bioraznolikosti

- Projekt 1: Izgradnja i uređenje interpretacijskog centra špilja Vindija, Općina Donja Voća
- Projekt 2: Nastavak Prehistory projekta kroz radionice i povezivanje s Muzejom krapinskih neandertalaca, Općina Donja Voća
- Projekt 3: Uređenje šetnice kod Bajera u Brodarevcu, Općina Maruševac
- Projekt 4: Realizacija tematske šetnice “Životinje Zelendvora”, Općina Petrijanec
- Projekt 5: Izgradnja vidikovca kod kapele sv. Vuka, Općina Klenovnik
- Projekt 6: Uređenje park-šume u sklopu Arboretuma Opeka, Općina Vinica
- Projekt 7: Uređenje razgledne točke i vidikovca na Wine&Walk ruti, Općina Cestica

Mjera 3: Brendiranje destinacije

- Projekt 1: Održavanje manifestacije “Dani dvoraca Sjevera Zagorja - Dvorfest” u svibnju, kako bi se ojačala svijest o Sjeveru Zagorja kao području mnogobrojnosti dvoraca, kurija, burga i druge profane povijesne arhitekture, područje više udruženih općina
- Projekt 2: Jače pozicioniranje lokalnih vina na vinskoj karti regije, područje više udruženih općina
- Projekt 3: Izrada tiskanih i digitalnih promotivnih materijala

Mjera 4: Održavanje i unaprjeđenje turističke infrastrukture

- Projekt 1: Osmišljavanje i stvaranje općih pješačkih i biciklističkih ruta koje povezuju vrijednosti prirodne i kulturne baštine Sjevera Zagorja, područje više udruženih općina
- Projekt 2: Osmišljavanje i realizacija tematske kružne staze “Tragom neandertalaca” kod špilje Vindije, Općina Donja Voća
- Projekt 3: Uređenje biciklističko-pješačke staze od sportsko-rekreativnog centra “Iva” u Donjem Ladanju do seoskog turizma na OPG Martinčević, Općina Maruševac
- Projekt 4: Realizacija projekta Kulturni centar Zelendvor koji uključuje izgradnju interaktivnog centra u podrumu i ljetne pozornice, Općina Petrijanec
- Projekt 5: Realizacija tematskog adrenalinskog parka u Strmcu Podravskom i povezivanje biciklističkom rutom na nasipu uz Dravu sa sličnim sadržajima u Svibovcu Podravskom, Općina Petrijanec
- Projekt 6: Oblikovanje pješačke ture vezane uz Marijin put u Klenovniku, Općina Klenovnik
- Projekt 7: Uređenje parkirališnih mjesta u blizini Arboretuma Opeka, Općina Vinica
- Projekt 8: Uređenje rekreacijske staze uz Dravu, Općina Cestica
- Projekt 9: Uređenje Vodenog parka, Općina Cestica
- Projekt 10: Proširenje sportskog centra u Vinici, Općina Vinica
- Projekt 11: Održavanje postojeće infrastrukture (ljuljačke s pogledom, info table, panoramski teleskopi, pametne klupe)

Mjera 5: Razvoj enogastronomskog turizma

- Projekt 1: Adaptacija podruma etno kuće u Gornjoj Voći u prodajno-izložbeni prostor lokalnih vina, Općina Donja Voća
- Projekt 2: Uređenje ugostiteljskog objekta u “Motelu” kraj Arboretuma Opeka, Općina Vinica
- Projekt 3: Uređenje i adaptacija kurije Patačić te prenamjena u ugostiteljski objekt i vinariju, Općina Vinica
- Projekt 4: Uređenje interpretacijskog centra “Vinicent”, Općina Cestica

Mjera 6: Stvaranje pozitivne klime za širenje smještajnih kapaciteta

- Projekt 1: Poticanje otvaranja drugačijih smještajnih kapaciteta u odnosu na trenutnu ponudu poput glampinga, područje više udruženih općina
- Projekt 2: Uređenje dijela “Motela” kod Arboretuma Opeka u svrhu turističkog smještaja, Općina Vinica
- Projekt 3: Uređenje autokampa sa sportskim sadržajima, Općina Cestica
- Projekt 4: Uređenje prostora za glamping u Zelendvoru, Općina Petrijanec

Mjera 7: Održivo pristupanje turističkom razvoju destinacije

- Projekt 1: Organizacija edukacija za ugostitelje na temu održivog pristupa turizmu
- Projekt 2: Razvoj zelene infrastrukture krajobraznim uređenjem područja TZP Sjever Zagorja

7 POPIS PROJEKATA

NAZIV PROJEKTA	UREĐENJE I OTVORENJE GALERIJE SLAVKA STOLNIKA, OPĆINA DONJA VOĆA
OPIS PROJEKTA	Projektom su planirane aktivnosti rekonstrukcije i prenamjene postojeće zgrade poslovne namjene u zgradu javne i društvene namjene, odnosno prezentacijski centar stvaralaštva slikara braće Slavka i Stjepana Stolnika. Centar će imati multimedijску galeriju koja će na suvremen način prezentirati umjetnička djela braće Stolnik i naivnu umjetnost s područja Općine Donja Voća. Cilj je stvaranje interaktivnog i edukativnog prostora koji spaja vizualne i auditivne elemente kako bi, na zanimljiv način, posjetiteljima pružio dublje razumijevanje naivne umjetnosti.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Kulturna i turistička valorizacija nasljeđa Slavka i Stjepana Stolnika, što doprinosi održivom razvoju lokalne zajednice. Korištenje suvremenih tehnologija u interpretaciji umjetnosti (interaktivni zaslони, VR). Povećanje turističke atraktivnosti Donje Voće, čime se stvara potencijal za ekonomski razvoj i nova radna mjesta. Energetska učinkovitost – planirana je izvedba fotonaponske elektrane za potrebe centra. Očuvanje i promicanje naivne umjetnosti kroz edukaciju i radionice.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Donja Voća / Donja Voća
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. - 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	● Rekonstrukcija postojeće zgrade poslovne namjene u kulturni centar. ● Uređenje interijera i eksterijera za potrebe galerije i multimedijalnih sadržaja. ● Instalacija multimedijalne opreme (VR, interaktivni zaslони, digitalna interpretacija umjetnosti). ● Razvoj turističkog i edukativnog programa vezanog uz naivnu umjetnost i lokalno kulturno nasljeđe. ● Povezivanje s lokalnim i regionalnim turističkim inicijativama za povećanje posjećenosti. ● Uvođenje mjera energetske učinkovitosti (fotonaponska elektrana). ● Osiguravanje financiranja iz EU fondova i nacionalnih izvora.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	500.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	Idejni koncept – već izrađen. Prostorno-planska dokumentacija (PPU Općine Donja Voća, PP Varaždinske županije). Građevinska i tehnička dokumentacija za rekonstrukciju objekta. Studija izvodljivosti i financijska analiza. Dokumentacija za prijavu na fondove i natječaje.

NAZIV PROJEKTA	
UREĐENJE TEMATSKE PJEŠAČKE STAZE CENTROM NASELJA ČALINEC, OPĆINA MARUŠEVEC	
OPIS PROJEKTA	Projekt predviđa uređenje kružne šetnice kroz povijesni centar Čalinca, koja će povezivati značajne arhitektonske i kulturne točke: Kuriju Čalinec, Etno kuću Čalinec, Crkvu sv. Jurja te kuću u kojoj je živio poznati hrvatski pjesnik Gustav Krklec. Šetnica će zatim prolaziti kroz obližnju šumu i kružno se vraćati na početnu točku kod Kurije. Uz fizičku infrastrukturu, projekt uključuje digitalne elemente – postavljanje nenametljivih QR kodova koji će posjetiteljima omogućiti pristup tekstualnim, audiovizualnim i fotografskim materijalima putem njihovih mobilnih uređaja, pružajući dublji uvid u povijest i kulturnu baštinu Čalinca.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Očuvanje i promocija povijesnih objekata kroz edukativne sadržaje. Poticanje lokalnog turizma uz minimalan utjecaj na okoliš. Omogućavanje pristupa informacijama putem QR kodova smanjuje potrebu za fizičkim informativnim pločama, čime se čuva vizualni identitet prostora. Šetnica prolazi kroz prirodne dijelove Čalinca, potičući održivi oblik rekreacije i posjeta.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja, Općina Maruševac / Čalinec
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026. - 2027.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Izrada projektne i studijske dokumentacije • Uređenje i označavanje kružne šetnice kroz povijesni centar i šumski dio • Postavljanje nenametljivih QR kodova na ključnim točkama • Digitalizacija povijesnih priča, fotografija i multimedijalnih sadržaja

¹ Projekt od posebnog značenja za razvoj destinacije je projekt koji:

- pridonosi strateškom i/ili posebnom cilju definiranom aktima strateškog planiranja za razvoj turizma,
- predviđa značajan i mjerljiv, izravni ili neizravni pozitivni financijski učinak na sektor turizma i povezane sektore,
- započinje s provedbom u razdoblju važenja plana upravljanja destinacijom kojim je predviđen
- ima minimalno izrađenu studijsku/projektnu dokumentaciju prema propisu kojim se regulira odobravanje investicijskih projekata za koje obveze preuzimaju proračunski korisnici jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave
- ima minimalnu vrijednosti od 1.000.000,00 eura.

	• Postavljanje trajno dostupnog sadržaja na web stranicu te povezivanje s QR kodovima postavljenim u prostoru • Promocija projekta i otvaranje šetnice za posjetitelje • Stručno vođenje najmanje jednom godišnje, tijekom manifestacije “Dani dvoraca Sjevera Zagorja”
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	10.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Idejno rješenje • Plan i izvedba digitalizacije kulturne baštine • Prijava za financiranje iz nacionalnih programa
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	UREĐENJE I ADAPTACIJA KURIJE ČALINEC, OPĆINA MARUŠEVEC
OPIS PROJEKTA	Projektom su planirane aktivnosti obnove i adaptacije povijesne kurije u Čalincu (koja je zaštićeno kulturno dobro) kako bi se osigurao funkcionalan prostor za organizaciju kulturnih i drugih događanja, zanimljivih za lokalno stanovništvo i posjetitelje destinacije (npr. koncerti, priredbe). U sklopu navedene kurije nalazi se i balkon specifičan po drvenim rezbarenim ukrasima s kojeg se pruža otvoreni pogled prema Varaždinu. U planu je ujedno i obnova navedenog balkona te izvedba malog vidikovca na istome.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Obnovom i adaptacijom kurije Čalinec osigurava se revitalizacija kulturnog dobra te njegova dugovječnost objekta i dostupnost javnosti. Stvaranjem prostora za kulturna događanja poboljšava se kvaliteta društvenog života u Maruševcu, a obnovljena kurija ujedno će postati mjesto održavanja kulturnih manifestacija koje privlače turiste i posjetitelje van granica turističke zajednice. Primjena energetske učinkovite rješenja u obnovi doprinosi smanjenju troškova održavanja.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Maruševac / Čalinec
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2027. - 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Snimanje postojećeg stanja objekta i izrada projektne dokumentacije • Obnova krovišta i izvođenje drenažnih radova oko objekta, uređenje balkona • Adaptacija unutarnjih prostora, uključujući uređenje sanitarnog čvora • Uređenje i opremanje prostora za korištenje u društvene i kulturne svrhe

	Promocija projekta i uključivanje lokalne zajednice u aktivnosti kurije
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura (2 mil.)
PROCIJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	- Snimak postojećeg stanja objekta - Idejno rješenje i glavni projekt - Studija izvodljivosti s analizom troškova i koristi - Konzervatorska studija i odobrenja nadležnih tijela - Plan upravljanja i održivog korištenja objekta - Prijava za financiranje iz EU fondova i nacionalnih programa
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	
CENTAR ZA POSJETITELJE MARUŠEVEC, OPĆINA MARUŠEVEC	
OPIS PROJEKTA	Izgradnja Centra za posjetitelje u Općini Maruševac koji će uključivati restoran, dvoranu za skupove, edukacije, višenamjensko igralište i hostel. Služiti će za manifestacije poput Adventa, koncerata i sportskih natjecanja.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Podrška održivom turizmu i jačanju lokalne zajednice kroz kulturne, edukativne i sportske aktivnosti. Stvaranje nove turističke ponude i produljenje boravka turista u destinaciji.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Maruševac / Maruševac
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026. – 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Izrada projektne dokumentacije - osiguranje financiranja - gradnja objekta - otvaranje centra.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura (6,2 mil)
PROCIJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	- Idejno rješenje. - Glavni i izvedbeni projekti s troškovnicima. - Projektno-tehnička dokumentacija.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA „ZELENDVORSKA OAZA“, OPĆINA PETRIJANEC	
OPIS PROJEKTA	Projekt obuhvaća aktivnosti uređenje zelenih površina u naselju Zelendvor s ciljem stvaranja interpretacijskog parka koji će služiti kao prostor za edukaciju, rekreaciju i promociju lokalne prirodne i baštine. Kroz ovaj projekt planira se postavljanje informativnih ploča, klupa i foto točke, čime će se omogućiti posjetiteljima da steknu uvid u bogatu povijest i prirodne ljepote ovog područja, dok istovremeno uživaju u uređenom okolišu.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Korištenje prirodnih materijala (drvo), proširenje postojećih cikloturističkih ruta, povećanje turističke ponude i produljenje boravka gostiju, kreiranje novog turistički atraktivnog sadržaja za posjetitelje.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	Turistička zajednica područja Sjever Zagorja, Općina Petrijanec / Zelendvor 2025.-2025.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Istraživanje, priprema tekstova za interpretaciju • Dizajn i izrada interpretacijskih ploča, klupa i foto točke • Postavljanje elemenata info ploča, klupa i foto točke u prostor te uređenje • Izrada promotivnih materijala (knjižica, video)
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	22.000,00
POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTA DOKUMENTACIJA	• Prijavna dokumentacija • Istraživanje i interpretacija teme
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA UREĐENJE I ADAPTACIJA STARE VIJEĆNICE U TURISTIČKI INFORMATIVNI CENTAR, OPĆINA PETRIJANEC	
OPIS PROJEKTA	Projekt obnove i prenamjene stare vijećnice u Petrijancu predviđa rekonstrukciju zgrade s ciljem vraćanja izvornog arhitektonskog izgleda, uključujući obnovu drvenog tornja koji je srušen sredinom prošlog stoljeća. U obnovljenoj zgradi bit će smješten interpretacijski centar posvećen rimskim iskopinama na području općine Petrijanec. Centar će sadržavati 3D replike arheoloških nalaza koji su trenutno pohranjeni u muzeju u Varaždinu te će kroz multimedijalne i interaktivne sadržaje posjetiteljima približiti priču o starom rimskom naselju.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Rekonstrukcija povijesne građevine i njena prenamjena u edukativni i turistički centar. Interpretacijski centar omogućit će posjetiteljima,

	studentima i istraživačima upoznavanje s bogatom arheološkom poviješću regije. Projekt doprinosi povećanju broja posjetitelja i razvoju kulturnog turizma u općini Petrijanec. Izrada 3D replika arheoloških nalaza omogućava inovativnu i pristupačnu prezentaciju povijesnih artefakata.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Petrijanec / Petrijanec
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026. - 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Izrada projektne i studijske dokumentacije • Rekonstrukcija i obnova vijećnice uz vraćanje izvornog izgleda drvenog tornja • Izrada 3D replika rimskih iskopina i priprema interpretacijskih materijala • Izvedba i postavljanje interaktivnih i multimedijalnih sadržaja u centru • Promocija i otvaranje interpretacijskog centra za posjetitelje
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura
PROCIJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Idejno rješenje • Izrada projektno-tehničke dokumentacije • Ishodđenje dozvola • Konzervatorska studija i odobrenja nadležnih tijela • Studija utjecaja na okoliš (ako je potrebno) • Plan održivog razvoja i poslovni model • Prijava za financiranje iz EU fondova i nacionalnih programa
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	OBNOVA I PRENAMJENA DVORCA KRIŽOVLJANGRAD U EDUKATIVNO-EKOLOŠKI CENTAR, OPĆINA CESTICA
OPIS PROJEKTA	Obnova i prenamjena dvorca Križovljangrad u edukativno-ekološki centar, s ciljem valorizacije prirodne i kulturne baštine. Centar će nuditi edukativne i interpretacijske sadržaje vezane uz prirodni ekosustav rijeke Drave. Također, planirano je vanjsko uređenje s pratećom infrastrukturom, prilaznim putevima i urbanom opremom za boravak posjetitelja.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Ekološka održivost (promocija odgovornog upravljanja okolišem i zaštite ekosustava, povećanje svijesti o očuvanju okoliša i bioraznolikosti). Društvena održivost (mogućnost edukacije djece i mladih, inkluzivnost i pristupačnost sadržaja). Gospodarska održivost (stvaranje novih radnih mjesta, povećanje potrebe za lokalnim proizvodima i uslugama, poticanje cjelogodišnjeg turizma)

NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Cestica, TZP Sjever Zagorja / Cestica
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. – 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• rješavanje imovinsko pravnih odnosa • izrada projektne tehničke dokumentacije, ishođenje dozvola • uređenje interpretacijskog centra i edukativnih sadržaja uz centar • uređenje prilaznih puteva, parkirališta; vanjsko uređenje s pripadajućom urbanom opremom
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	više od 1 mil. EUR
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Konzervatorska podloga • Geodetski elaborat • Idejni projekt • Glavni projekt • Marketinška studija
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	IZGRADNJA I UREĐENJE INTERPRETACIJSKOG CENTRA ŠPILJA VINDIJA, OPĆINA DONJA VOĆA
OPIS PROJEKTA	Cilj projekta je izgradnja interpretacijskog centra koji će prezentirati kulturnu, povijesnu, prirodnu i znanstvenu baštinu Špilje Vindija. Planirana je zgrada centra s interpretacijskim postavom u naselju Donja Voća, uređenjem okoliša i parkiralištem nedaleko špilje.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Projekt će pridonijeti očuvanju i promociji prirodne i kulturne baštine, poticanju znanstvenog istraživanja te razvoju lokalne zajednice kroz turizam.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Varaždinska županija/ Donja Voća
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025.-2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Raspisivanje i provedba urbanističko-arhitektonsko-dizajnerskog natječaja • Odabir najboljeg idejnog rješenja • Izrada projektne-tehničke dokumentacije i ishođenje dozvola • Izgradnja interpretacijskog centra i prateće infrastrukture
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura (9 mil eur)

POTREBNA STUDIJSKA/PROJEKTA DOKUMENTACIJA	• Idejno rješenje. • Glavni i izvedbeni projekti s troškovnicima. • Projektno-tehnička dokumentacija.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	NASTAVAK PREHISTORY PROJEKTA KROZ RADIONICE I POVEZIVANJE S MUZEJOM KRAPINSKIH NEANDERTALACA, OPĆINA DONJA VOĆA
OPIS PROJEKTA	Projekt je usmjeren na istraživanje i valorizaciju Špilje Vindije u Donjoj Voći, s ciljem utvrđivanja njezine povijesti i značaja. Nastavak je projekta Prehistory koji je Općina Donja Voća već provodila u razdoblju 2018. – 2020. Ovim projektnom aktivnosti bi se nastavile kako bi aktivnosti vezane uz špilju Vindiju postale trajne i redovite tijekom godine.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Projekt doprinosi očuvanju kulturne i prirodne baštine te potiče razvoj održivog turizma kroz istraživanje i promociju značajnih arheoloških lokaliteta.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	Općina Donja Voća, TZP Sjever Zagorja / Špilja Vindija, Donja Voća 2026.-2028.
KLUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Utvrđivanje povijesnog značaja Špilje Vindije • Razvoj interpretacijskih sadržaja za posjetitelje • Održavanje radionica za posjetitelje • Razvoj digitalnih sadržaja • Promocija lokaliteta kroz turističke kanale
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	40.000 eur • Obuhvaća arheološke studije • Speleološka istraživanja • Razvoj interpretacijskih i prezentacijskih materijala za posjetitelje
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	UREĐENJE ŠETNICE I REKREACIJSKIH SADRŽAJA KOD JEZERA U BRODAROVCU, OPĆINA MARUŠEVEC
OPIS PROJEKTA	Projekt obuhvaća rekonstrukciju postojećih jezera u naselju Brodarevec, uključujući uređenje šetnice, odmarališta te postavljanje edukativno-

	informativnih ploča duž novog dijela staze. Planira se i postavljanje mobilnih kućica za odmor, čime će se područje pretvoriti u rekreacijsko-edukativni centar.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Projekt doprinosi očuvanju okoliša kroz revitalizaciju postojećeg vodnog tijela i njegove okolice, potiče ekološku svijest postavljanjem edukativnih ploča te promiče održivi turizam i rekreaciju.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Maruševac / Jezera u naselju Brodarovec
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026. – 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	● Rekonstrukcija i uređenje postojeće akumulacije ● Uređenje šetnice i odmarališta ● Postavljanje edukativno-informativnih ploča ● Postavljanje mobilnih kućica za odmor
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	Elaborat zaštite okoliša izrađen je kao dio pripremne dokumentacije za projekt, s ciljem procjene utjecaja na okoliš i definiranja mjera zaštite tijekom realizacije projekta.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	REALIZACIJA TEMATSKE ŠETNICE “ŽIVOTINJE ZELENDVORA”, OPĆINA PETRIJANEC
OPIS PROJEKTA	Projekt uključuje obnovu i uređenje šetnice koja će prolaziti kroz šumu iza restorana Zelendvor, u naselju Zelendvor. Duž šetnice će biti postavljene informativne ploče te interaktivni sadržaji prilagođeni djeci, odraslima i obiteljima s djecom. Cilj projekta je oživjeti područje, obnoviti nekadašnju šetnicu te povezati je s dugogodišnjom tradicijom uzgoja divljači u Zelendvoru.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Očuvanje prirodnog prostora i edukacija posjetitelja o lokalnoj flori i fauni. Korištenje prirodnih materijala u postavljanju infrastrukture. Povećanje atraktivnosti područja i poticanje održivog turizma. Obnova postojeće infrastrukture umjesto izgradnje nove. Kreiranje novih turističkih sadržaja.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Petrijanec / Zelendvor
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	● Ishođenje odobrenja za postavljanje infrastrukture ● Istraživanje i izrada interpretacijskih sadržaja ● Dizajn i postavljanje info ploča te interaktivnih elemenata ● Obnova šetnice i prilagodba postojećih staza ● Uređenje prostora u skladu s prirodnim okolišem

	Promocija i uključivanje lokalne zajednice
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	50.000 eur - Plan uređenja i održavanja šetnice - Interpretacijski materijali za informativne ploče - Projektna dokumentacija za infrastrukturu šetnice
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	
IZGRADNJA VIDIKOVCA KOD KAPELE SV. VUKA, OPĆINA KLENOVNIK	
OPIS PROJEKTA	Projekt predviđa izgradnju vidikovca u naselju Vukovoj, na koti 490,50 metara nadmorske visine. Vidikovac će biti visok 20 metara, a njegov položaj omogućit će panoramski pogled na povijesne i prirodne znamenitosti područja, uključujući dvorac Klenovnik i okolne zagorske brege.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Razvoj turističke ponude Općine Klenovnik i Varaždinske županije. Promocija prirodne i kulturne baštine kroz uređenje prostora oko kapele sv. Vuka. Očuvanje krajobraza i edukacija posjetitelja o lokalnoj povijesti i ekosustavu. Povećanje atraktivnosti područja za posjetitelje i potencijalne investitore u turizmu. Kreiranje nove turističke atrakcije na području destinacije.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Klenovnik / Kapela sv. Vuka, Vukovoj
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2024.-2025.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Izgradnja vidikovca visine 20 metara, na strateškoj lokaciji nedaleko kapele sv. Vuka. - Uređenje pristupnih staza i okoliša oko vidikovca i kapele. - Postavljanje interpretacijskih ploča s informacijama o kulturnoj i prirodnoj baštini. - Povezivanje s cikloturističkim i drugim rutama u Općini Klenovnik i Varaždinskoj županiji. - Osiguravanje dodatnog financiranja za dovršetak projekta
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	125.200 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	- Izrada glavnog projekta i ishođenje građevinske dozvola. - Studija utjecaja na okoliš (ako je potrebna). - Plan financiranja i prijave na natječaje za dodatna sredstva

PROJEKT OD POSEBNOG
ZNAČAJA ZA RAZVOJ
DESTINACIJE

NE

NAZIV PROJEKTA	UREĐENJE PARK-ŠUME U SKLOPU ARBORETUMA OPEKA, OPĆINA
OPIS PROJEKTA	Projekt obuhvaća rekonstrukciju i uređenje povijesnog perivoja u Arboretumu Opeka, jednog od najznačajnijih hortikulturnih objekata u Hrvatskoj. Revitalizacija uključuje: obnovu perivoja i staza na površini od 23 hektara, sadnju 279 novih stabala i više od 12.000 grmova, uređenje središnje tratine i nekadašnjeg bazena, koji će postati pozornica za glazbene izvedbe, izgradnju senzornog vrta, prilagođenog osobama s invaliditetom, uređenje povrtnjaka i voćnjaka, gdje će se saditi autohtone sorte bilja, postavljanje vrtnih paviljona, sjenica i info-točke za posjetitelje.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Ekološka revitalizacija kroz sadnju velikog broja stabala. Očuvanje kulturne baštine koju Arboretum predstavlja. Povećanje turističke atraktivnosti Arboretuma Opeka kao jednog od glavnih turističkih mamaca destinacije.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	Varaždinska županija / Marčan, Općina Vinica 2025.-2026.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Obnova i zaštita postojećih biljnih vrsta u arboretumu. • Izgradnja novih atrakcija – senzorni vrt, perivoj ispred dvorca, jezero i povrtnjak. • Revitalizacija povijesnih elemenata, uključujući nekadašnji bazen koji će postati koncertna pozornica. • Postavljanje info-točke i ugostiteljskih sadržaja u Vrtlarevoj kući. • Uređenje staza i prostora za manifestacije na otvorenom
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura (10,3 milijuna eura, od čega je 6,6 milijuna eura bespovratnih EU sredstava)
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Glavni projekt revitalizacije. • Dokumentacija za prijavu na EU fondove. • Plan održivog razvoja i krajobrazne obnove.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA		UREĐENJE RAZGLEDNE TOČKE I VIDIKOVCA NA WINE&WALK RUTI, OPĆINA CESTICA
OPIS PROJEKTA	Izgradnja vidikovca s pratećim outdoor sadržajem (info punkt (podest), izletničko odmorište s urbanom opremom te izgradnjom zip linea u drugoj fazi projekta)	
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Ekološka i okolišna održivost (očuvanje prirodnog krajolika, promicanje održivog turizma). Razvoj održivog turizma i diverzifikacija turističke ponude (povećanje atraktivnosti destinacije, povezivanje eno-gastronomije i outdoor turizma, produženje turističke sezone). Gospodarski i društveni utjecaj na lokalnu zajednicu (poticanje lokalnog gospodarstva, suradnja s lokalnim proizvođačima).	
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Cestica, TZP Sjever Zagorja / Dubrava Križovljanska	
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. – 2029.	
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Uređenje okoliša na lokaciji, izvedba povišenog podesta na lokaciji • Projektiranje vidikovca i ishođenje potrebnih dozvola za izgradnju • Izgradnja vidikovca, visine min. 10 m; uređenje popratnih sadržaja (sanitarni čvorovi i sl.) • Projektiranje zip linea (iznad vinograda) i ishođenje potrebnih dozvola za izgradnju • Izgradnja zip linea (iznad vinograda) koji povezuje vidikovac i susjedni breg	
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA / IZNOS VLASTITOG FINANCIRANJA	više od 1 mil. EUR	
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Izrada idejnog projekta • Izrada glavnog projekt i ishođenje građevinske dozvole (vidikovac i zip-line) • Građevinska dozvola (za vidikovac i zip line)	
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA	

NAZIV PROJEKTA		ODRŽAVANJE MANIFESTACIJE “DANI DVORACA SJEVERA ZAGORJA - DVORFEST” U SVIBNJU, PODRUČJE VIŠE UDRUŽENIH OPĆINA
OPIS PROJEKTA	Dvorfest je manifestacija osmišljena kako bi povezala kulturnu baštinu brojnih dvoraca, kurija i utvrda na području Sjevera Zagorja. Cilj je povećati turističku vidljivost dvoraca, posebno onih koji trenutno nemaju namjenu, kroz organizaciju događanja vikendima tijekom svibnja. U projektu prve godine održavanja manifestacije (2025.) sudjeluje pet dvoraca (Klenovnik, Opeka, Maruševac, Križovljangrad, kurija Čalinec), a svaki vikend posvećen je jednoj lokaciji uz vođene ture, radionice, izložbe, predavanja i vinske degustacije.	

DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Promocija kulturne baštine i povijesnih lokaliteta. Očuvanje i valorizacija dvoraca kroz edukativne i turističke aktivnosti. Korištenje prirodnih i lokalnih resursa (vina, rukotvorina, radionica). Razvoj predsezonske turističke ponude, čime se povećava broj posjetitelja u razdoblju slabijeg turističkog prometa.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja, udružene Općine / na više lokacija na Sjeveru Zagorja
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. – trajno, jednogodišnja manifestacija
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Organizacija vođenih tura, radionica i kulturnih događanja • Postavljanje izložbi starih fotografija dvoraca • Organizacija vinskog piknika i degustacija lokalnih proizvoda • Promocija manifestacije kroz tiskane i digitalne materijale • Nabava potrebnog inventara • Fotografiranje i medijska promocija manifestacije
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	13.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Plan organizacije manifestacije • Definiranje programa manifestacije • Izrada promotivnih materijala (plakati, letci, digitalne najave)
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	JAČE POZICIONIRANJE LOKALNIH VINA NA VINSKOJ KARTI REGIJE, PODRUČJE OPĆINA U SASTAVU TZ-A
OPIS PROJEKTA	Projekt je usmjeren na razvoj eno gastro turizma kroz uspostavu vinskih ruta te promociju lokalnih vinara putem više manifestacija i događanja kroz godinu. Cilj je povezati vinarije, kulturne i prirodne atrakcije te ugostiteljske objekte u jedinstvenu turističku ponudu.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Ekonomski aspekt: Povećanje prihoda lokalnih vinara i ugostitelja, stvaranje novih radnih mjesta i poticanje razvoja poduzetništva. Socijalni aspekt: Očuvanje tradicije i kulturne baštine, jačanje zajedništva i angažmana lokalne zajednice.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja, udružene Općine, vinari i ugostitelji, udruge / područje cijele turističke zajednice
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026. - trajno
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Istraživanje i planiranje: analiza i definiranje vinarija koje aktivno posluju, definiranje kulturnih i prirodnih atrakcija te izrada plana razvoja vinskih ruta.

	• Uspostava vinskih ruta: definiranje, označavanje i promocija vinskih cesta, uključujući izradu signalizacije za označavanje vinskih ruta, izradu informativnih materijala i digitalnih vodiča. • Organizacija manifestacija: Planiranje i provedba vinskih manifestacija, degustacija i kulturnih događanja. • Edukacija i suradnja: Edukacija lokalnih vinara i ugostitelja o promociji i brendiranju vina, prezentaciji vina i sljubljivanju vina s jelima (za ugostitelje), te poticanje suradnje među dionicima. • Marketing i promocija: Razrada marketinškog plana za promociju vinskih ruta i manifestacija na nacionalnoj i međunarodnoj razini.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	250.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Studija izvedivosti: Analiza tržišta, potencijala vinskog turizma i utjecaja na lokalnu zajednicu. • Projektni dokumenti za infrastrukturu: Elaborat za označavanje vinskih ruta, instalacija info-punktova na izabranim lokacijama. • Marketinški plan: Strategija promocije vinskih ruta i manifestacija, uključujući digitalne i tiskane materijale. • Plan edukacije: Programi za obuku lokalnih vinara i ugostitelja o standardima kvalitete i održivog turizma.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	IZRADA TISKANIH I DIGITALNIH PROMOTIVNIH MATERIJALA
OPIS PROJEKTA	Cilj je razviti tiskane i digitalne promotivne materijale koji će predstaviti vinske ceste, vinarije, kulturne znamenitosti i manifestacije ovih općina. Materijali će uključivati brošure, vodiče, bogat sadržaj web stranice i mobilne aplikacije, s naglaskom na interaktivne sadržaje i vizualnu privlačnost.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Ekonomski aspekt: Povećanje broja posjetitelja i prihoda lokalnih vinara, ugostitelja i turističkih objekata. Socijalni aspekt: Očuvanje i promocija kulturne baštine, jačanje identiteta zajednice i poticanje suradnje među lokalnim stanovništvom. Ekološki aspekt: Poticanje održivog turizma i ekološke proizvodnje vina.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja / područje cijele turističke zajednice
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. - trajno
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Istraživanje i planiranje: Analiza postojećih vinskih ruta, kulturnih znamenitosti i manifestacija, te izrada strategije promocije.

	• Izrada sadržaja: Prikupljanje informacija, fotografija i video materijala za tiskane i digitalne materijale. • Dizajn i produkcija: Razrada vizualnog identiteta, dizajn brošura, vodiča, web stranica i mobilnih aplikacija. • Distribucija i promocija: Distribucija tiskane građe na ključnim lokacijama i promocija digitalnih materijala putem društvenih mreža, web stranica i turističkih portala. • Evaluacija i prilagodba: Praćenje učinkovitosti promotivnih materijala i prilagodba strategije prema povratnim informacijama korisnika.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	50.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Projektne dokumente za dizajn i produkciju: Specifikacije za tiskane materijale, web stranice i mobilne aplikacije. • Marketinški plan: Plan promocije i distribucije materijala.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	OSMIŠLJAVANJE I STVARANJE OPĆIH PJEŠAČKIH I BIKIKLISTIČKIH RUTA, PODRUČJE VIŠE UDRUŽENIH OPĆINA
OPIS PROJEKTA	Projekt "Osmišljavanje i stvaranje općih pješačkih i biciklističkih ruta" usmjeren je na razvoj održivih turističkih ruta koje povezuju šest udruženih općina na sjeveru Zagorja: Cestica, Donja Voća, Klenovnik, Maruševec, Petrijanec i Vinica. Cjelokupni projekt uključuje kreiranje mreže pješačkih i biciklističkih staza koje će posjetiteljima omogućiti istraživanje kulturno-povijesnih, prirodnih i drugih atrakcija na području TZ-a, u kombinaciji s eno-gastro ponudom.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Ekonomski aspekt: Povećanje broja turista i posjetitelja, stvaranje novih radnih mjesta u turizmu, ugostiteljstvu i održavanju ruta. Socijalni aspekt: Promocija zdravog načina života kroz pješačenje i biciklizam, jačanje zajedništva među općinama, te poticanje lokalne zajednice na aktivno sudjelovanje u razvoju turizma. Ekološki aspekt: Očuvanje prirodnih resursa, poticanje ekološkog turizma i aktivnog odmora, smanjenje emisije CO2 poticanjem korištenja ekološki prihvatljivih sredstava (bicikli).
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja, udružene općine / područje cijele turističke zajednice
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. - trajno
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Istraživanje i planiranje: Identifikacija i analiza postojećih staza, pristupnih točaka i prirodnih atrakcija. Izrada planova za

	definiranje i markiranje novih staza, u skladu s topografijom i ekološkim zahtjevima. ● Projektiranje ruta: Definiranje i označavanje pješačkih i biciklističkih ruta, stvaranje jasnih smjernica za korisnike, postavljanje informativnih tabli, signalizacijskih oznaka, te kreiranje sigurnosnih mjera za korisnike. ● Izgradnja infrastrukture: Izgradnja potrebnih objekata i postavljanje pripadajuće opreme (npr. odmorišta, klupa, biciklističkih punktova za popravak bicikala) te usklađivanje rute s prirodnim i kulturnim znamenitostima. ● Marketing i promocija: Razvijanje marketinškog plana za promociju ruta putem digitalnih kanala, izrada tiskane i digitalne promocije (brošura, web stranica, mobilne aplikacije). Promocija ruta na turističkim sajmovima i manifestacijama. ● Izrada plana održavanja ruta (košnja, redovito skupljanje smeća, i sl.)
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	100.000 eur (obuhvaća troškove istraživanja, projektiranja ruta, infrastrukture, oznaka, marketinga i promocije)
PROCIJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	● Studija izvedivosti: Analiza potencijala za razvoj pješačkih i biciklističkih ruta u šest općina, istraživanje tržišta i ciljnih skupina, te izrada ekoloških smjernica za projekt. ● Projektne dokumentacije za infrastrukturu: Planiranje staza, odmornih točaka, signalizacije i svih potrebnih objekata za korisnike. ● Marketinški plan: Strategija za promociju ruta putem različitih kanala, uključujući društvene mreže, web stranice, tiskane materijale i partnerske uloge na manifestacijama. ● Plan održavanja: Dugoročni plan održavanja i brige o okolišu
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	OSMIŠLJAVANJE I REALIZACIJA TEMATSKE KRUŽNE STAZE "TRAGOM NEANDERTALACA" KOD ŠPILJE VINDIJE, OPĆINA DONJA VOĆA
OPIS PROJEKTA	Projekt "Osmišljavanje i realizacija tematske kružne staze 'Tragom Neandertalaca' kod Špilje Vindije, općina Donja Voća" usmjeren je na razvoj edukativne turističke staze koja će povezivati naselje Donja Voća i Špilju Vindiju (koja se nalazi u Rijeci Voćanskoj), kao i budući interpretacijski centar sa samim nalazištem. Staza će prolaziti šumskim putevima s ciljem stvaranja dodatnog motiva za posjetitelje i produbljivanja znanja o životu neandertalaca i važnosti same špilje. Staza će uključivati nenametljive interpretativne elemente, dizajnirane kako bi se integrirali u prirodni okoliš, a posjetiteljima omogućili interaktivne doživljaje učenja o povijesti i arheološkoj baštini.

DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Stvaranje novih turističkih sadržaja koji će privući posjetitelje. Edukacija posjetitelja o značaju neandertalske baštine i prirodne okoline, te uključivanje lokalne zajednice u stvaranje turističke ponude. Promocija ekoturizma i održivog pristupa turizmu, očuvanje prirodnih resursa i promicanje odgovornog ponašanja u prirodi. Staza će biti dizajnirana tako da minimizira utjecaj na okoliš i promiče zaštitu prirodnih lokaliteta.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja, Općina Donja Voća / Slivarsko
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026.-2027.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Istraživanje i planiranje: Prikupljanje podataka o povijesti i značaju Špilje Vindije, istraživanje mogućnosti za stazu i odabir prikladnih prirodnih elemenata za interpretaciju. Analiza topografije, šumskih puteva i mogućnosti integriranja staze u okoliš. • Dizajn staze: Projektiranje staze u skladu s prirodnim okolišem, stvaranje interaktivnih interpretativnih točaka (tablice, instalacije, audio vodiči). Osiguranje pristupačnosti i sigurnosti za pješake. • Izgradnja infrastrukture: Implementacija staze, postavljanje informativnih i interpretativnih točaka, instalacija potrebnih objekata kao što su odmorišta, klupe, i sigurna prijelaza. Korištenje ekološki prihvatljivih materijala i tehnologija. • Marketing i promocija: Razvoj marketinške kampanje za promociju staze i centra, uključujući tiskane i digitalne materijale (brošure, web stranica, društvene mreže). Aktivna promocija projekta kroz suradnju s turističkim agencijama, medijima i sudjelovanje na turističkim sajmovima. • Obuka i suradnja: Edukacija lokalnog stanovništva i turističkih radnika o značenju staze i centra, organizacija vođenih tura i edukativnih programa za posjetitelje.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	30.000 eur.
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Studija izvedivosti: Analiza povijesnog i kulturnog značaja Špilje Vindije, istraživanje mogućnosti za uspostavu staze i definicija interpretativnih elemenata. • Projektne dokumentacije za infrastrukturu: Detaljan plan staze, pozicija interpretativnih točaka • Marketinški plan: Strategija za promociju staze, plan za distribuciju promotivnih materijala i marketinške aktivnosti. • Plan održavanja: Plan za dugoročno održavanje staze, interpretacijskih točaka, uključujući nadzor i obnovu infrastrukture, edukaciju lokalnog stanovništva te angažman u zaštiti okoliša.

PROJEKT OD POSEBNOG
ZNAČAJA ZA RAZVOJ
DESTINACIJE

NE

NAZIV PROJEKTA	UREĐENJE BICIKLISTIČKO-PJEŠAČKE STAZE OD SPORSTKO-REKREATIVNOG CENTRA "IVA" U DONJEM LADANJU DO SEOSKOG TURIZMA NA OPG MARTINČEVIĆ, OPĆINA MARUŠEVEC
OPIS PROJEKTA	Projekt je usmjeren na uređenje biciklističko-pješačke staze koja povezuje dvije točke: sportsko-rekreacijski centar "Iva" u Donjem Ladanju i OPG Martinčević, koji nudi ugostiteljske usluge u seoskom turizmu. Staza će pratiti tok rijeke Plitvice uz postojeći poljski put i bit će dugačka oko 6 kilometara. U sklopu projekta bit će postavljeni odmorišta i informativne ploče, a staza će biti prilagođena za pješake i bicikliste. Ovaj projekt ima za cilj poticanje aktivnog turizma i poboljšanje infrastrukture za posjetitelje.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Povećanje turističkog prometa i prihoda od turizma kroz povezivanje turističkih objekata (sportsko-rekreacijski centar i OPG). Poticanje zdravog načina života kroz biciklizam i pješčenje, jačanje lokalne zajednice i suradnje između turističkih objekata. Razvoj ekoturizma i promicanje održivog transporta kroz biciklizam, očuvanje prirodnog okoliša uz rijeku Plitvicu, te poticanje odgovornog ponašanja u prirodi.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Maruševac, TZP Sjever Zagorja, OPG Martinčević / područje uz tok rijeke Plitvice u Općini Maruševac
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2027. - 2028.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Istraživanje i planiranje: Analiza postojeće infrastrukture (poljski put uz rijeku Plitvicu), definiranje aktivnosti za uređenje staze, te odabir najboljih lokacija za odmorišta i informativne ploče. • Projektiranje staze: Planiranje biciklističke i pješačke staze. • Izgradnja infrastrukture: Uređenje staze, postavljanje klupa, informativnih ploča, te postavljanje signalizacije. Korištenje ekološki prihvatljivih materijala za stazu i odmorišta. • Marketing i promocija: Razvijanje promotivnih materijala, uključujući brošure, web stranice, društvene mreže, te organizacija promotivnih aktivnosti (kao što su biciklističke ture i vođene šetnje). • Obuka i suradnja: Edukacija lokalnih turističkih radnika i posjetitelja o koristi biciklističkog i pješačkog turizma, te organizacija tura koje uključuju obje točke na stazi (Sportsko-rekreacijski centar "Iva" i OPG Martinčević).
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	35.000 eur

PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Studija izvedivosti: Analiza postojećih uvjeta za izgradnju staze, istraživanje tržišta i ciljne skupine biciklista i pješaka, te ekološke smjernice za projekt. • Projektne dokumentacije za infrastrukturu: Detaljan plan staze, odmorišta, signalizacije, klupa, te postavljanje informativnih ploča. • Marketinški plan: Strategija za promociju staze, uključujući tiskane materijale i online promociju, kao i aktivnosti za privlačenje turista. • Plan održavanja: Dugoročni plan održavanja staze, odmorišta i infrastrukture, uključujući nadzor, popravke i obnovu prema potrebi.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	REALIZACIJA PROJEKTA „KULTURNI CENTAR ŽELENDVOR“ KOJI UKLJUČUJE IZGRADNJU INTERAKTIVNOG CENTRA U PODRUMU VLASTELINSTVA GROFA BOMBELLES I LIJETNE POZORNICE, OPĆINA PETRIJANEC
OPIS PROJEKTA	Projekt uključuje obnovu i prenamjenu povijesne zgrade bivšeg vlastelinstva grofova Bombelles u Zelendvoru, koja je ranije služila u gospodarske svrhe. Građevina, izgrađena u prvoj polovici 19. stoljeća, nalazi se unutar granica zaštićenog kulturnog dobra – Grobne kapele Bombelles. Plan je urediti prostor kako bi služio za društvene i kulturne aktivnosti mještana i posjetitelja.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Očuvanje kulturne baštine kroz obnovu zaštićene povijesne građevine. Razvoj kulturnog i društvenog života lokalne zajednice. Povećanje turističke ponude Općine Petrijanec kroz revitalizaciju povijesnog lokaliteta.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Petrijanec / Zelendvor
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026.-2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Obnova i izgradnja građevine (407 m²) i dvorišta (661 m²). • Opremanje prostora za kulturne i društvene aktivnosti. • Očuvanje kulturno-povijesnog značaja lokaliteta kroz konzervatorske radove
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Glavni projekt obnove i prenamjene objekta. • Konzervatorski elaborat zbog statusa zaštićenog kulturnog dobra.

NAZIV PROJEKTA		REALIZACIJA TEMATSKOG ADRENALINSKOG PARKA U STRMCU PODRAVSKOM, OPĆINA PETRIJANEC
OPIS PROJEKTA		Projekt podrazumijeva izgradnju adrenalinskog parka na lokaciji NK Drava Strmec. S obzirom na to da nogometni klub više ne koristi prostor za vlastite aktivnosti, planira se prenamjena i uređenje prostora u adrenalinski park prvenstveno namijenjen djeci i mladima. Blizina rijeke Drave i gradova Varaždina i Ormoža daje projektu turistički potencijal. Podjelu parka na 8 zona, uključujući dječju zonu, adrenalinske zone, sportske terene i rekreacijske površine. Uređenje postojećeg objekta – svlačionice, sanitarni čvorovi i ugostiteljski objekt. Izgradnju zona za sjedenje i odmor te zipline povezan s adrenalinskim zonama. Reorganizaciju postojećeg nogometnog terena u sportske terene za nogomet, košarku, odbojku na pijesku i tenis. Uređenje okoliša uz očuvanje postojećih stabala i sadnju novih biljnih vrsta.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI		Korištenje prirodnih i ekološki prihvatljivih materijala (drvo, šljunak). Zaštita i očuvanje postojećeg drveća uz dodatno ozelenjavanje prostora. Razvoj sportsko-rekreacijske infrastrukture koja potiče aktivni turizam. Prenamjena zapuštenog prostora u atraktivnu lokaciju za lokalnu zajednicu i turiste.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE		Općina Petrijanec / Strmec Podravski
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA		2023. - 2026.
KLUJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA		Izgradnja adrenalinskog parka s različitim zonama za sport i rekreaciju. Uređenje postojećeg objekta u sklopu parka za potrebe ugostiteljstva i organizacije događanja. Postavljanje zipline-a, dječjih igrala i zona za motoriku i balans. Obnova postojećeg sportskog terena i prenamjena u multifunkcionalna igrališta. Uređenje parkirališta i prometne infrastrukture kako bi park bio lako dostupan. Očuvanje ekosustava kroz sadnju stabala i zelenih površina.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA		240.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE		• Glavni projekt (izrađen u rujnu 2023.). • Prostorno-planska dokumentacija (PPU Općine Petrijanec). • Ishođenje dozvola za gradnju • Plan upravljanja okolišem zbog blizine rijeke Drave. • Financijska analiza i strategija razvoja adrenalinskog turizma.

PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA
--	----

NAZIV PROJEKTA	OBLIKOVANJE PJEŠAČKE I BICIKLISTIČKE TURE VEZANE UZ MARIJIN PUT U KLENOVNIKU, OPĆINA KLENOVNIK
OPIS PROJEKTA	Razvoj tematske pješačke staze, srednje zahtjevnosti, koja prati postojeći Marijin put. Staza će biti kružnog tipa, počinjati od dvorca Klenovnik, prolaziti kroz kapelu sv. Vuka, nastaviti do vidikovca s panoramskim pogledima na okolni krajolik, te se vraćati kroz šumu i vinograde natrag u centar općine Klenovnik. Projekt će uključivati postavljanje QR kodova duž staze, omogućujući posjetiteljima da putem mobilnih uređaja skeniraju kodove i saznaju više o povijesti Klenovnika, važnosti kapele sv. Vuka, te značajnim točkama u krajoliku tijekom pogleda s vidikovca. Vođena tura ovom stazom održavat će se nekoliko puta kroz godinu, a svakako tijekom održavanja manifestacije „Dani dvoraca Sjevera Zagorja“.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Ekonomski aspekt: Povećanje turističkog prometa kroz promociju kulturne baštine i prirodnih ljepota Klenovnika, stvaranje novih radnih mjesta u turizmu i ugostiteljstvu, te poticanje lokalnog gospodarstva. Socijalni aspekt: Očuvanje kulturne baštine, jačanje identiteta zajednice, poticanje zajedničkog djelovanja i suradnje među lokalnim stanovništvom, te edukacija posjetitelja o povijesti i tradiciji Klenovnika. Ekološki aspekt: Promocija ekoturizma i održivog turizma, očuvanje prirodnih resursa, te poticanje odgovornog ponašanja u prirodi kroz edukaciju o važnosti očuvanja okoliša.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja, Općina Klenovnik / Klenovnik, Vukovoj
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2027.-2028.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Istraživanje i planiranje: Analiza postojećeg Marijinog puta, identifikacija ključnih točaka interesa (dvorac, kapela sv. Vuka, vidikovac, šumska i vinogradarska područja), te izrada plana staze i sadržaja za QR kodove. • Dizajn i razvoj sadržaja: Izrada edukativnih i informativnih materijala za QR kodove, uključujući tekstove, fotografije i audio-vizualne sadržaje koji će posjetiteljima pružiti detaljne informacije o povijesti Klenovnika, važnosti kapele sv. Vuka i značajnim točkama u krajoliku. • Izgradnja infrastrukture: Instalacija QR kodova na strateškim lokacijama na Marijinom putu, osiguranje pristupačnosti i sigurnosti za pješake. • Marketing i promocija: Razvijanje marketinške strategije za promociju staze i QR kodova, uključujući tiskane i digitalne materijale (brošure, web stranica, društvene mreže), te

	organizaciju promotivnih aktivnosti kao što su vođene ture i edukativni programi. ● Obuka i suradnja: Edukacija lokalnih turističkih radnika i volontera o korištenju QR kodova i pružanju informacija posjetiteljima, te suradnja s lokalnim zajednicama i institucijama za održavanje i promociju staze.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	35.000 eur
PROCIJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	● Studija izvedivosti: Analiza postojećeg Marijinog puta, identifikacija ključnih točaka interesa, istraživanje tržišta i ciljnih skupina, te ekološke smjernice za projekt. ● Projektne dokumentacije za infrastrukturu: Definiranje staze, pozicija QR kodova, informativnih ploča i signalizacije, te projektiranje pristupačnosti i sigurnosti staze. ● Marketinški plan: Strategija za promociju staze i QR kodova, plan za distribuciju promotivnih materijala i marketinške aktivnosti. ● Plan održavanja: Plan za dugoročno održavanje staze, QR kodova, uključujući nadzor, popravke i obnovu prema potrebi.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	UREĐENJE VINARIJE NA TRGU MATIJE GUPCA, OPĆINA VINICA
OPIS PROJEKTA	Projekt se odnosi na adaptaciju zgrade smještene na Trgu Matije Gupca u Vinici, koji ima značajnu sajmišnu prošlost. Zgrada će biti obnovljena i prilagođena za nove namjene kako bi se omogućilo izlaganje i degustacija vina lokalnih vinara, uz uključivanje kulturne baštine prostora u koji je objekt smješten. Vinarija će biti dana na korištenje Udruzi vinara općine Vinica, čime će se osigurati promocija vinogradarske tradicije te omogućiti posjetiteljima uživanje u lokalnim vinima. U blizini se nalaze kulturno-povijesne znamenitosti, kao što su kurija Patačić i stup srama (pranger), čime će projekt dodatno doprinositi kulturnom turizmu i valorizaciji lokalne baštine.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Obnova povijesne zgrade i njeno prilagođavanje novim funkcijama. Stvaranje novih radnih mjesta i poticanje razvoja turizma u općini Vinica. Poticanje zajedništva kroz udrugu vinara, koja okuplja lokalne proizvođače i uključuje širu zajednicu u kulturne i društvene aktivnosti. Promicanje lokalnih vinogradara i očuvanje tradicije proizvodnje vina, uz primjenu ekoloških principa u poljoprivredi. Razvoj vinskog turizma koji povezuje povijesnu baštinu i autohtonu proizvodnju vina.

NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Vinica / Vinica
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. - 2027.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	● Adaptacija zgrade – projektiranje i izvođenje građevinskih radova na prilagodbi prostora za vinariju. ● Opremanje prostora – nabava potrebne opreme za prezentaciju i degustaciju vina. ● Organizacija i promocija – planiranje marketinških aktivnosti, organizacija događanja, izložbi i degustacija za posjetitelje. ● Suradnja s lokalnim zajednicama i institucijama – poticanje suradnje s kulturnim, obrazovnim i turističkim institucijama za povećanje vidljivosti projekta.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	50.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	● Idejni projekt obnove ● Građevinski projekt ● Plan promocije i analiza tržišta vinskog turizma
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	UREĐENJE REKREACIJSKE STAZE UZ DRAVU, OPĆINA CESTICA
OPIS PROJEKTA	Podrazumijeva uređenje staze koja prati tok rijeke Drave od ribičke kuće u Velikom Lovrečanu do naselja Otok Virje. Planira se označavanje i uređenje puteva, opremanje urbanom opremom te hortikulturno uređenje prostora, s ciljem stvaranja atraktivnog prirodnog i rekreacijskog područja. Staza će služiti za šetnju, biciklizam, promatranje prirode i edukacijske aktivnosti.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Ekološka održivost (minimalne intervencije u okolišu i korištenje prirodnih materijala). Društvena održivost (povećanje dostupnosti prirode široj javnosti, uključujući rekreativce i turiste). Gospodarska održivost (doprinos razvoju turizma u regiji, poticanje lokalnog ugostiteljstva i pružanja usluga vezanih uz outdoor aktivnosti (npr. najam bicikla, kajaka i sl.). Zaštita prirode (doprinos očuvanju bioraznolikosti Dravskog područja).
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Cestica / TZP Sjever Zagorja
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025 . – 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	● Izrada elaborata i ishođenje druge potrebne dokumentacije ● Označavanje i uređenje puteva ● Opremanje urbanom opremom ● Uređenje pratećih objekata

	Hortikulturno uređenje mosta, manja pristaništa, manje platforme, vidikovci i sl. (moguće izdvajanje u posebne projekte)
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	više od 1 mil. EUR
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	- Studija utjecaja na okoliš (ako je primjenjivo) - Arhitektonski projekt - Projekt hortikulturnog uređenja - Troškovnik izvođenja radova i opreme
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	UREĐENJE VODENOG PARKA, OPĆINA CESTICA
OPIS PROJEKTA	Projekt "Vodeni park Cestica" planira izgradnju zabavnog vodenog parka koji će uključivati osnovnu građevinu sa zatvorenim bazenom, vanjski kompleks kupališta, spray park, te pomoćne građevine za tuševe, točionik, kutak za sjedenje i baby kutak. Osnovna građevina osim bazena imat će i podrum (za smještaj bazenske tehnike) i prizemlje (sadržaj poput restorana, saune, fitnessa, bazena i svlačionica). Prateća građevina će obuhvaćati svlačionice, sanitarije i prostor za prodaju karata. Projekt također uključuje infrastrukturu za vanjske bazene, WC-e i pristupne puteve.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Stvaranje novih radnih mjesta i poticanje turizma, čime se doprinosi gospodarskoj aktivnosti regije. Osiguranje pristupa zabavnim sadržajima za širu populaciju, uključujući osobe s invaliditetom. Održivo upravljanje vodnim resursima kroz sustave za pročišćavanje vode i ekološke tehnologije. Povećanje dostupnosti zabavnih i rekreacijskih sadržaja za lokalnu zajednicu i turiste.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Cestica / Cestica
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026. - 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Izgradnja osnovne građevine u kojoj je smješten unutarnji bazen s bazenskom tehnikom, wellness & spa (sauna, fitness) i restoran - Izgradnja vanjskog kompleksa kupališta – vanjski bazeni, spray park, pomoćne građevine (tuševi, točionik, kutak za sjedenje, baby kutak). - Prateće građevine – svlačionice, sanitarije za posjetitelje i osobe s poteškoćama, WC-i i spremišta. - Drugi infrastrukturni radovi – parking, pristupni putevi, sustavi za vodu i energiju, prostor za prodaju karata. - Edukacija i promocija – poticanje korištenja objekta kroz marketing, promociju wellness i zabavnih sadržaja.

PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura (6.5 mil)
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	Projektna dokumentacija: • Idejni projekt izgradnje vodenog parka Studije i dozvole: • Studija utjecaja zahvata na okoliš • Građevinska dozvola • Sanitarna i ekološka studija • Uvjerenje o usklađenosti s propisima za sigurnost i zdravlje posjetitelja Marketinški plan: • Plan promocije vodenog parka i usluga koje nudi
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	ADAPTACIJA PODRUMA ETNO KUĆE U GORNJOJ VOĆI U PRODAJNO-IZLOŽBENI PROSTOR LOKALNIH VINA, OPĆINA DONJA VOĆA
OPIS PROJEKTA	Projekt "Uređenje Etno kuće Donja Voća" ima za cilj integrirati tradicijske vrijednosti i suvremene interpretacijske tehnike kako bi se stvorilo održivo mjesto za edukaciju, promociju i očuvanje lokalne povijesti i kulture. Projekt će se fokusirati na eno-gastro baštinu Donje Voće, istražujući i predstavljajući isprepletenost vinske tradicije s svakodnevnim životom lokalnog stanovništva. Kroz modernizaciju infrastrukture, prostor će postati središnji punkt za kulturne sadržaje, vinske degustacije i izložbe.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Osiguranje održivog turizma kroz očuvanje kulturne baštine i jačanje kulturnih i povijesnih vrijednosti. Poticanje socijalne kohezije kroz edukativne aktivnosti i kulturne događaje. Očuvanje i promocija prirodne i kulturne baštine, uz razvoj lokalne zajednice i malih poduzetnika. Uvođenje suvremenih interpretacijskih tehnika koje će omogućiti bolju prezentaciju lokalne tradicije.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Donja Voća / Gornja Voća
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026. - 2027.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Renovacija i modernizacija objekta – izgradnja natkrivene vanjske terase, uređenje interijera etno kuće, vinskog podruma i katova. • Infrastrukturni radovi – uređenje parkirališta i pristupnih puteva • Edukacija i kulturne aktivnosti – organizacija izložbi, multimedijalnih prezentacija, manifestacija s ciljem promocije

	lokalne eno gastro ponude i edukacija o lokalnoj eno-gastro baštini. ● Promocija i turizam – povećanje turističke ponude kroz vinske degustacije, prodaju lokalnih proizvoda i kulturne događaje. ● Unaprijeđenje poslovanja – poboljšanje konkurentnosti regije kroz unaprijeđeni turizam i nove poslovne prilike.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	250.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	● Idejni projekt obnove i modernizacije Etno kuće ● Glavni projekt ● Kulturalna studija i plan za očuvanje kulturne baštine ● Plan promocije vinskog turizma i kulturnih aktivnosti.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA	
UREĐENJE UGOSTITELJSKOG OBJEKTA U "MOTELU" KRAJ ARBORETUMA OPEKA (RESTORAN, SMJEŠTAJ), OPĆINA VINICA	
OPIS PROJEKTA	Projekt obnove i prenamjene postojeće zgrade motela kod Arboretuma Opeka predviđa njenu transformaciju u baštinski ugostiteljsko-smještajni objekt s restoranom. Cilj projekta je unaprijediti turističku ponudu Općine Vinica i omogućiti kvalitetan smještaj posjetiteljima Arboretuma Opeka, obnovljenog dvorca te ostalih znamenitosti u okolici.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Prenamjenom postojeće građevine izbjegava se dodatna gradnja i čuva se povijesni karakter lokacije, a ujedno doprinosi i očuvanju okoliša kroz smanjenje uporabe građevinskog materijala. Projekt doprinosi povećanju smještajnih kapaciteta i omogućava turistima duži boravak, čime se potiče lokalna ekonomija. Planira se korištenje obnovljivih izvora energije i održivih materijala prilikom obnove. Restoran će koristiti namirnice lokalnih proizvođača, čime se dodatno podupire lokalna poljoprivredna proizvodnja.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Vinica / Marčan
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026. - 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	● Izrada projektne i studijske dokumentacije ● Osiguravanje financiranja putem EU fondova i nacionalnih izvora ● Rekonstrukcija zgrade motela u skladu s propisima i standardima ugostiteljsko-smještajnog sektora ● Uređenje restorana i smještajnih kapaciteta ● Otvaranje objekta za posjetitelje i početak rada
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura (3.4 mil.)

PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Idejno rješenje • Glavni projekt • Studija izvodljivosti s analizom troškova i koristi • Studija utjecaja na okoliš (ako je potrebno) • Plan održivog razvoja i poslovni model • Prijava za financiranje iz EU fondova i nacionalnih programa
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	UREĐENJE PARKIRALIŠTA U OKOLINI ARBORETUMA OPEKE, OPĆINA VINICA
OPIS PROJEKTA	Projekt uključuje uređenje parkirališta u okolini Arboretuma Opeke kako bi se omogućila bolja pristupačnost posjetiteljima arboretuma, novoobnovljenog Motela i drugih turističkih atrakcija. Osim toga, projekt predviđa stvaranje prostora za održavanje redovitih sajмова lokalnih proizvođača, čime bi se podržala lokalna ekonomija i dodatno obogatila turistička ponuda.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Povećanje posjećenosti Arboretumu Opeka i ostalim atrakcijama, poticanje lokalne ekonomije kroz redovite sajmove i povećanje prihoda lokalnih proizvođača. Poboljšanje pristupačnosti za posjetitelje svih dobnih skupina.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Vinica / Marčan
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2024. - 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Izrada idejnog rješenja i projektne dokumentacije za uređenje parkirališta i sajmišnog prostora. • Dobivanje dozvola i osiguranje financiranja (EU fondovi, nacionalni i regionalni izvori, privatni investitori). • Izvođenje radova – gradnja, proširenje i modernizacija parkirališta
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1. mil eura (10 mil.)
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Studija prometne pristupačnosti i analiza potreba parkirališnih kapaciteta. • Glavni projekt i građevinska dokumentacija za izvođenje radova.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA		UREĐENJE I ADAPTACIJA KURIJE PATAČIĆ TE PRENAMJENA U PREZENTACIJSKI CENTAR, UGOSTITELJSKI OBJEKT I VINARIJU, OPĆINA VINICA
OPIS PROJEKTA		Kurija Patačić, povijesni objekt u Vinici, prolazi kroz postupnu obnovu. Prema najnovijim planovima, objekt će biti prenamijenjen u prezentacijski centar, uz mogućnost ugostiteljske namjene. Cilj projekta je očuvanje kulturne baštine i razvoj turističkih sadržaja u Vinici.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI		Obnova zaštićene kulturne baštine i njezina prilagodba za suvremene potrebe. Razvoj turizma i eno-gastronomije, što može privući posjetitelje i osnažiti lokalnu ekonomiju. Povezivanje s Arboretumom Opeka i ostalim turističkim sadržajima u Vinici.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE		Općina Vinica / Trg Matije Gupca, Vinica
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA		2024. - 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA		• Sanacija i rekonstrukcija objekta uz očuvanje izvorne arhitekture. • Prenamjena kurije u prezentacijski i ugostiteljski prostor. • Obnova fasade i opremanje prostora
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA		Više od 1 mil. eura (2,2 mil. eura)
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE		• Glavni projekt obnove i prenamjene, ishodište potrebnih dozvola • Konzervatorska studija s obzirom na status zaštićene kulturne baštine. • Financijski plan i strategija održivosti.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE		DA

NAZIV PROJEKTA		UREĐENJE INTERPRETACIJSKOG CENTRA "VINICENT", OPĆINA CESTICA
OPIS PROJEKTA		Uređenje povijesnog objekta u Dubravi Križovljanskoj za potrebe interpretacije povijesti i kulture vezane uz lokalnu vinogradarsku proizvodnju uz uspostavu prilagođenih smještajnih jedinica.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI		Očuvanje i valorizacija objekta od kulturnog i povijesnog značaja (očuvanje kulturno povijesne baštine, jačanje svijesti o lokalnim običajima). Razvoj održivog turizma (kreiranje autentičnih turističkih doživljaja, produljenje sezone). Gospodarski i društveni utjecaj na lokalnu zajednicu (poticanje lokalnih OPG-a i proizvođača vina na plasman proizvoda u sklopu centra, uključivanje lokalnog stanovništva u turističke aktivnosti). Pristupačnost i inkluzivnost (prilagodba osobama s invaliditetom). Ekološka održivost i energetska učinkovitost (smanjenje energetske potrošnje, smanjenje ekološkog otiska kroz fokus na lokalnu gastronomsku i vinsku ponudu).
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE		Općina Cestica, TZP Sjever Zagorja / Dubrava Križovljanska

PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. – 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Uređenje prizemlja objekta, • Uređenje podruma objekta • Vanjsko uređenje objekta (ovojnica, stolarija), uređenje stubišta, uređenje 1. kata i tavana; prilagodba osobama s invaliditetom (ugradnja lifta)
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	više od 1 mil. EUR
PROJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Idejni projekt • Glavni projekt • Projekt energetske obnove vanjske ovojnice objekta
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	POTICANJE OTVARANJA NOVIH I TEMATSKIH SMJEŠTAJNIH KAPACITETA, PODRUČJE VIŠE UDRUŽENIH OPĆINA
OPIS PROJEKTA	Cilj je diversifikaciju smještajne ponude u destinaciji koja se trenutno temelji uglavnom na kućama za odmor. S obzirom na to da je ponuda smještaja vrlo jednolična i tematski ograničena, projekt će se fokusirati na stvaranje pozitivne klime za razvoj novih i drugačijih smještajnih kapaciteta, poput kampova, glampinga, ekoloških kuća, malih boutique hotela ili kuća za odmor s tematskim sadržajem. Kroz edukaciju, suradnju s drugim turističkim zajednicama i organiziranje studijskih putovanja, cilj je motivirati lokalne poduzetnike i investitore da investiraju u inovativne smještajne opcije koje će zadovoljiti raznolike potrebe modernih turista. Projekt će obuhvatiti razvoj strategije za uključivanje novih smještajnih kapaciteta u turizam s naglaskom na održivost i ekološki prihvatljiv turizam.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Razvoj novih smještajnih kapaciteta potiče ulaganja u lokalno gospodarstvo, otvara nova radna mjesta u turizmu i ugostiteljstvu, te povećava turistički prihod kroz širenje ponude i privlačenje različitih turističkih skupina. Fokus na ekološki prihvatljiv turizam, u kojem bi novi smještaji (kampovi, glamping, ekološke kuće) bili dizajnirani i implementirani s minimalnim negativnim utjecajem na okoliš, koristeći zelene tehnologije i održive resurse.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja, udružene općine / područje cijele turističke zajednice
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. – 2029. (aktivnosti se nastavljaju i kasnije)
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Istraživanje tržišta i analiza trenutne ponude: Analiza trenutnih smještajnih kapaciteta na području općina, istraživanje tržišta i preferencija turista. Ova faza obuhvatit će istraživanje ponude postojećih smještajnih kapaciteta, anketiranje posjetitelja i

	lokalnih poduzetnika o potrebama za različitim vrstama smještaja (kampovi, glamping, eko-kuće, boutique hoteli). • Edukacija lokalnih poduzetnika: Organiziranje edukacija i seminara za lokalne poduzetnike o novim trendovima u turizmu, razvoju ekoloških smještajnih kapaciteta, glamping industriji i sličnim temama. • Suradnja s turističkim zajednicama i drugim partnerima: Usmjerenje na suradnju s regionalnim turističkim zajednicama, državnim institucijama i privatnim sektorom. Kroz zajedničke inicijative, cilj je stvoriti poticajnu okolinu za privatne investitore, u kojima će se stvoriti povoljan okvir za otvaranje novih smještajnih kapaciteta. • Razvijanje promotivnih materijala i marketing: Razvoj promotivnih alata, uključujući brošure, online platforme, web stranice i društvene mreže, za promoviranje nove smještajne ponude. Također će se raditi na stvaranju brenda za ovu destinaciju koja će biti prepoznatljiva po održivom turizmu i inovativnim smještajnim opcijama. • Priprema i podrška za otvaranje novih smještajnih kapaciteta: Organizacija konzultacija i podrške za poduzetnike koji žele investirati u nove smještajne kapacitete, uključujući pomoć u izradi poslovnih planova, apliciranju za EU fondove i drugim relevantnim financijskim i administrativnim pitanjima.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	50.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKATNE DOKUMENTACIJE	• Analiza tržišta: Detaljna istraživanja tržišta, turističkih trendova, analiza konkurencije i potreba turista, kao i SWOT analiza postojećih smještajnih kapaciteta u regiji. • Edukacijski plan i program: Plan edukacija i radionica za lokalne poduzetnike i investitore, uključujući teme održivog razvoja, ekoloških smještajnih kapaciteta, te <i>best practice</i> modela. • Marketing i promotivna strategija: Plan za promociju nove smještajne ponude, uključujući strategiju oglašavanja, kreiranje online platforme i distribuciju promotivnih materijala. • Plan za podršku poduzetnicima: Struktura podrške za poduzetnike u smislu financijskog savjetovanja, izrade poslovnih planova i aplikacija za EU fondove.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

NAZIV PROJEKTA		UREĐENJE SPORTSKOG CENTRA U VINICI, OPĆINA VINICA, OPĆINA VINICA
OPIS PROJEKTA	Projekt širenja sportsko-rekreativnih sadržaja i terena u sportskom centru Vinice obuhvaća izgradnju i uređenje novih sportskih terena, popratnih sadržaja te infrastrukturnih objekata. Projekt će doprinijeti stvaranju kvalitetne sportske infrastrukture koja će biti dostupna domaćem stanovništvu i posjetiteljima. Planirana je izgradnja novih sportskih terena za nogomet, tenis, košarku i multifunkcionalnih igrališta, postavljanje zaštitnih ograda, opreme za rekreativne aktivnosti te uređenje okoliša s urbanom opremom. Projekt će omogućiti razvoj aktivnog turizma, potaknuti sportske manifestacije i doprinijeti povećanju turističke ponude destinacije.	
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Unaprjeđenje lokalne sportske infrastrukture kao osnove za razvoj aktivnog turizma. Korištenje ekoloških materijala u izgradnji i opremanju sportskih terena. Povećanje pristupačnosti sportskih sadržaja osobama s invaliditetom. Očuvanje zelenih površina. Ugradnja energetski učinkovitih sustava rasvjete i opreme.	
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Vinica / Vinica	
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. – 2029.	
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Izrada projektno-tehničke dokumentacije • Ishođenje potrebnih dozvola • Pripremni radovi i uređenje terena • Izgradnja sportskih terena, popratne infrastrukture i opremanje • Uređenje okoliša • Tehnički pregled i ishođenje uporabne dozvole • Otvorenje sportskog centra	
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	200.000 eur	
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Studija izvodljivosti s analizom troškova i koristi • Idejni projekt • Glavni projekt s troškovnikom • Studija utjecaja na okoliš (ako je primjenjivo) • Lokacijska dozvola	
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE	

NAZIV PROJEKTA		UREĐENJE AUTOKAMPA SA SPORTSKIM SADRŽAJIMA, OPĆINA CESTICA
OPIS PROJEKTA	Razvoj turističke infrastrukture s naglaskom na sportsko-rekreativne sadržaje i smještajne kapacitete u obliku auto-kampa. Kamp će uključivati uređenje infrastrukture i okoliša, izgradnju prostora za šatore i smještaj autodomova (kampera), sportske terene i dječja igrališta, postavljanje 16 mobilnih kućica te izgradnju zajedničkih objekata poput restorana i	

	receptije. Kamp će služiti i kao prostor za organizaciju većih događanja u korist lokalne zajednice. Ukupna površina zahvata iznosi oko 2,5 ha.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Stvaranje novih radnih mjesta, poticanje razvoja turizma, a time i jačanje lokalne ekonomije. Razvoj smještajnih i rekreacijskih sadržaja koji će koristiti lokalnoj zajednici i posjetiteljima, uključujući organizaciju događanja. Razvoj u skladu s principima održivog turizma i ekološkim standardima u pogledu infrastrukture, vodoopskrbe i energetske učinkovitosti. Poticanje kulturnih događanja koja uključuju lokalnu zajednicu i obogaćuju kulturnu ponudu.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	Općina Cestica / Cestica
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2025. - 2029.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	• Uređenje infrastrukture i okoliša – uređenje prostora za kamp, uključujući pristupne prometnice i okoliš. • Izgradnja smještajnih kapaciteta – postavljanje 16 mobilnih kućica i uređenje prostora za šatore i kamper vozila. • Izgradnja sportskih terena i igrališta – stvaranje rekreacijskih i sportskih sadržaja za posjetitelje. • Izgradnja zajedničkih objekata – izgradnja restorana, receptije i drugih objekata koji će služiti kao središnje točke za posjetitelje kampa. • Edukacija i promocija – poticanje turizma i organizacija događanja koja će doprinosti lokalnom razvoju.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	Više od 1 mil. eura (6,7 mil)
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	• Glavni projekt • Studija utjecaja zahvata na okoliš • Građevinska dozvola • Sanitarna studija i studija za sigurnost i zdravlje posjetitelja
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	DA

NAZIV PROJEKTA	ORGANIZACIJA EDUKACIJA ZA UGOSTITELJE NA TEMU ODRŽIVOG PRISTUPA TURIZMU
OPIS PROJEKTA	Podizanje svijesti i pružanje praktičnih znanja ugostiteljima o održivim praksama u turizmu. Kroz seriju edukacija i radionica, ugostitelji će steći znanja o smanjenju negativnog utjecaja na okoliš, uvođenju ekoloških inovacija u poslovanje, korištenju održivih izvora energije, reciklaži, uštedi resursa, te implementaciji održivih strategija u upravljanje objektima i uslugama. Cilj je educirati ugostitelje o prednostima održivog turizma, motivirati ih na primjenu tih praksi u svakodnevnom poslovanju te ih povezati s ekološki odgovornim dobavljačima i partnerima. Projekt će također

	osigurati dugoročnu podršku kroz izradu smjernica i vodiča za održivi turizam.
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Kroz implementaciju održivih praksi ugostitelji mogu smanjiti operativne troškove (energetske uštede, smanjenje otpada), povećati konkurentnost te privući sve veći broj turista koji traže ekološki prihvatljive opcije. Održivi turizam također može dovesti do povećanja prodaje proizvoda lokalnih proizvođača i ekoloških dobavljača. Implementacija održivih praksi smanjuje negativne učinke turizma na okoliš, poput smanjenja otpada, štednje energije i vode, korištenja ekoloških materijala i proizvoda, te smanjenja ugljičnog otiska. Projekt također doprinosi očuvanju lokalnih resursa i bioraznolikosti.
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja / na području cijele turističke zajednice
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2026.-2028.
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Istraživanje i analiza trenutnog stanja: Kroz anketiranje ugostitelja, analizirat će se trenutačni pristupi održivosti u turizmu, identificirati potrebe za edukacijom i specifična područja na kojima ugostitelji žele unaprijediti svoje poslovanje. Također, proučit će se postojeće smjernice i prakse održivog turizma. - Organizacija edukacija i radionica: Planira se održavanje serije radionica i seminara za ugostitelje na temu održivog turizma. Predavanja će biti vođena od strane stručnjaka iz područja održivog turizma, ekološkog marketinga, i zelene gradnje. - Izrada smjernica i vodiča: Na temelju edukacija, razviti će se smjernice i vodiči za ugostitelje s preporukama za implementaciju održivih praksi. Ovi vodiči bit će dostupni online i u tiskanom obliku, te će sadržavati konkretne savjete i korake za primjenu u svakodnevnom poslovanju.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	30.000 eur
PROCJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	- Studija potrebnog znanja i edukacije: Istraživanje trenutne razine znanja i interesa ugostitelja za održivi turizam, analiza postojećih smjernica i dobrih praksi u industriji. - Program edukacije: Detaljan plan seminara i radionica, uključujući teme, trajanje, predavače i metodologiju rada. - Marketinški plan: Plan promocije projekta i privlačenja sudionika u edukacije putem društvenih mreža, web stranica, i lokalnih medija. - Izvještaj o implementaciji: Detaljan izvještaj o rezultatima edukacija, uključujući broj sudionika, feedback ugostitelja i preporučene akcije za daljnji razvoj održivih praksi u regiji.

NAZIV PROJEKTA		RAZVOJ ZELENE INFRASTRUKTURE KRAJOBRAZNI UREĐENJEM PODRUČJA TZP SJEVER ZAGORJA
OPIS PROJEKTA	Razvoj mreža zelenih prostora s ciljem očuvanja prirodnog krajobraza, poboljšanja kvalitete života lokalnog stanovništva, kao i jačanja turističke ponude na održiv način. Kroz krajobrazno uređenje, zelenim površinama i drugim intervencijama nastoji se stvoriti prostor koji koristi kako ekologiji, tako i ljudima koji posjećuju ili žive u tom području. U okviru projekta, TZP Sjever Zagorja može igrati ključnu ulogu u promociji i integraciji zelenih prostora u turističku ponudu, kroz projekte koji potiču sadnju stabala, cvijeća, ozelenjavanje površina, te poticanje takvog pristupa krajobraznom uređenju cijelog područja. U suradnji s lokalnim vlastima, ekološkim organizacijama i građanima, turistička zajednica može osigurati povezivanje održivih turističkih iskustava s novim zelenim područjima koja će koristiti kako ekološkom aspektu regije, tako i poboljšanju turističke ponude.	
DOPRINOS OSTVARENJU POKAZATELJA ODRŽIVOSTI	Projekt doprinosi poboljšanju kvalitete života lokalnog stanovništva kroz stvaranje novih prostora za rekreaciju, fizičku aktivnost i zajedničke aktivnosti. Osim toga, zelene površine mogu pomoći u očuvanju kulturne baštine, povezivanju zajednica, te pružiti edukativne i kulturne sadržaje koji doprinose društvenoj koheziji. Razvoj zelene infrastrukture bitan je za očuvanje prirodnih resursa, smanjenje negativnih učinaka klimatskih promjena, povećanje bioraznolikosti, smanjenje urbanih otisaka ugljika te poboljšanje kvalitete zraka i vode.	
NOSITELJ PROVEDBE / LOKACIJA PROVEDBE	TZP Sjever Zagorja, udružene općine / područje cijele turističke zajednice	
PLANIRANI POČETAK / ZAVRŠETAK PROJEKTA	2028.-2029.	
KLJUČNE TOČKE OSTVARENJA PROJEKTA	- Izrada studije o postojećim zelenim površinama i analizama potreba: Na početku će biti provedena detaljna studija postojećih zelenih površina i krajobraznih karakteristika regije. Analizirat će se potrebe lokalnog stanovništva, turista, te ekološke karakteristike za unaprjeđenje prostora. - Planiranje i dizajn zelene infrastrukture: Na temelju istraživanja, razviti će se plan krajobraznog uređenja i dizajniranje novih zelenih površina, parkova, staza za pješake i bicikliste, hortikulturnih intervencija i urbanog zelenila. Plan će uključivati povezivanje zelenih prostora s turističkim atrakcijama, kao i središtima lokalnih naselja. - Izgradnja i obnova zelenih prostora: U skladu s projektom, obnovit će se postojeće i stvoriti nove zelene površine. - Promocija zelene infrastrukture: Turistička zajednica bit će ključna u promociji novonastalih zelenih prostora kao turističkih atrakcija.	

	Korištenjem digitalnih kanala (web stranice, društvene mreže), brošura, te organiziranjem edukativnih tura i tematskih manifestacija, promovirat će se održivi turizam povezan sa zelenim prostorima. ● Stvaranje partnerstava za održavanje: Projekt uključuje uspostavu dugoročnih partnerstava s lokalnim udrugama, ekološkim organizacijama i javnim institucijama koje će biti odgovorne za održavanje i dalje unaprjeđenje zelene infrastrukture.
PROCIJENJENA VRIJEDNOST PROJEKTA	100.000 eur
PROCIJENA POTREBNE STUDIJSKA/PROJEKTNE DOKUMENTACIJE	● Studija postojećeg stanja zelenih površina: Istraživanje trenutnog stanja zelenih prostora, njihova kvaliteta, kapaciteti i povezanost s turističkim atrakcijama. ● Projekt krajobraznog uređenja: Plan krajobraznog uređenja i dizajn novih zelenih prostora, uključujući vrste biljaka, ekološke elemente, staze, edukativne točke i sadržaje. ● Plan održivosti i dugoročne brige: Plan za dugoročno održavanje zelenih prostora, uključujući strategije financiranja, obveze partnera i korištenje ekoloških rješenja za održavanje. ● Edukativni plan i promocija: Plan promocije i edukacije o novim zelenim prostorima, uključujući organiziranje manifestacija, edukacija za turiste i lokalno stanovništvo te kreiranje promotivnih materijala.
PROJEKT OD POSEBNOG ZNAČAJA ZA RAZVOJ DESTINACIJE	NE

Literatura i izvori:

Izvorni podaci i istraživanje, literatura, internetski izvori:

1. Anketno istraživanje
 2. M-Consult (autorica: Marija Herceg). Analiza turističkog potencijala Turističke zajednice područja Sjever Zagorja, 2023.
 3. Savjetovanje s predstavnicima jedinica lokalne samouprave
 4. Izvješća pružatelja usluga energetske i komunalne mreže
 5. Prijedlog smjernica za razvoj turizma na području Općine Cestica, rujan 2023.
 6. Cestica – pametna Općina 2027, *Plan razvoja Općine Cestica za razdoblje 2021.-2027.*, kolovoz 2021.
 7. Kamp Cestica – Kupalište Cestica, projekt
 8. Provedbeni plan Općine Cestica za razdoblje 2021.-2025.
 9. Idejni koncept prezentacijskog centra stvaralaštva slikara Slavka i Stjepana Stolnika, listopad 2024.
 10. Koncept za prijavu projekta uređenja etno kuće Donja Voća, prosinac 2024.
 11. Provedbeni plan Općine Donja Voća za razdoblje 2022-2025.
 12. Plan ukupnog razvoja Općine Klenovnik za razdoblje 2020.-2030.
 13. Provedbeni plan Općine Klenovnik za razdoblje 2021.-2025.
 14. Elaborat zaštite okoliša u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja na okoliš rekonstrukcije akumulacije za obranu od poplava i uređenje poučne staze s pratećim sadržajima u naselju Donje Ladanje, Općina Maruševac, rujan 2023.
 15. Provedbeni plan Općine Maruševac za razdoblje 2021-2025.
 16. Adrenalinski park Općina Petrijanec, glavni projekt, rujan 2023.
 17. Projekt Kulturni centar Zelendvor, Općina Petrijanec
 18. Provedbeni plan Općine Vinica za razdoblje 2021.-2025.
 19. Strategija razvoja turizma Varaždinske županije 2015.-2025.
 20. Telišman-Košuta, Neda. Uvođenje oznake kvalitete 'Ruralna destinacija s pričom': Općina Donja Voća. Turistička zajednica Varaždinske županije, 2024.
 21. Telišman-Košuta, Neda. Uvođenje oznake kvalitete 'Ruralna destinacija s pričom': Općina Vinica, pilot projekt. Turistička zajednica Varaždinske županije, 2021.
-
1. Kušen, Eduard. Turistička atrakcijska osnova. Zagreb: Institut za turizam. 2002.
 2. Slaćanin, Valentina. Masovni vs. odgovorni turizam. Karlovac: Veleučilište u Karlovcu. 2021.
 3. Carić, Hrvoje ur. Održivi turizam u deset koraka: planiranje održivog turizma zasnovanog na baštini i prirodnom naslijeđu: priručnik za upravljanje i razvijanje turističkih regija, destinacija i proizvoda. Zagreb: Institut za turizam; Odras – održivi razvoj zajednice. 2006.
 4. Boranić Živoder, Snježana. Od resursa do turističkog proizvoda. Zagreb: Institut za turizam. 2016.
 5. Medvar, Tamara. Razvoj turističkih proizvoda. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli. 2023.
 6. Pavlinovi-Mršić, Slađana. Analiza ETIS sustava pokazatelja za ocjenu i praćenje održivosti turizma u gradu Splitu, Hrvatska. Objavljeno u: *Oeconomica Jadertina*, 2/2020.
 7. Marković Vukadin, Izidora. Odgovorni turizam i pokazatelji održivog turizma usmjereni na praćenje klimatskih promjena. Zagreb: Institut za turizam. 2022.
 8. Marušić, Zrinka, ur. TOMAS istraživanja – stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj 2022.-2023. Institut za turizam, Zagreb.

9. Hrvatska vodoprivreda, informativno stručni časopis Hrvatskih voda. Siječanj-ožujak 2019./ broj 226. Zagreb
 10. Gonan Božac, Marli. SWOT analiza i TOWS matrica – sličnosti i razlike. Objavljeno u: Economic research – Ekonomska istraživanja, vol. 21 no. 1. 2008.
 11. Ministarstvo turizma i sporta. Strategija razvoja održivog turizma do 2030.
 12. Ministarstvo turizma i sport, Hrvatska turistička zajednica. TOMAS Hrvatska 2022./2023.: stavovi i potrošnja turista u Hrvatskoj u 2022. i 2023. godini. Zagreb: Institut za turizam. 2023.
 13. Ministarstvo unutarnjih poslova. Statistički pregled temeljnih sigurnosnih pokazatelja i rezultata rada u 2023. godini.
 14. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Izvješće o komunalnom otpadu za 2022. godinu.
 15. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja. Izvješće o komunalnom otpadu za 2023. godinu.
-
1. Državni hidrometeorološki zavod: <https://meteo.hr/>
 2. Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske: <https://registar.kulturnadobra.hr/#/>
 3. Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode Varaždinske županije: <https://priroda-vz.hr/>
 4. Portal HrTurizam: <https://hrturizam.hr/>
 5. Institut za turizam: <https://iztztg.hr/>